

ARREGGEL

Ára 3000 korona

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
VIII. KER., RÓKAI SZILÁRD-UTCA 19

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL

Előfizetési ár (csak vidékre) egy hétre
Arany 6000 kor. Évesen ezután 17000. A postaköltségek
3000 osztály-kor. Jánosfalvi úton 4. díjaz.

SZERKESZTŐSÉGI TELEFONOK:
65-56, JÓZSEF 34-42

FELELŐS SZERKESZTŐ: LÁZÁR MIKLÓS

KIADÓHIVATAL: JÓZS. 14-20. VASÁR-
NAP ESTVÉL REGGELIG: JÓZS. 3-16

IV. évfolyam

Budapest, 1925. március 9.

10. szám

Gróf Bethlen István rendkívül éles támadása Vázsonyi, a szocialisták s a Kossuth-párt ellen

„A zsidókérdés nem világméretű kérdés.” — A par-
lament kurjongató legényeiről — „Fertőzött ágyba
nem fekhettek bele!” — A parasztok és a polgári
társadalom Ocskay brigádereisai

Ripka Józsa a Budai Vigadóban vasárnap este megmutatta az ígéret földjét

(A Híggel tudósítójától.) A budai Ripka-párti
vasárnap délután 5 óra hírdette zászló-
bontó nagygyűlést, amely iránt gróf Bethlen
István miniszterelnök várható fölszólalása
miatt az egész fővárosban nagyon nagy volt
az érdeklődés. Ugye való tekintettel a budai
Vigadó környékét már a kor délutáni órái-
ban nagy rendőri készültség szállta meg.
Hamarosan kiderült, hogy a rendőrségnél az
az erőssége nem volt teljesen megfelelően,
mert a Vigadó megsemmisítő zászlócska megállít
közönség körében, mely a miniszterelnök
beszédében is olyan ügyesség volt tapasztalható,
hogy az ambiciózus kibeszélők közül
kettőt — egy férfit és egy nőt — az éber rendő-
rségnél keltették a kerengő elvonatán.
A miniszterelnök harcias beszédének előzet-
es a jobb- és baloldali ellenzékét várták, ezeket a politikai csoportokat azonban nemcsak
hogy képviselve voltak a hallgatóságban, ha-
nem mindegyikük arra is kíváncsi volt, hogy a
miniszterelnök beszédét — amikor éppen alle-
mük ültünk a kórházban — kibeszélősközlő
megszólaltatják. A hallgatóság többsége ügyesen
nem ugyan teljes pusztagyereket a miniszterelnök
jelentkezéssel kibeszélősközlő elhallgatott, de az
a pusztagyereket és csak azt szemlélte, hogy

a miniszterelnök kibeszélősközlő volt
beszédét megszakították
és ilyenkor csak néhány másodpercnyi szünet
után beszélhetett tovább. Az első kibeszélősközlő
már Kozma Jenő kerületi pártelnök bevezető
beszédében elhangzott. Amikor ugyanis
a gép és a villany áramát lezárták, berúg
szóba, valaki hangosan meggyeregette.
— Ezt az ügyet már lezárították azelőtt
Egyszerűen is lezárták!
Megállapíthatóan rossz hangos volt a közö-
nség az is, hogy a miniszterelnök az ügy-
es pártelnök mindegyike hála lezárították.
Dreier János és Zoltán Antal kísérték el a budai
Vigadóba, valamint Ersek Károly és Dörmög
Vidor, a Friedrich-pártnak volt vezető tagjai.
Az első meggyeregetés előtt a miniszterelnök sa-
nálkorra körölte Ripka Ferencet, hogy
a helyi miniszter nem jöhetett el a zászló-
bontó nagygyűlésre, mivel feleségét meg-
operálták.

A miniszterelnök egyébként azal vezette be
beszédét, hogy a jobb- és baloldali szélsőségek
felfogása szerint bizonyos világméretű és első
kérdések tisztázása nélkül nem lehet a főváros-
nál eredményes munkát végezni.
— Mint ahogy nem is lehet — hangsúlyozta el a
második kibeszélősközlő, amelyre a miniszterelnök
harciasan reflektált:
— Mindjárt be fogom bizonyítani, hogy igen-
is, lehet.
Később a szélsőségekre hártotta a felelősé-
get azért, hogy az eredményes produktív munka
nem indul meg teljes mértékben az egész vona-
lon. Ekkor jelentkezett a harmadik kibeszélősközlő:
— Mi szeretnénk dolgozni. Az önk politikája
tette tönkre az országot!
Ez a kibeszélősközlő azután rövid uton el is tá-
volították a teremből.

— Mi van a részvényügygel? — hangzott el
később a negyedik kibeszélősközlő, amelyet rövid
időn belül követett az ötödik is. Amikor utran-
is a miniszterelnök kijelentette, hogy a szociál-
demokrata párttal nem fogunk kezni a közön-
ség a hátsó sorokból elküldötták magat valaki:
— Először a szociáldemokrata párt!
— Ismételték kijelentem — feleltette beszédét
rövid szünet után a miniszterelnök — hogy mi
nem foghatunk kezni a szociáldemokrata
párttal...
— A külföldön hazatérő kezni fogat! — raph-
kázott a kibeszélősközlő, amit csakhamar a rendőri
erők pártfogásukba.
A miniszterelnök a felkészült gyűlésközlő
meghívására után szókatlanul első hangos
támadta a demokratikus blokkban egyesült el-
lenzék pártokat, a szociáldemokrata pártot, a
Kossuth-pártot és a demokratikus pártot.
Vázsonyi Vilmos. A zászlócska nagygyűlésen
együttel Kozma Jenő kerületi pártelnök be-
vezetősközlő után nyomban

Bethlen István arról
miniszterelnök szólott föl:
— Nem azért jöttem — mondta Bethlen
István arról — hogy a városnak programot
adjak, vagy hogy autonómiába bocsátkoz-
zok. A városnak az autonómia azért adható
a kibeszélősközlő, hogy azal élni tudjon és ön-
ter meggyeregetésüket szemelt arra vonatkozó-
lag, hogy miképpen éljen ezzel a jogával, akkor
megmutassa, hogy
az országban minden rendet tud tartani
a főváros kibeszélősközlőben.
— Ön azért jöttem, hogy rámutassak arra,
hogy jó közéleti politika csak akkor lehet
becsületos, ha a legfeljebb politikai állás
megbízhatóság a maguk kibeszélősközlő. Az országos
politikában nagy és óra utasított az önk
kibeszélősközlő.

Bethlen István a társadalmi osztályok,
a felekezések és a magyarok között,
azt hirdette, hogy egyedül munkával kell
felfrissíteni, mert felekezések között nem
szóval és egymáshoz képesti harc és szűrsé-
vel, hanem kibeszélősközlő gyűlésközlő munkával
élni kell. Hogy ezek a politikának ki-
indulási pontja a faluban felekezeti és a munkát
el indították meg, ennek oka az, hogy hiszen
a forradalom hullámai a falut csak távolabb-
ról érintették, mint a főváros, hogy ott a fe-
lekezeti meggyeregetés hamisított kibeszélősközlő
és az a politika, amely békét és munkát hirdet,
hamarabb találhat elismerésre és meghallga-
tásra a falvakban. A forradalmak és az önkön
belbővelősközlő események a magyar felekezeti
magyarázatok meg. Társadalmi osztályi társad-
almi osztály ellen állították, szerveztek meg,
bevittek a lelkekbe a gyűlésközlő, az ellenzék-
vel a magyar és magyar között, atomizáltak,
részekre bontották a magyar társadalmat.
— Szembesítették a forradalmak a fele-
kezéseket
ilyen formában, hogy gyűlésközlő vittok be a
lelkekbe, amely magánem lehetetlenül tette

Magyarország a zöld ravatalon

Tessék tenni... minden nemzetbeli urak,
esetleg urhölgyek (az se baj, ha nem uri höl-
gyek), tessék idehozni minden napfényes
aranyát és holdfényes ezüstjét a világnak,
tessék beülni nálunk itt a vendégszerető
zöld asztal, tessék tenni! Majd ala-
kitunk haccarat-miniszteriumot, kresalunk
egy lucat haccarat-államtitkárságot, jüték-
főtanácsosokat nevezünk ki, elhelyezünk egy
pár száz albani jütékellenőrt adókönyvekkel
a hönök eluti, tessék csak idehozni szokot a
szép kis pénzeiket Magyarországra, aztán
tessék beleugrani a Balatonba vagy a Du-
nába, nálunk éppen úgy meg lehet fulladni,
mint a tengerben a montecarlói Casinó lábá-
nál. Ugan, Montecarlóban beleugrik az oda-
hívókt jütékos a tengerbe. De a montecarlói
hüdog halál előtt az áldozat azt az égő,
fényes álatét ölezi, edes délszaki napsütés
alatti, holdog pulnák és habórtak díszösége
közé, ragányos villák martón, az szür tenger
hódító vágatanságával, a öhvénak, mondán
erednek, szüntelen új hangoknak és valse-
öknek léptetésével, szemé előtt a legyek-
től nő szépségek, zörében a legajább
parisi parfümök, fantáziája előtt az ünne-
pélyes, díszes udhajalán és könyvtelen nagy-
világi gondtalanság, és a Casinó fölött az
erdélyen egy urak fejedelm langeti reá
a szakállát és a jütéköt csakhamar a
montecarlói hüdog hódosod, amely csupa szép-
séges erredésből áll, mely soha nem megy
leborvára és nem reszket az utóán két vas-
lában soha, mint szeszszálatkos rokkant.
Mhesoda nagy vaktörés, ide csalogatni
akarták a világ szép és könnyelmű közön-
ségét, amely Montecarlóhoz van szokva,
meg Spuzhoz, meg Enghienhez, meg Wies-
badenhez, meg Baden-Badenhez! Mit kíván-
janak itt látni, mitől bóduljanak itt el,
a jütékudóellenősközlő kivül! Itt, a mi pisz-
kos utóánkban, ahol egy tönkretett társadal-
mat faj a szél; itt, ahol minden tízedik
ember gyilkolna, ha tudná, hogy rejtheti
majd el a holttestét; itt, ahol rosszul öltö-
zőknek kacsintanak a köruton az ivlámpák
alatt a borzadó járókelőkre; itt, ebben az
országban, ahol minden ember a kétségbe-
esés és a panasz vad nyelvét beszéli; itt,
ahol concert helyett verekedés van; itt ahol a
boltok üresek és a fogházak teli vannak;
itt, ahol már nem is síkasztnak, mert
nincs miből és nincs kitől; itt a boldogtalan
házában és fővárosában, a rongyos Ninivé-
ben, amelynek a bün nem tett arany pán-
tokat a homlokára s hattyuprémet a nya-
kába; itt, ahol csak pusztulni s pusztítani
tudunk; itt, ahol már egy utolsó vágy, egy
utolsó józan ötlet, egy utolsó imádság sin-
csen az élet, a jövendő megmentésére,
nincs; nincs becsület, nincs szemérem, nincs
büszkeség, nincs tovább!

most már éveken keresztül, hogy ugyanazt akaró magyarok egymásra találnak. Döntősülly, hogy most, az utolsó órában, a kibékülésnek, a konszolidációnak azt a politikáját, amelyet az imént vázoltam, meg lehet-e teremteni a városban is és elsősorban a főváros talaján is. Amikor ezt az alapvető kérdést vetem föl, dönteniük kell afölött, hogy *politizálni kell-e fővárosnak, vagy pedig egyszerűen becsületes, puritán munkát végeznie.* (Taps és éljenzés.)

— Vannak a magyar közéletben számottevő tényezők, amelyek azt hirdetik, hogy a világnézeti kérdések elintézése nélkül, a nagy elvi problémák elintézése nélkül nem lehet eredményes munkát végezni. (Közbeszólás: Nem is lehet!)

Mindjárt be fogom bizonyítani, hogy lehet.

— Két irány van, amelyik ezt hirdeti. Az egyik azt mondja, hogy a zsidókérdés világnézeti kérdés, amelynek elintézése nélkül eredményes munkát a fővárosban végezni nem lehet. A másik irány pedig azt mondja, hogy a szélső, radikális demokráciának megvalósítása nélkül nincs meg az az alap, amelyből kiindulva sikeresen lehessen a főváros ügyeit szanálni. Én azt hiszem és azt a tételt állítom föl és bizonyítani kívánom, hogy az első iránynak azért nincs igaza, mert

a zsidókérdés nem világnézeti kérdés.

Én nem ismerhetem el azt, hogy az én keresztény világnézetelem üldözést parancsoljon bármivel szemben! (Ugy van! Ugy van! Hosszantartó taps.) Az én világnézetelem azt parancsolja, hogy igenis a bünt, a hitványtságot, a gyalázatot, a becstelenséget, az árulást és mindazt, amit rossznak nevezünk, üldözzük, bárki kövesse azt el, legyen az keresztény vagy másvallású.

Az én keresztény világnézetelem csak egyet tilt: azt, hogy érdem nélkül jutalmaznak embereket, hogy fölemeljék üresfejű embereket.

Ha zsidók követik el a bűnöket, meg kell fejelemezni őket, de nem azért, mert zsidók, hanem azért, mert bűnöket követtek el. És ha keresztények követik el a bűnöket, akkor nem szabad fölmenteni őket azért, mert keresztények és semmi egyébektől.

— Ha keresztény felebarátainknak segíteni kívánunk, ha őket erősíteni kívánjuk — amint kívánom és ezt a politikát követni fogom ezen túl is —, ennek útja nem az, hogy másokat üldözzek, hanem puritán, becsületes munkával igyekezzek hónapok óta nyulni, igyekezzek mindazt megtenni, amit a keresztény szolidaritás velük szemben nekem előír. A politika nem mindig alkotómunka.

Az alkotómunka, az egyuttal mindig helyes politika.

— Azt a politikát, amely kizárólag rombolásra tör, azt politikának nem ismerhetem el, az sem nem építő, sem nem alkotó, az tisztán és kizárólag rombolás.

— De olyan pillanatokban, amelyeket ma élünk, amikor romokban hever ebben az országban minden, amikor tönkrement az állam pénzügyileg, amikor a társadalomnak legfontosabb és életerős vezető osztályai pusztultak el, amikor nincs ennek a nemzetnek pénzügyi téren hitele, akkor elvi harcot földézni és azt kívánni, hogy meddő politikákkal töltsük az időt, ahelyett, hogy hozzáfogjunk együttes erővel az építéshez, az nem politika, hanem könynyelmű játék a nemzet érdekeivel. Ilyen időkben, amikor minden politikával vagy jelszavakkal eltöltött pere veszteség a nemzet életében, ilyen időben azt mondani, hogy nem boldog a magyar, mert például az emigránsok tömege még nincs ideháza, vagy nem boldog a magyar, mert közéletünk fontos kérdéseinek elintézését még egyptézer analfabéta, aki nincs bent a választójogban, a maga részéről nem intézheti, vagy hogy

nem boldog a magyar azért, mert akad egy miniszterelnök, aki a parlamentben kurjongató legények között rendet teremt,

ezt elhiszik elvakult, fanatizált, tudatlan tömegek, de a polgárság józan része sohasem hiszi el. Nekünk nem világnézeti harcokra van most szükségünk, hanem alkotó munkára. Ezzel nem azt akarom mondani, hogy ne legyen saját magunknak világnézete. Azt sem akarom mondani, hogy már most mindenkivel kezet foghatunk, akinek más világnézete van. Ilyen messze mennünk nem szabad.

Azokkal nem haladhatunk együtt egyfelől, akik a keresztény világnézet ürügye alatt visszavonást, üldözést, kiirtást hirdetnek.

Ezekkel mi nem mehetünk együtt, mert hiszen más céljaik vannak és nem a valódi építőmunka az, amely őket vezeti. Nem mehetünk együtt azokkal a szélsőbaloldali politikusokkal sem, akik olyan szélső jelszavak megvalósítása révén látják a magyar jövőt maguk előtt lehetőnek, amelyeket sem nem osztunk és időszereket sem tartunk. De én csak annyit mondom, hogy fertőzött ágyba mi nem feketünk bele.

Mi a magunk részéről világnézeti salto mortálékot nem csinálhatunk. Mi a polgári társadalom Ocskay brigadérosaival kezet nem foghatunk.

— Nem foghatunk kezet a szociáldemokrata párttal. Nem foghatunk kezet ezzel a párttal azért, mert ez a párt lejtőre került. Amikor annak idején, 1921-ben velük tárgyaltam, megmutattam azt az utat, amelyen haladva ebben az országban hasznos tényezővé válhattak volna. De ennek előfeltétele az volt, hogy szakítsanak a kétértelműséggel a politikájával, amelynek szemtanúi voltunk 1919-ben. Ha akartak volna ebben az országban újból tényezővé válni, férfiasan és bátran ki kellett volna mondaniuk, hogy szakítanak ezzel a kétértelműséggel, de a maguk részéről szakítanak a nemzetlétlenséggel is, szakítanak idebenn a pártban azokkal, akik nem szociáldemokraták, hanem kommunisták, szakítanak az emigránsokkal, szakítanak a forradalmi tendenciákkal, mert

a mai időkben Magyarországot forradalmosítani még kétszeres bűn azzal az idővel szemben, amikor ezt tették.

— Ők akkor föltételeimet elfogadták. Bécsap-tak engem. Nem engem csaptak be egyedül, hanem önmagukat is.

— Mit szóljak ennek a tábornak másik frakciójáról,

az oktobristákról?

Azt hiszem, ezekkel röviden végezhetek. A természetrajz azt tanítja, hogy ahol nagy ragadozók vannak, ott paraziták is vannak. A kutatók leírják, hogy ha a Nihus partján bizonyos aprómadarak megjelennek, akkor biztosan lehet következtetni, hogy ott nagy számmal vannak krokodilusok is, amelyek ott legelvének, a napra kifeküsznek és a madarak az ételhulladékot szedik össze fölük. Én bizonyos symbiozist látok itt, együttélést, egy polgári társadalomhoz tartozó párt és egy szociáldemokrata párt között, amely élénken emlékeztet engem az imént citált symbiozusra. Ne vegyük rossznéven, hogy ez a symbiozis megvan. Az egyik a másik nélkül élni nem tud. A másik azonban szalonképesebbé válik általa. Ne prédáljunk a puskaporunkat ezekre, mert ezzel az igazi nagy ragadozóknak kárt nem teszünk, legföljebb gyorsabban válnak alkalmasakká arra, hogy bizonyos politikai fogorvosok velük szemben drasztikusabban járjanak el.

Van ebben a társaságban egy másik parazita, ez a demokrata párt.

Én már az imént céloztam a polgári társadalom Ocskay brigadérosaira. Én azt hiszem, hogy polgári fölfogásu ember az 1917. és 1918. évi eseményekből megtanulhatja a leckét, mit jelent az egy polgári pártra nézve, ha kezet fog és hatalomra juttatja a szociáldemokrata pártot. Én megdöbbenéssel látom, hogy

az a férfi, aki ezen a caudiumi igán keresztülment, hamar elfelejtette a leckét és újból nem veszi észre, hogy a szociáldemokrata pártban ma is meghúzódna az az elemek, amelyeknek, ha a párt hatalomhoz fog jutni, az első teendőjük lesz, hogy Vázsonyi Vilmos képviselő urat Svájcha küldjék.

Veszedelemes játékot üz ez a párt a polgári érdekekkel. Mert mi tudjuk, hogy ez az ut a gerstlihez és a tökhöz vezet, amelyet a polgárság evett meg, amelynek megezését a Genf-i partján Vázsonyi Vilmos csak távcsővel nézte. De óva intem nemcsak a polgárságot,

de intem a magyar kereskedelmi osztályt attól az úttól, amelyen most újabb uszításoknak van kitéve bizonyos faktorok részéről, amelyek között — csak megállapítom —,

olyanok is szerepelnek, akik bámulatos szívósságot tanúsítottak annak idején saját bukásba került vállalatuk szanálásával,

akiknek munkálkodása azonban mindenesetre hozzájárult ahhoz, hogy az állam ma csak nehezen van abban a helyzetben, hogy a bajba került kereskedelmi társadalom minden egyes képviselőjének hóna alá nyuljon. A magyar kormány igenis, mindent meg fog tenni ezen a téren, amit a pénzügyi tehetőségek neki megadnak. Nincs szüksége a magyar kereskedelmi társadalomnak arra, hogy mások uszítsák. Előtte a főváros a magyar nemzetnek, magyar államnak, országunknak, jelenünknek és jövőnknek egy reklámplakátja kell, hogy legyen. Ez a reklámplakát fénylő betűkkel dicsőítse ennek a nemzetnek józanságát, becsületességét, munkaképességét és a magyar nemzetnek géniuszát.

A miniszterelnök után Baránszky Gyula dr. beszélt. Ezután Becsey Antal elmondotta, hogy ő is ott volt a keresztény nemzeti politika bölcsőjénél, ringatta is a bölcsőt, amíg abban Krisztus feküdt, de rögtön otthagya, amikor

Krisztus helyébe vigyorgóképi gumibotos kurzuslegények kerültek.

Keresztény politikát csak tisztakezű polgárok irányíthatnak. Czigler Géza, Szilágyi Károly, özvegy Kovács Imréné és Kacsóh Gyula fölszólalása után

Ripka Ferenc

a következőket mondotta:

— A fővárosi költségvetést még ma sem lehetett elkészíteni, mert

nem tudja, hogy a polgárság teherbíró-képességének kimerültével a deficitet honnan fogja fűdözni.

A takarékoskosságot kell minden körülmények között érvényesíteni, ennek megfelelően át kell alakítani az adminisztrációt is. A megoldásra váró kérdések közül egyike a legfontosabbaknak az üzemek rekonstrukciója. Azzal vádolják, hogy a fővárosi üzemeket zsidókézzre akarja átjatszani, de

lehetetlen, hogy a főváros a maga száz üzemével az egész ipar és kereskedelem konkurrensé legyen.

A kormány a főváros üzemi politikáját megtisztítja minden nem odavaló elemtől.

A villamostarifát mérsékelni fogják.

Végül üdvözli a miniszterelnököt, aki megmutatta azt a programot, amelyet országmentő munkájában eddig is kipróbált. Kéri a budai polgárság támogatását és ha ez meglesz, akkor „él magyar, áll Buda még”.

Legjobb
svájci órák
óriási választékban, békeminőségben.
Javitások saját műhelyemben legjobban készíttetnek.
Schönwald Imre
IV. kerület, Bécsi-utca 5. szám, Deák Ferenc-utca sarok

10 év óta
a legjobb
kabarémműsor
Terézköruti
Színpadon
Kezdeté 9 órakor   Telefon: 65-54

Elegáns férfiföltönykermék — Szénásynál

Masaryk és Benes

föltünést keltő nyilatkozata Magyarországról, a legitimistákról, a dunai konföderációról és a kisebbségi kérdéstről

Bécs, március 8.

(A Reggel tudósítójától.) A Neue Freie Presse vasárnapi számában vezetőhelyen Masaryk-nak, a cseh köztársaság elnökének és Benes külügyminiszternek terjedelmes nyilatkozatait közli, amelyek valószínűleg nagy föltünést fognak kelteni és sok diszkusszióra adnak alkalmat egész Európában, de főleg Magyarországon. Az elnökkel folytatott beszélgetés első tárgya: a dunai konföderáció.

— Az ilyen tervek számára még nem érett meg az idő —

mondotta Masaryk. — Előbb minden államnak belsőleg kell megerősödni, rendeződni és kifejleszteni a maga egyéniségét. Mindegyikre óriási problémák megoldása vár, de ezeket a problémákat nem lehetne úgy megoldani, hogy összekapcsolják őket. Epp ellenkezőleg, így még jobban összekuszálódnának.

Legelső sorban jó kereskedelmi szerződések kellene, mint a mostaniak.

A konföderációra politikailag sincs semmi szükség, hiszen semmiféle előnyt nem nyújtana, legföljebb, ha a kifelé való közös védekezés szüksége állana elő. Ha közvetlen szomszédaink — közöttük a két nagyhatalom: Orosz és Németország — demokratikus irányban fejlődnek és tisztelik a kis államok jogait, akkor nem tudom belátni, hogy a kicsiny és független országok miért ne lehetnének a legjobb viszonyban egymással és a nagyhatalmakkal.

Masaryk meggyőződése, hogy az európai fejlődés a demokrácia, a leszerelés és a parlamentarizmus irányában halad. Amikor az újságról megjegyzi, hogy az utolsó évek legjellegzetesebb két egyénisége, Mussolini és Lenin a parlamentarizmus ellen fordult, Masaryk így válaszolt:

— Bajonettekkel mindent lehet csinálni, csak ülni nem lehet rajtuk.

A parlamentarizmus ellenségei csak használják a parlamentarizmus eszméjének, mert példát adnak arra, hogy mit nem szabad tenni. Ezután

Magyarországra terelődik a szó.

„Ámbár Masaryk — írja a „Presse“ — a trianoni s saintgermaini szerződések legelszámított védői közé tartozik, mégis azt hiszem, meg van győződve arról, hogy

a területi kérdések felől az utolsó szót nem Párisban mondták ki.

Ha erőszakkal változásokat hozna a jövő, ezeknek szerinte csak törvényes úton, konferenciákon, de nem a fegyverek erejével szabad megtörténniük. Végül azt mondja:

— Bizonyára van ok arra, hogy Magyarország hangulata nyomott és elkeseredett legyen.

azonban ezt a kisebbségekkel szemben tanúsított bánásmód számlájára kell írni.

Az újságról erre megjegyzi, hogy Magyarországon sokan azt válaszolnak erre, hogy a békeszerződések által teremtett új államok sem bírnak jobban a nemzeti kisebbségekkel. Hát van-e akkor valami különbség?

— Ha valóban így áll a dolog és nem tudom, hogy országomon kívül nincs-e így, akkor nincs különbség — felelte Masaryk.

Benes külügyminiszter

még részletesebben nyilatkozott Magyarországról:

— A kisántantot — mondotta — Magyarország elleni szövetségnek tekintették és azt hitték, hogy a magyar kérdés megoldásával megszűnik létjogosultsága. Ez helytelen beállítás, mert a kisántant sokkal inkább oly szövetség, amely Középeurópa jelenlegi helyzetének föntartására irányul. Mivel úgy látszott, hogy első sorban Magyarország készül arra,

hogy a trianoni szerződés területi rendelkezéseivel szembeálljon,

a külföldön az a látszat keletkezett, hogy a kisántant Magyarország ellen irányul.

Lehet, hogy holnap vagy holnapután egy más nemzet akarja Középeurópa erőviszonyait megzavarni és akkor a kisántant el van szánva arra, hogy ez ellen a támadás ellen forduljon. Szóba került az is, hogy

a magyar legitimisták

az utóbbi időben ismét aktivitásba léptek.

— Ha a magyar legitimisták azt hiszik — válaszolta Benes —, hogy kilátásaik most reményteljesebbek, mint abban az időben, amikor az excsászár megkísérelte a hatalom átvételét, akkor

nagyon naivak.

Epp ellenkezőleg áll a dolog. Három év előtt a szövetségesek és a kisántant jogi helyzete a

Fantasztikus tanu,

aki már januárban tudta, hogy valakit meggyilkoltak a Teréz-körút 6. számú házban

Leirer védőjénél, dr. Sándor Lászlónál jelentkezett egy zuglói uriaszony, aki egy szerelőt gyanúsít a gyilkossággal

(A Reggel tudósítójától.) A Teréz-köruti gyilkosság ügyében Medvcs-Medico vizsgálóbíró úgy tervezte, hogy vasárnap délelőtt hallgatja ki a gyilkossággal és rablással gyanúsított Leirer Lőrincet, azonban ez a kihallgatás hétfőre maradt.

Sándor László dr., Leirer Lőrinc védője ugyanis az ügyészségen előadta, hogy

a gyilkosság ügyében nagyon fontos új nyomra akadt.

Eszerint tegnap délután megjelent dr. Sándor Lászlónál egy idősebb hölgy, egy zuglói háztulajdonosnő, aki megkérte az ügyvédet, hogy mindaddig, amíg az föltétlenül nem szükséges, ne árulja el nevét.

A hölgy szenzációs dolgot tud,

amelynek adatait az ügyvéd azonnal bejelentette a rendőrségnek, mert úgy lehet, hogy ezen az úton nyomára jutnak az igazi gyilkosoknak. Az asszony a bejelentés szerint a következőket mondotta:

— Sajnos, engem úgy elfoglat házam kezelése, hogy hosszú napok óta csak most került a kezembe egy újság, amelyből megtudtam, hogy Leirer Amáliát a Teréz-körút 6. számú házban meggyilkolták. Már

január közepe óta tudok arról, hogy a Teréz-körút 6. számú házban hetek óta egy meggyilkolt nő holtteste fekszik,

a dolgot mégsem vettem komolyan, de most, hogy olvastam Leirer Amália esetét, szükségét éreztem annak, hogy vallomástételre jelentkezsem. Az eset részletei a következők: Az én házamban egy szerelő házaspár lakott. A Lédereker-féle gyilkosság idején beszélgettem lakónőmmel és azt mondtam neki, hogy milyen gazemberek ezek a gyilkosok, akik nagyon jól tudják, hogy gaztettüket fölfedezik és mégis gyilkolnak és rabolnak. „Dehogyan fedeznek föl mindent — felelt lakónőm —, én

biztosan tudom, hogy a Teréz-körút 6. számú házban négy hét óta egy meggyilkolt leány holtteste fekszik és erről a rendőrség nem tud semmit”.

Nem akartam az asszonynak hinni és este, amikor az ura hazajött, megkérdeztem, hogy mi igaz ebből a történetből, amire ő durván azt felelte, ne hallgassak a feleségére, mert az hetek óta álomkóros és kitalál mindenféle szamárságokat. Nem firtattam tovább a dolgot, de most sok gyanus körülmény ötlött eszembe. Így karácsony előtt egy-két nappal azt mondtam lakónőm, hogy az ura estére Bécsbe ut-

Habsburg-restauráció esetén való beavatkozás szempontjából még tisztázatlan volt. Most azonban

már megvan a törvényes alap, amelyen ily restaurációs kísérletek ellen fölléphetnek.

A magyar állam a Népszövetség által is ratifikált módon arra kötelezte magát, hogy Anglia, Franciaország, Olaszország és egy csomó más állam beleegyezése nélkül nem fogja a Habsburgokat restaurálni. Ezt a hozzájárulást Magyarország semmiféleképpen sem fogja megszerezhetni.

A kisántant magatartása e kérdésben egyáltalán nem változott.

A dunai konföderációról Benes véleménye a következő:

— Híve vagyok a szorosabb együttműködésnek az utódállamok között, de ez

nem lehet sem dunai konföderáció, sem vámunió, mert ezt ellenzem.

Ha az együttműködés olyan, aminőt a legutóbb megkötött osztrák-cseh kereskedelmi szerződés mutat, az ily irányban való haladást csak üdvözölni lehet. Már

tárgyalásban állunk Magyarországgal,

hogy hasonló szerződést kössünk. Ezen szerződések célja a behozatali tölalmak megszüntetése és a tarifaegyenlőség megteremtése.

zik, ahol sok pénzt fog keresni. Estefelé az ember szememláltára elbueszított asszonyától és reggelre már meg is jött. Egy nehéz, súlyos bőröndöt hozott magával, amelyet alig bírt cipelni.

„Lássá, egy éjszaka megjártam Bécsot” — mondotta nekem dicselkedve. De a legföltünőbb előttem az, hogy most, néhány nappal ezelőtt bejött hozzám a férj és azt mondotta, hogy egy bárónőnél nagyszerű állást és lakást kapott az Aréna-úton, nyomban kifizette hátralékos házbéretét és

elhurcolkodott tőlem.

Egy autó jött érte és azon ment el.

Sándor László dr. az esetet nyomban közölte Angyal László detektív-főfelügyelővel, aki azonnal hozzálátott a fontosnak látszó adatok valószínűségének kinyomozásához.

Walkó Lajos lesz a külügyminiszter, Kállay Tibor a kereskedelmi miniszter

(A Reggel tudósítójától.) Ma már a kormányhoz közelálló helyen is megerősítették A Reggel munkatársa előtt azt a hírt, hogy Scitovszky Tibor külügyminiszter szabadságáról visszaérkezve, nem foglalta el többé hivatalát, hanem a Magyar Általános Hitelbank elnöke lesz. Bethlen István gróf miniszterelnök erre való tekintettel

már föl is ajánlotta a külügyi tárcát Walkó Lajos kereskedelemügyi miniszternek.

Eredetileg azt tervezte, hogy kereskedelemügyi miniszterre Bud Jánost nevezi ki és

az így megüresedő pénzügyi tárca elvállalására Kállay Tibort kérte föl.

De miután Bud János minden tekintetben bevált a pénzügyminiszteri székben, most már maga a miniszterelnök sem gondol pénzügyminiszterváltásra és ehelyett

Kállay Tiborral abban az irányban folytat tárgyalásokat, hogy a külügyminiszterium élére kerülő Walkó Lajos helyett vállalja el a kereskedelemügyi miniszterséget.

A Reggel értesülése szerint ezek a tárgyalások rövid időn belül eredményesen fejeződnek be és ebben az esetben

Walkó külügyminiszteri és Kállay kereskedelmi miniszteri kinevezése Scitovszky Tibor hazaérkezése és lemondása után nyomban megtörténik.

Ezzel azután megdő az a kombináció is, hogy Walkó utóda a kereskedelemügyi miniszteri székben Ripka Ferenc kormánybiztos lesz, aki egyébként az erről szóló hírt A Reggel munkatársa előtt határozottan meg is cáfolta. Ripka miniszterségére már csak azért sem kerülhet a sor, mivel tudvalevően főpolgármesterré fogják az új fővárosi törvényhatóság megalakulása után kinevezni.

Adria- és Földközi-tengerre

március 21-én indul a „MARTHA WASHINGTON” óceánjáró luxuszóvos

Triestből Nápoly-Palermo-Lissabonba.

Visszaérkezés április 10-én.
Rendkívül mérsékelt jegyárak. Elsőrangú ellátás.
Fővilágosítással szolgálat és prospektust küld:

Cosulich
Triest Tengerhajózási Társaság
Budapest VII, Thököly-ut 2. Telefon: József 14-13

Francia

parfömmök

legolcsóbb árakban

Kosztelitz

V. Dorottya-utca 12. Tel. 188-89

Mit mondanék Vogel kapitánynak, ha öt percig engem is meghallgatna a Leirer-ügyben

(A Reggel munkatársától.) Igen tisztelt Kapitány ur! Leirer Amália édesapját, az öreg Leirer Lőrincet tartóztatták, mert a gyilkosság elkövetésével őt gyanúsítják. E rendőri intézkedés helyességét vagy helytelenségét meddő volna vitatni, mint ahogy meddő vitatkozni afölött is, hogy az öreg Leirer-e a gyilkos vagy nem, — mindaddig, amíg az igazi gyilkos meg nem kerül, — vagy az öreg Lőrinc újabb, esetleges bizonyítékok súlya alatt meg nem török és be nem vallja, hogy valóban ő gyilkolta meg a leányát. Egy bizonyos: az öreg Leirer nem annyira „nyomós gyanuok”, vagy éppen tárgyi bizonyítékok,

mint inkább a fölingerült közvélemény pressziója alatt tartóztatta le a rendőrség.

A gyilkosság fölfedezését követő harmadik napon az egész városban mindenki arról beszélt, hogy csak az apa lehet a gyilkos; kórikus, de így van:

az egész város arra „drukkolt”, hogy az apa legyen a gyilkos!

Nem kérdezem a rendőrség lelkiismeretétől. Öntől sem, kapitány ur, hogy gondolkozzék: nem befolyásolta-e Önöket valóban a nyomozásban a közvéleménynek és a sajtónak az a hisztériája, amellyel egyre újra visszatért a találgatások, tippelések utvesztőjéből az öreg Leirer személyére, mert elismerem: vannak a nyomozásnak olyan pozitív momentumai, amelyek határozottan az öreg Leirer bűnössége mellett szólnak. Önöknek igazuk van: ha az öreg Leirer gyanúsítható, ha szól ellene valami, elő kell venni, le szabad és le is kell őt tartóztatni, ha csak a legkisebb sansz is megvan arra, hogy benne találják meg a gyilkost. De ugyanazt áll mindenki mára is, aki gyanúsítható s szerintem ugyanolyan joggal le lehetett volna tartóztatni, anélkül, hogy a gyilkosság elkövetésével vagy csak bűnrészességével is őt gyanúsítanám, hogy csak egy példát mondjak: a házmestert is.

Miért?

A házmester, ugyebár, azt mondja, hogy neki egyáltalán nem tűnt föl az, hogy Leirer Amáliát nem látja a házban, mert máskor is megtörtént, hogy Amália huzamosabb időre elutazott, anélkül, hogy azt neki bejelentette volna. Rendben van. Ebben az esetben azonban, neki, vagy a feleségének vagy a fiának, vagy bármelyik családtagjának föltétlenül látnia kellett volna azt, ha Leirer Amália elutazott volna. Ha valaki két hónapra elutazik, az bőröndöket, csomagokat, nagy podgyászt visz magával: hát nem volt az egész házban senki sem, aki ezt látta volna? Nem kértek meg valakit a házban arra, például éppen a házmestert, hogy segítsen a csomagokat lehordani, nem volt autotaxi vagy kocsis a ház előtt,

az egész házban senki, de senki nem látta Leirer Amáliát lemenni a lépcsőn, beszélni a kocsiba, elutazni?

S ha nem látta az elutazást senki sem — mint ahogy nem is láthatta,

mert hiszen Leirer Amália meggyilkolva fekiúdt a szobájában, hát miféle házmester az, akinek két hónap alatt egyetlen egyszer sem jut eszébe: ejnye, azt a kutyafáját,

ezt a Leirer Amáliát nem látta senki elutazni,

mégis csak megnézem, mi van odafönt a lakásban. Tovább megyek: nem hoztak két hónap alatt egyetlen számlát, gázszámlát, villany-számlát, nem kereste senki sem, aki, miután hiába dörömbölt az csukott ajtón, lement a házmesteréhez megkérdezni, hogy: kérem szépen, nincs itthon, vagy elutazott önagysága, mert hiába dörömbölök az ajtón, hiába csöngetek, nem jelentkezik senki sem. Nem gondolja kapitány ur, hogy itt valami ninesen rendben? De amint — ismétlem — eszem ágában sem volna példának okáért a házmestert gyanúsítani, ugyanugy nem jutna eszembe az sem, hogy most már — faute de mieux — kizárólag az az apát gyanúsítsam, mert

hátha mégsem ő követte el a gyilkosságot!

Igaz: gyanúsítható, tehát őt sem szabad kihagyni. Az öreg Leirernek a magam részéről például Kerstens szombati vallomása után a következő kérdéseket tenném föl:

Ön 22-én beszélt utóljára a leányával. Aztán beteg lett, lefeküdt. Ön pont akkor gyógyult meg annyira, hogy fölkelhessen s a leánya lakására egyáltalán elmehessen, amikor már Kerstens is megérkezett? Ön tudta, hogy Kerstens meg fog érkezni, mert hiszen értesítést kapott tőle, ki is ment elé a pályaudvarra. Hát előző nap, vagy Kerstens megérkezése előtt egy félórával nem tudott elmenni vagy legalább értesítést küldeni a leányának, hogy Kerstens érkezik, jöjjön ki elébe a pályaudvarra, vagy várja őt. Hiszen ez úgy néz ki, mintha Ön azért ment volna föl

Kerstenssel együtt december 22 óta először a leánya lakásába,

hogy a gyilkosságot ketten fedezzék föl, hogy egy tanuja legyen, akivel együtt tehessen majd jelentést a gyilkosság fölfedezéséről!

És mi az, kedves kapitány ur, hogy a rendőrség, amely eddig minden esetben ki tudta csikarni a beismerő vallomást a kéznél levő gyanúsítottakból — még azokban az esetekben is, amikor ezeket a beismerő vallomásokot utólag visszavonták — most egy öreg emberrel, aki ellen állítólag olyan nyomós gyanuokai vannak, hogy indítatva látja magát őt le is tartóztatni, nem tud zöld ágra vergődni? Nem kérdték meg az öreg Leirertől példának okáért azt, hogy mit mondott Kerstensnek, mikor megérkezett s nyilván azonnal Amália felől érdeklődött? Tudjuk, hogy huzta-balasztotta másfél óráig a leányához való fölmenetelt s közben hangoztatta, hogy attól tart, hogy a leányának valami baja történt. Ezt azouban Önnek, kedves kapitány ur, egy órára a gyilkosság fölfedezése után már tudnia kellett volna, ezt egy kissé későn kérdezte Ön meg Kerstens Teodortól. A nyomozás egyéb hibáiról nem is beszéllek, letárgyalták már őket a sajtóban a főkérdő-Napoleonok, a kávéházban — a kávéházi Vogelek. Ezek viceket csinálnak Önről, kapitány ur. Ha nem tudná őket, megmondom, mulasson rajtuk, azt mondják, hogy Pechvogel és Vogelfrei és egyebeket. Gondolja, hogy ninesen igazuk? Hát akkor kinek van igaza? Önnek? Nem, kapitány ur. Mindig a viceknek van igaza. Leirer ellen vagy alapos a gyanu, akkor valljon a kiskésit neki, az Önök dolga, hogyan — s legyen vége az egész hecnek, vagy derüljön ki, hogy ártatlan s akkor bocsássák szabadon, mert most már, hogy le van tartóztatva, az egész közvélemény frontot változtatott s most már mindenki azt mondja, hogy mégsem ő a gyilkos.

Egyed Zoltán.

Tekintse meg

turista felszerelésre
olcsó kirakatainkat
KERTÉSZ II, Andrásy-ut 36

Tiszaeszlár föltámadása

„Puczer Jóska,
a fokosos lapszerkesztő”

(A Reggel tudósítójától.) A „Szózat” vasárnapi számában bejelenté, hogy a nyíregyházi Éme az ottani bíróságnál sajtópört indított Krúdy Gyula ellen, mert Nyíregyháza városa tavaly kiadott, jubiláris Evkönyvében nem a leghízelgőbb módon írt nyíregyházi emlékezéseiben Mikecz Józsefről, a tiszaeszlári pör nevezetes lapszerkesztőjéről, aki „Ebredjünk!” című lapjában először pendítette meg az eszlári vérvádat. A Reggel tudósítója kérdést intézett

Krúdy Gyulához,

a „Szózat” cikkére nézve. Az illusztris író a következőket mondotta A Reggel számára:

— Ez a bizonyos Mikecz, akit Nyíregyházán, a szülőházamban soha sem emlegettek másféleképpen, mint Puczer Józsefet, mert régi jó nyíregyházi szokás szerint: mindenkinek volt valamely álneve is: ez a Mikecz az én értesítésem szerint már régen meghalt. Nagyszakállu, ősz ember volt már az én gyermekkoromban, a tiszaeszlári pör idején is. Ennek pedig több mint negyven esztendeje. Tipikus, mulatságos figura volt; azok az idők, a tiszaeszlári pör izgalmait tették lehetségessé, hogy az öreg „Puczer Jóska” országos nevezetességű lehessen. Az öreg lapszerkesztő a tiszaeszlári pör elmulásával elvesztette népszerűségét. Nyomdától, lapostól elköltözött Nyíregyházáról és valahol meghalt.

— Ha valaki jelentkezik a tiszaeszlári Mikecz (Puczer Jóska) maszkjában: az nem lehet az igazi „fokosos lapszerkesztő”, mert annak a férfinak legalább százestendősen kellene lenni. Az én tudomásom szerint nyíregyházi Éme, amely a pört ellenem beadta; nem nyíregyházi bennszülöttekből, hanem bevándorolt, többnyire menekült emberekből van összehozottorsulva. Lehetséges, hogy ezeket a jóhiszemű embereket félbevezette valaki azzal, hogy a tiszaeszlári Matuzsálem még mindig az élők sorában van.

— Egyébként majd minden kiderül Nyíregyházán, a tárgyaláson.

MAGYAR SZÍNHÁZ

A szezon
legnagyobb
vigjátéksikere!

CSIBI

Állandó derültség,
taps, táblás házak

Bajor Gizi
mint tizenhároméves kislány

Csortos Gyula
mint hetvenéves angol lord

Mészáros Giza
Z. Molnár László
Latabár Árpád
Vendrey Ferenc
Gombaszögi Irén

Meghülésnél

esodálatos halása van a valódi

DIANA

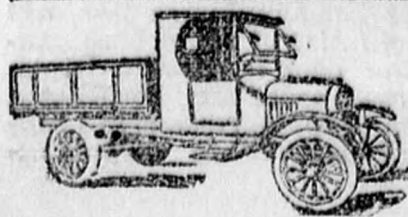
sósbornszesz

használatának, mint fájdalomcsillapító, erősítő szernek. Alkalmas fájó testrészek bedörzsölésére, torokblütésre vagy cukorra esőppentve belső használatra egyaránt.

Kis üveg... ára 16.500 kor.
Középleveg... ára 48.000 kor.
Nagy üveg... ára 96.000 kor.
Kapható mindenütt.

GUMIKABÁT

320 Fischer Péter és Társa Rt
ezer K-tól főköjaiban: Rákóczi-ut 78
és IV. ker., Vámház-körut 8

A FORD-TEHERAUTÓ A LEGGAZDASÁGOSABB!

Ára karosszériával, forgalmi adóval 83 és fél millió korona

A FORD-gyárak autorizált képviselője:

HALTENBERGER VILMOS

Budapest VI, Nagymező-utca 19

Telefon: 66-15

Vázsonyi Vilmos vasárnap éjjel a demokraták vacsoráján kemény választ adott a miniszterelnöknek

(A Reggel tudósítójától.) A XI. választókerületi Nemzeti Demokrata Párt vasárnap este pártvacsorát tartott. Arra a hírre, hogy

Vázsonyi Vilmos itt válaszol gróf Bethlen István délutáni támadására, sokszáz főnyi közönség és számos képviselő gyűlt össze a Központi Demokrata Körben.

Kakujai Károly választókerületi elnök megünyító beszéde után

Vázsonyi Vilmos

emelkedett szólásra:

— A „kormánybiztosi párt” ma délutáni ülésén Bethlen miniszterelnök olyan beszédet mondott, amely

nem méltó ahhoz az álláshoz, amelyet betölt.

Ami Ripka szerepét illeti: kómikus és meg nem engedett dolog, hogy valaki, akit egy város élére állítottak, akit mindnyájan fizetünk, pártot alapítson. Ripka jobban tenné, ha a drágaság megszüntetésén dolgozna.

Leszerelt légszészlámpára emlékeztet: nem világít, csak reklámceciókra használható.

Azt a közjogi visszaélést, amelyet a város élén álló Ripka pártalakítása jelent, szentesítette Bethlen megjelenésével és beszédével. Ha Bethlen községi pártot akar, egyszerűen és egyenesen ki kell mondania, hogy aki az egységes pártnak tagjai közül ezt az ő községi pártját nem támogatja, nem lehet tagja az egységes pártnak. De ő megengedi, hogy Plathy, Viczián tagjai legyenek a Wolff-Gömbös-pártnak, megengedi, hogy fajvédőkkel és az egységes Wolff-Zichy-párttal egy pártban egyesüljenek. Másokat mer kétértelműséggel vádolni az a Bethlen, aki groteszkül

kormánybiztost nevez ki ömaga ellen.

Saját magának az ellenzéke ő, egy személyben kormánypárt és ellenzék és ilyen komikus módon akarja elhárítani, hogy ő mást akar, mint a keresztény községi párt, holott ezekkel szakítani nem tud vagy nem mer. Ugy akar játszani Bethlen, hogy akármerre fordul a kocka, neki legyen a városházán pártja. Akár a kurzuspárt, akár a kurzustól szagtalanított párt jusson uralomra, csak az igazi demokratikus ellenzék ne. Most a

a hordón való politizálás

eszközéhez folyamodik a miniszterelnök, de sem a városi, sem az országos, sem a gazdasági politika terén nem hajlandó engedelményeket tenni. Budapest polgársága nem hihet annak a Bethlennek, aki

helyileg kurzus-szagtalanítást alkalmaz, flörtöl a szabadelvűséggel, de az egész országban föntartja a kurzust.

Jobb tudomása ellenére azzal gyanúsít bennünket, hogy forradalmasítjuk az országot. Nagyon jól tudhatja, hogy

forradalmi erők Magyarországon csak a jobb oldalon lázadoznak.

A szocialisták szakítottak a bolsevizmussal, polgári demokráciát akarnak. Bethlen falra festi a bolsevizmus rémét.

Beszédének hangja gyerekes és közönséges.

De ő nagy ur, joga van gyalázní, becsmérlni másokat. Ha egységes polgári frontot akar, gondoskodjék arról, hogy ne legyen reakció. Azzal vádol engem, hogy a szocialistákkal szövetkeztem. Ő megelőzött engem kétszer is a

szociáldemokratákkal való tanácskozásban. Amikor

Garamiékkal tárgyalt, ajánlata csöpögött a szabadelvűségtől, demokráciától: általános választójog volt benne, de sem numerus clausus, sem kurzusos gazdaságpolitika nem volt.

Másodszor is megelőzött, az 1922-es paktummal. És ez a Bethlen akarja most megmenteni a polgári társadalmat, aki előnyt adott akkor a szocialistáknak Bárczy, Ugron, Sándor Pál és Rassayval szemben.

Forradalmi tényező egy van: a reakció.

En ugyanazzal a törhetetlenséggel, amellyel ragaszkodtam a demokratikus választójoghoz, ragaszkodom most a jogrendhez és szemben állok minden forradalmi törekvéssel. Nem tudom hány miniszter és politikus mondhatja utánam: én a bolsevizmus veszélyét idejekorán fölismertem és fanatizmussal harcoltam ellene. Ugyanakkor pedig Bethlen a magyar irás és olvasáshoz kötött választójoggal bosszantotta az országot és hirdette, hogy területi engedmények, hódítások nélkül nem lehet nekünk ez a háborút befejezni. A szocialisták engem sohasem vezettek félre. Ők voltak az utolsók, akik a ráncszakadt forradalomhoz csatlakoztak. Annakidején a választójog kérdésében szövetkeztem velük és ők megtartották szavukat mindaddig, amíg a kormány a választójogot el nem alkudta. Nekem módomban lett volna Károlyi Mihály mellett szerepet vállalni, de eltávoztam az országból, mert jelenlétemmel sem akartam a forradalmat támogatni. A miniszterelnök urnak nincs joga azzal gyalázní, hogy én Svájcban távesével néztem a gerstlit és a tököket, mert ő Bécsben volt, ahol azok voltak, akik Svájcig nem juthattak el.

A miniszterelnök ur Bécsben éppen olyan födözék alatt volt, mint én Svájcban.

— A miniszterelnök urnak ez a mai durva támadása mutatja, hogy milyen komolyan keresi ő a kibékítést a blokkban egyesült ellenzéki pártokkal.

Most már nyugodt lehet a lelkiismerete, hogy mindent megtett abban az irányban, hogy ne legyenek ebben az országban normális viszonyok.

Nem lehet ellenzéki az, aki elfogadja a miniszterelnök kommandóját, hogy ne menjenek együtt a szocialistákkal. Ugy látszik, a miniszterelnöknek nem kell a polgári túlsúly, mert a polgári ellenzék az ő számára versenytárs lehet, hanem

elhatalmasodott baloldali szocialista pártot kíván,

hogy a maga erkölcsi alap nélküli diktatúráját még jobban megalapozhassa. Az a jelszó pedig, hogy a szocialistákkal polgári elem nem lehet együtt: reakció jelszava, osztályharca uszít, ahelyett, hogy a polgárság és munkásság testvéri összefogását hirdetné a községi politikában épp úgy, mint az országos politikában.

— A miniszterelnök beszédéből megérttem, hogy ő kettőt szeretne: vagy hogy ne menjünk be a Háza, vagy pedig alázatosan menjünk be és mutassuk be neki hódolatunkat. Minket nem befolyásol sem hízelkedés, sem durvasága, mi lelkiismeretünk szava után megyünk tovább a polgári és munkástársadalom testvériségének útján, hogy megváltsuk ezt a fővárost és ezt az országot a reakció uralmától.

Peidl Gyula Bethlen beszédéről

A pártvacsora előtt Vázsonyi hosszasan tanácskozott

Peidl Gyulával,

aki A Reggel munkatársának Bethlen beszédéről így nyilatkozott:

— Nem első eset a miniszterelnök ur részéről az a kijelentés, hogy szocialistákkal nem áll szóba, illetően velük nem fog kezdet. Már a múlt nyáron is hallottuk ezt a Déli vasút étertermében. Cselekedetei azonban politikai ijesztésre szánt kijelentéseivel nem egyeznek. Nem

titok, hogy fogadkozása óta, igenis, szóba állt a szocialista képviselőkkel. Szóba állt akkor is, amikor egyenes fölhevítést intézett hozzánk, hogy külföldi összeköttetéseinket érvényesítsük a külföldi kölcsön érdekében. Emlékeznie kell arra, hogy akkor mit válaszoltunk. Azt mondtuk, hogy az ország érdekében hajlandók vagyunk külföldi elvbarátainkkal érintkezésbe lépni, ha olyan politikát inaugurál, amely ezt lehetővé teszi.

— De nem vagyok hajlandó külföldre menni, hogy hazudjak és hogy

a magyarországi reakciót és terrort a külföld előtt úgy tüntessük föl, mintha itt normális viszonyok volnának.

Ha most kétértelműségről beszél, az ország józan megítélésére bízom: ez-e a kétértelműség, vagy Bethlen genfi szereplése, ahol a demokráciára tett esküt, holott itthon olyan választójogi javaslattal lép a törvényhozás elé, amelyre még ő sem foghatja rá a demokratikus elvek érvényesülését.

Ami a becsapást illeti, erre nézve objektíven, mint a kinek a paktum létrejöttében semmi szerepe nem lehetett, mert akkor itthon se voltam, megállapítom, hogy az nem becsapás volt, hanem a miniszterelnök ur részéről megkísérelt politikai zsarolásnak természet-szerű összeomlása.

Chamberlain nem egyezett meg Párisban Herriotval

Páris, március 8.

(A Reggel tudósítójának távirata.) Herriot és Chamberlain találkozásának legfontosabb eseménye, hogy

az angol külügyminiszter pártolja a garanciajavaslatot a franciákkal szemben.

A lapok rámutatnak Herriot és Chamberlain találkozásának szíves és hasznos voltára és hangsúlyozzák, hogy a kölni zónára és a lefegyverzésre vonatkozó egyezmény sürgősebb, mint az öt állam között tervezett szerződés. A Petit Parisien azt írja, hogy egy mindenkire kiterjedő biztonsági rendszer nehéz munka. A Matin kiemeli, hogy Herriot és Chamberlain megállapodtak abban, hogy

előkészítik a közvéleményt az öt hatalom szerződésére.

A francia kormány nem gondolhat arra, hogy megszegje Lengyelországgal kötött szerződését, Erre a hatalomra fogják bízni annak a kérdésnek eldöntését, hogy a tervezet mennyiben egyeztethető össze az ő biztonságával.

Görögországban

nem járnak a vasutak

Athén, március 8.

A Havas-ügynökség jelenti: Egész Görögországban kitört a vasutassztrájk.

3 olcsó cikk lakberendezők részére

70 széles	150 széles függöny etamin, azsuros 33 ezer	130 széles
butor kreton francia virágos		gobelin butor szövet
34 ezer		140 ezer

Fehér és ecrű függönytűll és tussor, csipkeszövet, pettyes batiszt, butordamaszt és ripsz legnagyobb választékban

Elmery
NŐI-DIVATNAGYÁRUHÁZ
KORONAHERCEG-UTCA 10.
RÁKÓCZI-ÚT 32. II. FŐ-UTCA 52
CALVIN-TÉR

ABBAZIA
HOTEL REGINA
(EX STEFANIA)
és
QUARNERO
Elsőrendű szobák, kitűnő ellátás
Fővilágosítás:
Magyar-Olasz Bank Rt, V. Nádor-utca 10. sz

HIREK

Márc. 5.

Mit ér nekem hogy jön már a tavasz
S rigó meg cinke mind reá szavaz
S az égi felhő rózsaszín selyem
S ocsúdik rajta álomszereltem,
Mit ér nekem!
Mit ér hogy száz huncut mosolyt kapok,
Mit ér a víz hogy issza a napot,
Mit ér a rügy hogy hízik, hogy tolong
Hogy öklelőzne mind, a kis bolond,
Mit ér nekem!
S hogy a galamb a tiszta földre lép,
Hogy hencseregnek a szabad gebék
S mezitláb football nyargal a gyepen
S biciklisták jönnek mint ünnepen,
Mit ér nekem!
S hogy némák száján boldogság gagyog
S hogy a tavalyi száma hogy ragyog
S az új kutyák hancúznak a tanyán,
Ha most is sir az én szegény anyám.

Szép Ernő

— Rakovszky belügyminiszter feleségét vasárnap este megoperálták. Rakovszky Iván belügyminiszter feleségét, aki tudvalevőleg Tisza István volt belügyminiszterének, Sándor Jánosnak leánya, vasárnap reggel hírtelen beszélítették a Fásor-szatóriumban. A belügyminiszter feleségét a szatóriumban Adám professzor azonnal megvizsgálta s a vizsgálat eredményeként vakbélgyulladás állapított meg. A szükségesé vált műtétet a professor még vasárnap este végre is hajtotta Rakovszky Istvánnal, mégpedig altatás nélkül, csupán helyi érzéstelenítéssel. A műtét, amely harminc percig tartott, kitűnően sikerült s a belügyminiszter felesége előreláthatóan már a hét végén gyógyultán hagyhatja el a szatóriumot.

— Az ékszerüzem alakuló közgyűlése. Vasárnap délután tartotta a Budapesti Nemesfém- és Drágakövesárnyak alakuló közgyűlést, amelyen résztvettek az összes szakmabeli testületek, valamint a kamarák kiküldött képviselői. A kormány részéről dr. Trux Jenő miniszteri tanácsos, a létesítendő ékszerüzem kormánybiztosa és dr. Haldsz Tibor miniszteri titkár vettek részt a közgyűlésen. Kültúr Gyula elnök rámutatott arra, hogy az eddigi helytelen gazdasági politika következtében Bécs és Prága a kelet-európai ékszerkereskedeleme középpontja, holott Budapest mindenképpen predestinálva van arra, hogy a keleti tranzitkereskedeleme itt bonyolódjék le. Dr. Kemény Dezső kamarai titkár kifejtette, hogy az ékszerüzem Brassó, Nagyvárád, Kassa, Arad ékszerkereskedőinek figyelmét Budapest felé fogja irányítani. Naményi Ernő dr. az Iparegyesület üdvözlőjét tolmácsolta. Miként az antwerpeni drágakötőüzem középpontja a flammand gazdasági kulturának, úgy a most alakuló budapesti ékszerüzem is részt fog venni Nagymagyarország régi gazdasági fölényének visszaszerzésében. Ezután az ékszerüzem tanácsának 36 rendes és 12 póttagúvá választották meg. A legközelebbi közgyűlésen az elnökség megválasztására kerül a sor. Az elnökség összehívására lép Bud. pénzügyminiszterrel az ékszerüzem adó elzárásának megállapítását illetően. Ha nem merülnek föl nehézségek, az ékszerüzem áprilisban már megkezdheti működését.

— Hálóingben és eszkarpenben szökött meg a Moravcsik-klinikáról. Oravecz Kálmán Verpeléti-ut 6. szám alatti lakos, volt bankhivatalnok, nemrégiben öngyilkossági kísérletet követett el. Tizenhét szurást ejtett magán a szíve körül. Az orvosok megállapították, hogy öngyilkos elmebeteg s ezért beszállították a Moravcsik-klinikára. Oravecz a múlt hónap 24-én este, amikor a betegek aludni tértek, úgy ahogy volt, hálóingben és eszkarpenben, fölkapott egy kis kabátot s eszkarpenecipót húzott, kimosott az épületből s átvette magát a kerítésen. A szomszéd Bálint-klinika udvarába jutott, ahol a kapun át távozott. A kapusnak föltűnt a hiányosan öltözött ember, kérdőre vonta, de az elmebeteg ügyes találékonysággal azt felelte, hogy a szomszédban lakik és hírtelen hívták anyjához, aki a klinikán fekszik. Erre a portás gyanútlanul kibocsátotta a kapun. Oravecz Kálmánnak azóta nyomavestett s most családját eltűnését bejelentette a rendőrségnek. Valószínűnek tartják, hogy azóta valóban öngyilkos lett.

— Benes Genfben. A „Svájci Távirati Iroda” jelenti Genfből: Benes dr. cseh külügyminiszter, Strzinsky lengyel külügyminiszter és Venizelosz volt görög miniszterelnök ideérkeztek.

— Chaplin is Arion-fogkrémet használ.

— Opera. Vasárnap este volt Puccini „Manon Lescaut”-jának reprize. Amidőn 31 év előtt nálunk bemutatatták, szerzőjét Verdi, Wagner, Delibes és Massenet tehetséges epigonjának tartották, az előadás pedig püsszeges vegyült a tapsba. Ma, amidőn Puccini ragyogó pályájának íve immár emlékoszlop fölé hajol, e műve rávilágít későbbi műveinek jellegzetes alkatelemeire, kibontakozó egyéniségének ugyszólván egész diszpozíciójára. A színpadi effektusok fokozott kiaknázása, amely a verisztikus opera életföltétele, a közvetlen, megkapó drámai szenvedély archairáló harmóniát, a „Tosca” egyes motívumait rejti csirájában, az exotikus hangszin a „Pillangókisasszony”-t készíti elő, míg a tragikum kiélezésében a „Bohémélet” végjelentére emlékeztet. Az egész művet pedig bizonyos forrongó, őszinte lendület hatja át, amely a széteső szövegkönyv hiányait megbocsáthatóvá teszi. Kedves ötlet volt Puccini fiatalkori művének főszerepeit ugyancsak pályájuk kezdetén álló fiatal művészekre bízni. Rella Gabriella Manon szerepét lélekelti, megható szépségű drámai erővel énekelte. Pataky des Grieux muzikalitással alakította, Dalnok és Palló egészítették ki a szép együttest. Az előadást Fleischer Antal — akit a szereplőkkel együtt ismételt a függöny elő hívtak — széles fokozásokkal, nagy ritmikail lendülettel vezényelte. A harmadik fölvonás közzenéjét megisméltették. Mihályi részben új, stílusos díszleteket hozott. (V. M.)

— Még ezen a héten összeül a választójogi bizottság. A nemzetgyűlés Bethlen miniszterelnök javaslatára tudvalevően úgy határozott, hogy a parlamenti bizottságoknak március 31-ig el kell készülniük a választójogi és a felsőházi javaslat tárgyalásával. Ha tehát a választójogi bizottság csak a nemzetgyűlés szünetében kezd meg munkáját, akkor az új választójogi bizottsági tárgyalásra mindössze két hét marad. Ez a lehetőség ellenéki körökben nagy megütközést keltett, amelyre vonatkozóan Zsitvay Tibor, a Ház elnöke a következőket mondta a Ressel munkatársának:

— Véleményem szerint semmi akadélya nincs annak, hogy a választójogi bizottság mindjárt keddi megválasztása után megkezdje munkáját és ebben az esetben nem két, hanem három hét marad a bizottsági munkára, sőt nincs kizárva az a lehetőség sem, hogy a március 31-iki terminust, szükség esetén, házhatározattal meghosszabbítsuk. Ami a Ház legközelebbi munkarendjét illeti, az appropriációs törvényjavaslat vitája szerdára vagy csütörtökre befejeződik és ezután kerül sor a mentelmi ügyek tárgyalására, esetleg a Rupert-Schadt-ügy parlamenti elintézésére is. A nemzetgyűlés tehát a hét végén, vagy a jövő hét elején kezd meg március 31-ig tartó „választójogi szünetét”.

— Egy anyától gyónásközben ellopták tizenegynapos gyermekét. Vasárnap délelőtt a Ferenciek-templomban ment Urbancsek Rozsóné, egy soffőr fiatal felesége. Aznap kelt föl a gyermekágyból, első gyermekét, tizenegynapos kisfiát, fehér pólóba kötötte és elment a templomba, hálát adni Istennek, hogy a család örömeire fiugyermeke született. A templom oly zsúfolt volt, hogy az anya kénytelen volt a bejárat közelében megállni. Itt melléje furakodott egy elegáns, mély gyászba öltözött hölgy, az megszólította:

— Miért nem ül le a templomban? Elfárad a gyermekkel a karján.

Urbancsekne azt válaszolta, hogy nem bír beljebb jutni, pedig szeretne meggyónni. A gyászba öltözött nő erre azt mondta, adja neki át a kisfiút, ő majd gondját viseli, amíg az anya visszajön. Urbancsekne gyanútlanul átadta gyermekét és megvárta, amíg meggyónhat. Nyolc-tíz perc múlva visszatért. Körülnézett, de nem látta a gyászruhás nőt. Kiszéledt az ajtó elé, majd újra beszaladt a templomba. Ekkor már nem tudta kétségbeesését leplezni és zokogni kezdett. Urbancsekne egyideig várt még, aztán a főkapitányságra sietett és előadta panaszát. A rendőrség valószínűnek tartja, hogy az asszonynak, aki előzőleg megtudakolta, hogy a gyermek fiú-e vagy lány, valami örökségi vagy szélhámosági ügyben van a gyermekre szüksége. A rendőrség fölcsólija mindazokat, akik látták vasárnap délelőtt a gyászruhás hölgyet, fehérpólós gyermekkel a karján, hogy jelentkezzenek a főkapitányságon.

— Egységes aranyvaluta az egész világon. Washingtonból táviratozzák: Coolidge elnök egy nemzetközi valutakonferencia egybehívásának kérdésével foglalkozik. Ez a konferencia arra szolgálja, hogy előkészítse az aranyvaluta életbeléptetését az egész világon.

VER-KO cipők
Museum-körut 33 (Muzcummal szemben)

ÁRLESZÁLLÍTÁS!

Szürke sevró, bagaria, lakk, antilop legújabb formákban raktáron
Férfi- és gyermekcipők dus választékban!

— Negyvenmillió örökség a szalmazsákban. Két héttel ezelőtt Budapestre érkezett Mr. B. M. Moss, dussgazdag amerikai, hogy Clevelandban levő egyik házában elhalt lakójának, Tárcei Rozáliának ismeretlen örökséket Magyarországon kinyomozza. Mr. Moss a Royalban szállt meg és fáradozását többnapig szakadatlan kutatás után siker koronázta, amonnyiben két agilis fiatalember, Hecht Tivadar és Ödön segítségével sikerült az ismeretlen örökséket kinyomozni s velük az öröksődési formákat az illetékes helyen elintézni. Tudósítónk beszélt Mr. Mossal, aki a regényes ügyről a következőket mondotta: Tárcei Rozália clevelandi házamban lakott hosszú évek sora óta. 1916-ban halt meg. A szegény asszony halálakor egy centtel sem rendelkezett, úgy hogy a temetési költségeket is én fődöttem. Már az amerikai törvényekhez híven elrendelték, hogy a berendezés a szegények között osztassék szét, amikor észrevettem, hogy egyik szalmazsákban friss varrás helye látszik. Hatósági tanukat hívtam és ezeknek jelenlétében fölbonítottam a szalmazsákot, amely — amint sejtettem — szép összeget rejtett magában. A személyi dokumentumokon kívül megtaláltuk az elhunyt levelezéseit, egy 130 dollárért föladott csekklap elismervényt a magyar királyi postatakarékpénztárhoz címezve, végül 400 dollár készpénzt, amelyről természetesen hivatalos jegyzőkönyvet vettünk föl. Háboru után az öröksők érdekében minden elképzelhető lépést megtettem, tartózkodási helyüket azonban sem a közigazgatási hatóságok, sem pedig a külügyi képviselők segítségével kinyomoznom nem sikerült. E hó 2-án érkeztem Budapestre, ahol két amerikai magyar fiatalember segítségével munkához láttunk. Megállapítottuk, hogy Tárcei Rozáliának két gyermeke van Magyarországon. Az egyik Csehszlovákiában lakik Nagyluckán, Tárcei Mariska, férjhezett Kirschner Gyuláné, míg a másik Tárcei János nyíregyházi mozdonyvezető, akiért nyomban táviratoztunk. Tárcei Jánossal gyorsan lebonyolítottuk az öröksődési formákat, amelyről jegyzőkönyvet vettek föl úgy az amerikai, mint a Csehszlovák követségen. En boldog voltam és vagyok, hogy boldoggá tehettem az elhunyt két gyermekét, akik szívós kitartásom révén ma mintegy 40.000.000 koronának váratlan tulajdonosai...

Katsinka Kornél

Utódai

gyermekruha-különlegességek üzlete
IV, Párisi-utca 1 (Váci-utca sarok)

Leltározás után
az összes előirt árainkból

20%

engedményt adunk

Igen tisztelt vevőink h. figyelmét
nyomatékosan felhívjuk, hogy ezen nagy
árkedvezményünk
kizárólag

március hó 15-ig
érvényes

Divatos tavaszi gyermekruhák
Fiuöltönyök óriási választékban

Leány- és fiufelöltők

Fiu-, leányka- és bakfisruhák

Játszóruhák

Babyruhák

Gyermekfehérneműek

Bakfiskalapok

Leány- és fiukötények

Leány- és fiukalapok

Piyamák óriási választékban

Tiroli kabát és nadrág

SODORJON JANINA PAPIRT

A polgári ellenzék résztvesz a választójogi bizottság munkájában, hogy meggyőzze a közvéleményt a parlamenti harc hiábavalóságáról. A demokratikus blok szombaton este tartott értekezletéről eddig mindössze annyi került nyilvánosságra, hogy a parlamenti passzivitás ügyében 1/2 órától éjjel után 2 óráig tartó tanácskozás után sem került döntésre a sor és erre való tekintettel a blok intézőbizottsága ma este újabb értekezletet tart, amelyen végleg határoznak arról, hogy résztvesznek-e az új választójogi bizottsági tárgyalásán, vagy sem. Hogy a blok szombati értekezletéről további részletek nem kerültek nyilvánosságra, annak oka az, hogy az intézőbizottság tagjai a legszigorúbb diszkrécióra kötelezték magukat. A Reggel munkatársának ennek ellenére sikerült megállapítania, hogy a blok intézőbizottságának szombaton tartott ülésén három főfogás került szembe egymással. Egyik oldalán állottak a szociáldemokraták, akik a teljes passzivitás fontátása érdekében szállottak sikra, a másik oldalon pedig azok a pártok, akik már napok óta igyekeznek népszerűsíteni a parlamenti harc fólvetelének gondolatát. A Ház többségének az a határozata azonban, hogy a parlamenti bizottságoknak március 31-ig el kell készülniük a választójogi és a felsőházi javaslat tárgyalásával, annyira elkeserítette még a passzivitás elvi ellenségeit is, hogy eredeti álláspontjukat földadva, hajlandóknak nyilatkoztak a kompromisszumos megoldás elfogadására. Ez a kompromisszum abban áll, hogy a demokratikus blok ne adja föl ugyan passzivitását, de azért fogadja el a választójogi bizottság öt tag-sági helyét és vegye föl a bizottságban a harcot az új választójogi reakciós intézkedéscél szemben. Ez nem azt jelentené, hogy az ellenzék bízik a kormány jogi belátásában, vagyis a bizottsági harc eredményességében, hanem azt, hogy meg akarják győzni egyfelől az ország egész közvéleményét, másfelől az ugynevezett aktív ellenzékét is a parlamenti harc teljes hiábavalóságáról. E demonstráció tervére vonatkozóan a szociáldemokraták nem adtak végleges választ és arra hivatkoztak, hogy ezt a kérdést előbb még a pártválasztmány elé kell terjeszteniük. Valószínűnek jelentik, hogy a pártválasztmány nem fog a kompromisszumhoz hozzájárulni, de még ebben az esetben sem lesz kifogásuk az ellen, hogy a polgári ellenzék, amennyiben ezt a demonstrációt szükségesnek tartja, résztvegyen a választójogi bizottság munkájában, sőt ennek elősegítése céljából a szociáldemokrata párt részére főtartott két tagsági helyet is a polgári ellenzéknek engedik át.

Fényes László nyilatkozta a csongrádi Éme-levelekről. Fényes László nyílt levelet intézett Feleky Gézához, a „Világ” főszerkesztőjéhez, amelyben az Éme-nek egy Csongrádra küldött levelét reprodukálta. Ez a levél arra utasította a csongrádi ébredőket, hogy pogrom eseten mit tegyenek az ottani vagyonos zsidókkal. A jobboldali hírlapok vasárnapi számai azt írták, hogy ez a levél hamisítvány. Megkérdeztük ez ügyben Fényes Lászlót, aki a következőket mondta:

A levél hiteles, azt az Éme valóban elküldte Csongrádra. Jellemző, hogy az aláírók: Herkely Tibor és Lukácsovich Lajos, „A Nép” munkatársai és „A Nép” tegnapi számában még mukkanni sem mertek a levél felől és csak vasárnap reggelre találtuk meg a foltokat indokát.

A levélpapírost kifogásolják benne. Azt mondják, olyan levélpapíros-fejtük, amilyent a közölt okmány produkál, csak 1924 óta van és így nem írhattak ilyenre 1920 januárjában. Csak azt a csekélységet hallgatják el, hogy én az okmányt úgy adtam közre, hogy megírtam: az a megbízott, akiről a levélben szó van, a levelet lemasolta („ábrázolatba foglalta”) és adta azt át nekem. Ha tehát ez nekem 1924-i papírra írva adta át az ő másolatát, akkor én a reprodukcióban (a levélpapír fejt is) kénytelen vagyok hűen leközlötni. En ilyen csekélységet nem szoktam korrigálni — ezt nem tudják megérteni odaát? Hogy aztán a közölt dokumentum valóban illetékes tanu szerint

hű másolata az eredetinek, annak bizonyosságát engedjük meg nekem, hogy a beígért sajtópörre tartogassam. Jó lenne, ugy-e, egy kis ellenbizonyítékot gyártani? Ilyen nálunk ne gondoljanak, én tudom, kikkel állok szemközt.

A bécsi opera Párlsban fog vendégszerepelni. Bécsből jelenti a Reggel tudósítója: A francia kormány az osztrák közoktatásügyi miniszteriumnak ajánlatot tett, hogy a bécsi állami opera együttese Franciaország költségén tartson előadásokat a párisi nagyoperában, ahol „Fidelio”, „Tristán és Izolda”, a „Rózsalovag” és néhány olasz operát fog. Jeritza közreműködésével, német nyelven színpadra hozni.

Gyászuhanak 4 óra alatt
Horváth és Halász
női gyászuhanakészítő vállalat
IV, Váci-utca 26. Telefon: József 8-61
Teljes gyászfelszerelések speciális raktára!

Paplant vásárolni bizalom dolga

Sándor „Ideál” paplangyár, IV, Kammermayer Károly-utca 1. szám (Központi városháza)

A 94 éves Radocza János lesz Vázsonyi Vilmosmal együtt a Terézváros listavezetője

Ha Bárczy nem vállalná, úgy Buzáth alpolgármester vagy Szabó tiszti főügyész a polgármesterjelöltek

(A Reggel tudósítójától.) A közelgő fővárosi választások előharcából érdekes események bontakoznak ki. Az első megnyugtató jelenség, hogy Bárczy István személye körül ma már elsimultak az ellentétek, amelyek a Wolff-rezsim ellen fölvonulokat egy ideig oly élesen elválasztották. A kézfogásban, amely Bárczy István személye révén a demokrata blok és a szabadelvűek között megtörtént,

Bárczyt követni fogja Sándor Pál és Rassay Károly is.

akik így a fővárosi politikában kooperálni fognak a demokrata blokkal levő szociáldemokratákkal. Most már — úgy látszik — csak Heinrich Ferenc és Ugron Gábor maradnak távol a megegyezéstől, amely nagyon biztató és helyes megoldása a választási harc fólvetelének. A főváros demokratikus polgársága így megosztatlanul állhat azok mögé, akik a haladó polgárság minden komoly rétegét képviselik a létrejött egyetértés folytán. Az összefogást követik a jelölések körüli megállapodások is. Már készülnek a választási listák s a jelöltek úgy állítják össze, hogy minden polgári értéket reprezentáljanak. Mielőtt Vázsonyi Vilmos és Bárczy István megegyezése létrejött, különböző kombinációk merültek föl a polgármesteri állást illetően is, amint erről a Reggel már beszámolt. Abban a legelső kombinációknál is teljes egyetértés mutatkozott, hogy

a polgármesteri állást Bárczy Istvánnak ajánlják föl.

Szó volt arról is, ha Bárczy nem vállalná a polgármesterséget, akkor Eber Antal vagy Márkus Jenő vennék kombinációba. Most már, amikor a megegyezés után a Wolff-párton kívül az összes fővárosi pártok kívánnák Bárczy Istvánt a polgármesteri székbe s ha ez esetben is tartózkodnék a polgármesteri állás vállalásától, akkor

a polgármesterjelölt Buzáth alpolgármester és Szabó Imre tiszti főügyész lennének.

A Wolff-párton kívüli összes fővárosi pártok megegyezésének érdekessége, hogy a jelöltek listáján, amelyen, mint említettük, minden polgári értéket igyekeznek reprezentálni. A Reggel értesülése szerint a közös ellenzéki listára a terézvárosi kerületben fólvetették a főváros egyik legrégebbi képviselőjét, Radocza Jánost is.

A közös ellenzéki listán Radocza Jánosnak, a fővárosi politika pátriárkájának az első helyek egyikét szánták.

A Reggel munkatársa fölkereste Radocza Jánost, akinek neve nagy korszakot jelent a fővárosi élet küzdelmében. Az ugynevezett fővárosi törzsfőnökök egyike volt, akik évtizedeken át tartották kezükben a főváros vezetését. A legkorábbi szabadelvűpárt előharcosa volt Radocza János, aki ma 94 esztendő és 52 éven át volt a Terézváros verhetetlen vezére. Régen volt, Jókai Mór is elbukott vele szemben és innen kapta az egykor híres kortesnévet: „a Jókai-buktató Radocza”. Ő volt az, akivel Vázsonyi Vilmosnak is meg kellett vívnia harcát; az első összecsapásban Vázsonyi maradt alul és csak az 1901-iki választásokon, a második mérkőzésnél tudta kibuktatni Vázsonyi a Terézváros 52 éven át vezérlő törzsfőnökét. Érdekes tehát, hogy most, a régi ellenfelek,

Vázsonyi és a közel 100 éves Radocza János közös választási lista vezetői lesznek.

— Öreg vagyok már — mondja hófehér szakállából kivillanó élénk mosollyal a régi harcossal, kilencvenen jóval fölül vagyok már, nem nagyon vehetek részt a választási vacsorákon.

Száz esztendő felé közeledek, kissé már nehezemre volna, hogy az esti korteskedésben részt vegyek.

Hanem, ha jelölnének, pláne, mint listavezetőt, amint mondja, ez nagyon szép volna tőlük. Igen szép dolog, hogy rámgondolnak, a Terézváros egyik legöregebb polgárára, ez nagyon jól esik nekem, de — és most hamiskásan mosolyog — velem még ebben az ügyben senki sem tárgyalt. Az igaz, egy barátom mondotta, hogy hallom-e, Bárczyék föl akarnak venni listájukra engem is? Irást azonban csak a Ripka-párttól kaptam: beválasztottak a választmányba. Jól van, beválasztottak, tőlük is nagyon szép, majd válaszolok.

Ötven éve fennálló Sándor „Ideál” paplangyár megbízhatósága közismert. Állami intézetek, városi és körházak szállítója

— Igen, Vázsonyival nagy harcaink voltak — folytatja csillogó szemmel —, nagy ellenfelek voltunk, de nem voltunk ellenségek. Én 52 évig voltam a Terézváros képviselője, a szabadelvű párt legrégebbi előharcosa. Amikor a kormányzó-szabadelvűpártnak nem voltak kilengései. De hát más az országos politika és más a községi politika. Vázsonyival éles politikai harcokat vívtam, egyszer ő maradt alul, aztán én, de amikor kibuktatott, kezelt fogtunk. En Vázsonyit nagyon becsülöm, igen tehetséges ember és ha az országos politikában ellenfelek voltunk is, a községi politikában már a multban is sokban egyetértettünk vele.

Most megemlítjük, hogy tehát nincs is akadály, ha most Vázsonyival egy választási listán fog szerepelni. Hamiskásan mosolyog és derülten felel:

— Hát egy kicsit még gondolkozom. De mondom — teszi hozzá hirtelen —, még senkivel sem tárgyaltam...

Majd elintézi Walkó! Amióta kényszer-zubbonyt húztak ránk Trianonban, a román külügyminiszter pimaszkodása az első eset, hogy Európa fölfügglélt volna a hangunkra, ha hallja a hangunkat. Scitovszky Tibor kissé elcsiette a Duca-ügyet, amikor formás nyilatkozattal intézte el a nemzetgyűlésen; ezt a kvalifikálhatatlan botrányt ki kellett volna mélyíteni és odavinni, ahová való: a nemzetközi fórumok és a világsajtó nyilvánossága elé. Sem Anglia, sem Franciaország közvéleménye nem lehet erkölcsileg oly eltompult vagy elfogult, hogy mélységes undort ne érezzen a mai Románia kormányzata iránt és ne érezzen emberi szolidaritást velünk, akiket ilyen amorális bandának kiszolgáltattak. Sajnos, ez a demonstráció elmaradt, egy kedvező alkalmat újra elmulasztottunk. Scitovszky szabadságra ment és Walkó kereskedelemügyi miniszter vezeti az ország külpolitikáját. Az ő agilitását, gyors elhatározó képességét, rátermettségét nehéz idők nehéz földadataira, már ismerjük. Nyugodtan alhatunk tovább. A külpolitikát majd elintézi Walkó!

70 méterháza rezet loptak a Kőbányai Lámpagyárból. A kőbányai lámpagyárban már régidő óta tapasztalják, hogy a raktárak és műhelyek anyagából rengeteg nyers rez tűnik el. Mostanában Fejér József detektív-főfelügyelő csoportja kezdte figyelni a gyárat. Észrevették, hogy egy munkás átdob a kerítésen egy kis rezkorongot és azt a kerítés mögött a fla elviszi. Ezt a munkást, Tolnay Ferenc gépészt, figyelni kezdték és észrevették, hogy Tolnay esténként bemászik a műhelyekbe az ablakon, nagy csomag nyers rézzel jön vissza, a rezet eldugja az udvaron, óvatlan pillanatokban átdobja a kerítésen és onnan egyenesen orgazdához viszi. A nyomozás során megállapították, hogy Tolnay Ferenc mintegy 70 méterháza nyers rezet vitt el az idők folyamán Burger Ignác kőbányai ócskavaskereskedőhöz. A tolvajt, valamint az orgazdát a rendőrség tartóztatja.

Tüntetés a német egység mellett. Bécsből telefonálja a Reggel tudósítója: Vasárnap a Rathausplatzon 15.000 ugynevezett szudetai német nagy gyászünnepélyt rendezett annak emlékére, hogy öt év előtt a csehnek több cseh-német városban 56 embert agyonlőttek. A tüntetés méltóságát teljesen folyt le és a szónokok az összes németek egyesítését követelték. Hasonló tüntetések voltak St. Pöltenben, Linzben, Münchenben, Nürnbergben és más városokban.

Vogel Testvérek
V., Bécsi-utca 8. szám
üzlete május havában
megszűnik!

A raktáron levő összes áruk, ugymint
férfi- és női szövetek
mosó- és hélésaruk
telemesen leszál-
litott árban adának el

A berendezés
és Wertheim-szekrény eladó

Egy óra Vitéz Jászai Marinál, a tizenötholdas Nagyasszonynál

(A Reggel tudósítójától.) A Palatinus-ház ötödik emeletén lakik Jászai Mari. Fölírás nem jelzi, a csengő nem szól, kopogni kell. A tizedik kopogás után óvatos ablaknyitás. A rács mögött gyanakodva tekint ki egy lenyűgöző, szinte meghökkenítő szempár: Jászai Mari ózsga pillantással néz a látogatóra.

— Egyedül vagyok — mondja már a tágas előszobában. — Egészen egyedül élek 14 esztendő óta. Senkim sincs. Cselédek, takarítónők nem tartok. Bizalmatlan lettem az emberek iránt.

Beljebb kerülök. A falakon értékes festmények, egy szekrényké mögött aranyozott falképekben Jászai Mari legnagyobb büszkesége: a vitézi telekről szóló adománylevél. Vass miniszter aláírásával.

— Három évvel ezelőtt kaptam ezt a donáció levelet — szólal meg a nagy tragika. — Akkor éppen 50 esztendője voltam a Nemzeti Színház tagja. Ötvenöt éve vagyok színésznő. Egy kicsit csodálkoztam, hogy 3 évig vártnak a nagylelkű adomány kiutalásával. És képzelje csak, a napokban idetelefonál a lakásomra a kultuszminiszter úr. Bizony nem tudtam megmondani, mivel beszéltem, de nagy örömmel hallottam, hogy megkaptam a „vitézi telek” nem is 10 holdat, hanem többet, ha jól értem, 15 holdat. Azt is megmondták, hol, de telefonon nem tudtam tisztán megérteni.

— És most elvonnak a művésznő a vitézi telekre gazdálkodni? — Hovesev tülkölő mozdulatot tett:

— Hova gondol?... Hogy én itt hagyjam a színpadot?... Soha, soha! Ott maradok, ott akarok meghalni a színpadon.

Es fölemelkedve, a kezéit széttárva, mámorosan a gondolatától, féltelmes nagyságában kolosszusá tonyosodva ismételte:

— Igen... a színpadon fogok meghalni!

Azután megpróbálom, hogy önmagáról beszéljen.

— Letartóztatták a székesfehérvári apósgyilkos tiszthelyettes feleségét is. Székesfehérvárról jelenti A Reggel tudósítója, hogy Ferenczi Sándor tiszthelyettes ügyében érdekes bizonydalom mutatkozik. A tiszthelyettes, amint ismeretes, saját magát jelentette föl, hogy segítette anyósának és feleségének apósa, Pintér Károly elpusztításában. Ferenczi felesége Gődöllőn tartózkodott, ahonnan most a rendőrség táviratára a csendőrök Budapestén át szombaton éjjel Székesfehérvárra hozták. Anya és leánya, akiket letartóztattak, tagadják, hogy a gyilkosságot elkövetették volna. Azt állítják, hogy a tiszthelyettes szerelmi bosszúból jelentette föl inkább önmagát is, csak hogy őket is gyilkosság gyanújába keverje. Ezt valószínűvé teszi, hogy maga Ferenczi is hangoztatta, hogy felesége vádlókeresetét adott be ellene és ezért elkeseredésében határozta el a titok bevallását. Ferenczi szerint patkányméréggel ölték meg Pintér Károlyt, aki a lovassberényi temetőben nyugszik. Most exhumálni fogják Pintért, hogy megállapítsák, valóban patkánymérég okozta-e halálát.

— Rabbiválasztás Óbudán. Az óbudai izraelita hitközség vasárnap tartott papválasztó közgyűlésén főrabbijává dr. Neumann József brassói főrabbit választotta.

— Bál helyett a Rókus-kórházba. Tánccsalásra készült vasárnap este Fléger Ilona himnusz, Ceglédi-ut 16. szám alatti lakásán. Fléger Ilona maga vasalta báli ruháját és közben a könnyű ruha tüzet fogott. A lángok oly súlyosan összedagáltak a függőzettel, hogy sebével a Rókus-kórházba kellett szállítani.

— Kit érdekelnek az én dolgaim?... Hát nincsenek külön, nevezetesebb, ha talán szomorúbb dolgok is?... Itt van például ez a Beregi-affér. Mit akarnak szegény Oszkártól? Megírtam egy vezetőembernek, akinek nevére sokan esküsznek abban a táborban: Bereginék csak egy „bünc” van, az, hogy képtelenes színészlány. És aztán... mit tett Beregi? Amit a többiek. Semmivel sem többet, semmivel sem kevesebbet.

A színházak játérendjére, újdonságokra, színészekre tereledőt a beszélgetés.

— A „Csibi”-t láttam legutóbb a Magyar Színházban — mondta mosolyogva. — Hogy milyen drága az a kis Bajor Gizli!... A könnyű hullott ki a szememből, annyit néztem a kísértéses mólóján. Hát ha még megtalálja az igazi szereplőjét! Nagyszerű leány! Különben az egész előadástól el voltam ragadtatva. Hogy mennyi tehetséges színésznő van, hála Istennek!... Sokat, nagyon sokat szeretnék színházba járni, de egyedül vagyok, nem jutok egy hozzá. Csak a történelmi drámákat hagyják már abba!... Shakespeare óta nem írta igazi tragédiát. Mit akarnak Shakespeare után? Azt hiszik, a történelmi hőség fontos... Szó sincs róla. Az író a fontos!

Közben egy derűs históriát mond el:

— Van itt egy író... Kiskaliberű ember... Sokszor jön hozzám a darabjaival. Mindig azt mondja keseregve: „Amióta a Molnár Ferenc miatt nem tudok színházba jutni.” Azt szeretném válaszolni neki: „No és ha Molnár Ferenc nem élne, azt hiszi, színházba jutna?” Látja, így vagyunk a színészzettel is. Sok olyan színésznő van, aki egyre azt gajdolja, hogy ettől vagy amattól nem tud érvényesülni. Dehogy! A maga kis tehetsége miatt nem tud érvényesülni, ez az igazság. Az igazi tehetséget nem kellett félteni soha senkitől... (m. j.)

— Csontos betegsége és a Magyar Színház pénztára. (Levél a szerkesztőhöz.) Mélyen tisztelt Szerkesztő Úr, hétfőn, e hó 2-án, a „Csibi” kitérő szereplőiről olvastam A Reggel-ben, este 1/8-kor elmentem a Magyar Színházba, ahol két jegyet váltottam 225.000 koronáért. Nyolc óra előtt megjelent a függöny előtt a kedves Z. Molnár és bejelentette, hogy Csontos Gyula betegsége miatt egy fiatal színész játssza a főszerepet. Az egész földszint lázongott persze és méltán, mert a színház Csontos torokgyulladását már a debutáni órákban tudta és így kötelessége lett volna ezt a hírt a pénztár felé közölni, nehogy a publikumot, amely Csontos kedvéért jön a színházba, ilyen kellemetlen meglepetés érje. Az Unio azonban az uralmi és üzleti tisztességnek az abszolutizmusát és még 1/8 után is kiadott 20-25 jegyet, egyszerűen baleszfogásnak vagyok bátor minősíteni. Az ilyen igazgatóság nem szerez barátokat a színházainak, amint ez a minősíthetetlen eljárás hangos botrányt is provokált a kassza előtt és szerencsésje volt az igazgatóságnak, hogy csupán az ártatlan pénztároskisasszonyt találta ott a pénztár visszakövetelő közönség. Nagyon kérem az incidens megírását, már azért is, mert a sajtó, a Világ kivételével agyonhallgatta. Talán tanul belőle az Unio. Ráferne! Tisztelettel híve: (Cím, aláírás.)

— Sorozatos csalás miatt letartóztatott tisztviselő. A főkapitányságra egy idő óta több följelentés érkezett Stern Endre hivatalnok ellen, aki több ismerősétől, különösen üzleti ügyek címén, milliókat vett föl és azután a pénzzel nem számolt el. A bejelentett károkok összege meghaladja az 30 millió koronát. Legutóbbára Hollós Lajosról képet vásárolt 4 1/2 millióért. Stern a festményt rögtön továbbadta a vételárnál olcsóbb áron és a pénzzel nem számolt el. Letartóztatták.

— A dr. Taub-gyermekkenőcs épp oly jó, mint az Arion angol fogkrém.

— Hajdu Marcel válasza Ugron Gábornak. Ugron Gábor az „Esti Kurir” vasárnapi számában Vázsonyi Vilmoshoz adresszálva, egy hét múlva szükségesnek látja annak kijelentését, hogy a Józsefvárosi Kör-beli beszédének a vörös hintáslegényekre vonatkozó passzusát nem a szociáldemokratákra, hanem a kommunistákra értette. Kijelenti egyúttal, hogy már ott a helyszínen, amikor Vázsonyi egyik jelenlévő párthíve kijelentését félremagyarázta, ezt nyomban és azonnal megcáfolta, mert senki jobban a munkásembert nem becsüli, mint ő. Miután a Vázsonyi „egyik jelenlévő párthívére” való hivatkozás az én személyemre céloz és miután nem engedhetem meg, hogy Ugron Gábor egy hét múlva egészen más világításba helyezze a Józsefvárosi Körben történelmet, a következőket kell megállapítanom:

Ugron Gábor a Józsefvárosi Körben azzal kezdte fölcsóválását, hogy neki két kérdésre kell válaszolnia: miért nem megy a demokrata párttal és miért nem megy sem az egyik, sem a másik szélsőséggel? Ott nyomban válaszolt is a maga által föladvott kérdésekre és kifejtette, hogy a szociáldemokrata párt nem áll nemzeti alapon és ő nemzeti alapon való szélsőséges elemekkel együtt nem megy, mert nem engedí politikáját sem a fehér, sem a vörös ingbe bújtatott hintáslegények által befolyásoltatni. Erre történt az én hangos közbevetésem: „Nem való a magyar munkásról így nyilatkozni!” Igaz, hogy Ugron Gábor erre kijelentette, hogy senki jobban a munkásembert nem becsüli, mint ő, mert hát ő is munkásember, stb., azonban újból hangoztatta, hogy a szociáldemokrata párt nem áll nemzeti alapon, ő pedig csak magyar politikát ismer és ha egyedül marad is, akkor sem megy velük. Ha ezek után Ugron Gábor kijelenti, hogy a vörös hintáslegények alatt nem a magyarországi szociáldemokrata pártot, hanem, amint a „gyöngyöbék” kedvéért megjegyzi: a kommunizmust értette, ugyerre az a válaszom, hogy nagyon sokan voltak ott a Józsefvárosi Körben, akik a gyöngyöbékhez tartoztak, mert azután is, hogy barátaival együtt oly fölűnben gyorsan távoztak a fehér asztaltól, csoportokban tárgyalták, hogy miként ragadtathatja el magát Ugron Gábor ilyen kijelentésekre a szociáldemokrata párttal szemben. Dr Hajdu Marcel.

— Kokainbűrre egy bécsi zugkávéházban. Bécsből jelenti A Reggel tudósítója: A rendőrség már régebben kinyomozta, hogy a wieneni Freihaus-kávéház rendszeres gyűlése helye azoknak, akik kokain- és morfin-csempészettel foglalkoznak. Ennek a kis zugkávéháznak két kijárója van, úgy, hogy a csempészek könnyen megúgorhatnak az egyik ajtón, ha a rendőrség a másikon behatol a helyiségbe. A kávéház reggeli 4 óráig van nyitva és mindennapi hajlékot nyújt azoknak a kokainistáknak és morfinistáknak, akiknek lakásuk nincs. Ezek itt töltik az éjszakát és ha a helyiség bezárásakor kiszorulnak az utcára, a kávéház környékén maradnak és itt várják be a reggeli 6 órát, amikor a kávéházat újból megnyitják. Tavaly novemberben a rendőrség razzitát tartott a kávéházban és többeket letartóztatott. A letartóztatottakat tegnap vonta felelőségre a bíróság. Itélelthirdetés közben a hallgatóság soraiban valaki lármázni kezdett. Letartóztatták és amikor kihallgatás végett elővezették, hirtelen több kokainpülát nyelt le, amitől örvöngni kezdett. Amikor magához tért, személyére nézve meglepetéssel minden fölvilágosítást. Megállapították róla, hogy Krecznickának hívják és maga is hírhedt kokaincsempész. Tiznap elzárásra ítélték és kokain-csempészés miatt átszállították a kerületi fogházba.

— Jeritza 1930-ig elszerződött a newyorki Metropolitan-operához. Bécsből jelenti A Reggel tudósítója: Egy newyorki távirat szerint Jeritza Mária szerződését, amely az idén lejárt, a legfényesebb föltételek mellett további öt évre meghosszabbította a newyorki Metropolitan-opera. Jeritza idei vendégszereplését a bécsi Operánál ismét megtartja.

— Prágai Nemzetközli Vásár 1925 március hó 22-29-ig. A vásárlatógatók március hó 12-étől április hó 8-áig vizum nélkül és 33% vasútdíjkezdéssel utazhatnak. Vásárgazdálkodók és fölvilágosítás Tanzer Miksanál, Budapest, VII, Akácfa-utca 50. Telefon: József 105-31.

VESTA
A FINOM FEHERNEMŰEK
VEDJEGVE
TUDAJD ERNST FRIGYES
MUZEUM KORŰT
2

Tavas divatcsodái beérkeztek
Scot Oxford, pouplin, trikolin, dejalenek
különleges férfi-fehérgeműekre
Selyem pouplin pyjamák 550 ezer 61
Férfikelenyék speciális kivitelben
200 vég 130 cm széles batiszt 47 ezer korona
500 vég lepedővászon ..... 47 ezer korona
Fe érnemű- és pyjamakészítés hozott anyagból is
Videkre minták bérmentve Rendelések 24 óra alatt készíttetnek

KIRÁLYSZÍNHÁZ
A párisi
GRAND GUIGNOL
világhírű társulata
ma, hétfőn
kezd meg vendégszereplését a
Király Színházban
Kezdeté este 1/8 órakor

Rendes helyárok
Elővételi díj nincs

— Pesti tavasz 1925-ben. Tavaszodik és kereselek a ligetet. Van erdő, amelyet nem látni a fáktól és vannak fák, amelyeket nem látni a ligettől. En keresem a fákat s nem látom a házaktól. Villák, bódék, fatelepek, cementtel és téglával megrakott telkek, istállók, kocsiszinek. Ez a liget? Tovább megyek és az ügető versenyterhez érek. Már ügetnek, egész bizonyos hát, hogy itt a tavasz. Mert tavasszal az emberek levetik a trikót és a hajtók magukra öltik a szokédreszt. Öles, elhízott emberek könnyű, filigrán kétkerekű kocsiiban ülnek. Mennyivel nehezebb lehetne a kocsi, ha a hajtók könnyebbek lennének. Sokáig nem tudtam, hogy az ügetéshez miért kell ilyen könnyű kocsi. Most már tudom. Mert borzasztó lenne a szegény lónak, ha a kocsi is nehéz lenne. A kocsi vad iramban röpülnek a pályán és az emberi sokadalom éktelenül kiabál. Tehát mégis vannak akik nyertek. Micsoda öröm, amiért eltaláltak, hogy melyik a legjobb ló! Pedig minden szerecsényük az, hogy véletlenül ráhibáztak a lóra, amelyet a szokója erősen megfogadott. A közeli Hermina-keritől egy igen szomorú dal melódiai hallatszanak. Sváb rezesbunda fújja a nótát és annyira nyújtja a hangokat, hogy a hallgatóból előbb elfogy a türelem, mint a svábtól a lélegzet. Nem lehet bevárni egy-egy hangnak a végét s az ember most látja, hogy a jó zenéhez okvetlenül rossz tudó kell. De megértem a banda szomorúságát: tavaszodik és a kert néptelen. Itt sincs hát még tavasz. Tovább megyek. Még mindig a ligetet, a rügyező fákat keresem. Revolverdurranást hallok: Öngyilkos lett valaki. Tehát mégis tavaszodik! Igen, ilyen hangosan rügyeznek a fák tavasszal a pesti ligetben.

— Piroskáék új tanuit ma hallgatják ki a szolnoki törvényszéken. Szegedről jelenti a Reggel tudósítója: Szolnokon ma kezdik meg a csongrádi bombapör új tanúinak kihallgatását. A csongrádi bűnpör iratai a szolnoki fölmentő ítélet után a táblához kerültek, amely elrendelte, hogy a szolnoki törvényszék a bizonyítás kiegészítésekor hallgassa ki védelemnek azokat a tanuit, akiket a tárgyalás során nem hallgatott ki. A szolnoki törvényszék ma kezd meg ennek a 15 tanúnak kihallgatását. Ezek között a tanuk között két ténytanu is van, akik saját szemükkel látták, hogy a vádlottakat a nyomozást végző rendőrök tetleg bántalmazták. Szegedről Szécsényi István ügyvéd Piroška, Bölöni és Sági vádlottak kíséretében Szolnokra utazott.

— Életveszélyesen megsebesült egy futballista. Vasárnap délelőtt az Üllői-úti pályán Horváth János 26 éves magántisztviselő játék közben fejélni akart. Feje összeköszött egy másik játékos fejével, de olyan erősen, hogy Horváth koponyatörést és agyrázkódást szenvedett. Életveszélyes sérülésekkel a Szent István-kórházba szállították.

— Vakmerő rablótámadás a lépcsőházban. Vasárnap este Strasser Amália hivatalnoknő hazatért Zsigmond-utca 24. szám alatti lakására. A rosszul világított lépcsőházban egy toprongyos alak támadta meg, kitépte kezéből a retikült és elszaladt. Strasser Amália a legközelebbi rendőrszemhez fordult, akinek egy asszony közben azt jelentette, hogy barna bőrretikült talált. A retikült Strasser Amáliáé volt, de 600.000 korona hiányzott belőle, a rabló csak a kulcsokat hagyta benne. A rendőrség megindította a nyomozást.

— Kettős gázmérgezés. Vasárnap reggel a Mátyás-utca 8. számú házban Rácz Teréz 29 éves és Rácz Krisztina 2 éves leányokat lakásukon eszméletlenül találták. A kivonult mentők gázmérgezését állapítottak meg és a két leányt a Rókus-kórházba szállították. A rendőrség még nem tudja az eszméletlen leányokat kihallgatni és így azt sem tudják, hogy baleset vagy öngyilkosság történt-e.

— Wolffék elvesztik a győri mandátumot. Hegyeshalmi Lajos halálával megüresedett Győr város első kerületének mandátuma. Wolffék jól tudják, hogy az új választáson nem számíthatnak győzelemre, mert hiszen Hegyeshalmi legutóbb is csak 38 szavazattal választották meg Németh Károly liberális jelölttel szemben. Politikai körökben bizonyosra veszik, hogy a győri kerület liberális jelöltet fog a parlamentbe küldeni. A Kossuth-párt intézőbizottsága, a Reggel értesülése szerint, már állást is foglalt a jelölés ügyében, amennyiben Batthyány Tivadar gróf jelölését határozta el. A végleges döntés természetesen a demokratikus blok kezében van. Ertesülésünk szerint a legitimisták is állítanak jelöltet, valószínűen Milotay István dr. személyében.

69
darab valódi remek szép összekötő

Perzsaszőnyeg
legfinomabb selymes műbőr

2,750.000 K

csak míg a készlet tart

SCHILLINGER BÉLA VI. Teréz-körút 15
Alapítva 1907-ben

Vass József: „Szivesebben látok deficités állami költségvetést, mint elpusztult magángazdaságot“

A népjóléti miniszter adómentességet ígér az új házaknak — Hálára és csöndességre inti a zsidókat és szocialistákat

(A Reggel tudósítójától.) Homonnay Tivadar nemzetgyűlési képviselő vasárnap délután beszámolóval tartott az Aréna-úti Népszállóban. Az őt esztendő előtt vállalt programjának betartásáról beszélt, amire közbekkiáltottak: *Nem tartotta meg!* Amikor Homonnay a szociális problémák megoldásáról beszélt, egy kisebb csoport Haller Istvánt kezdte éltetni. Homonnay után Ernszt Sándor lépett az emelvényre:

— Bizonyos elemek — kezdte beszédét — ismét forradalmat akarnak csinálni az országban. („Nem lehet!” Kiabálták jobbról is, balról is.) Van bátorságunk megkérdezni, akarják-e a forradalmat? (Egy hang közbeszólt: „Nem erről van szó!”) De igenis, erről — folytatta Ernszt még nagyobb hévvel. Olyan kezébe kell letenni a kevés hatalmat, amely biztosítani tudja az országban a békét és nyugalmat.

A következő szónok

Huszár Károly,

akit éljenzéssel fogadtak:

— Szeretném, ha volna itt szociáldemokrata munkás is — mondotta. (Közbekkiáltások: „Vagyunk itt egyméhányan!”) Szeretném szembemondani, hogy a keresztény munkásság szerepe az volt, ami a fallőrő kosó. Aztán mindent ígértek nekik és végül jött a gersli és a tök. *A mai helyzet rosszabb a kutyáénál.* Hontalanok vagyunk, bizonytalan az egzisztenciánk. Mindennek alapoka az igazságos béke, a naggyantant ostobasága és a kisántant arcátlanúsága, amely senkit élni nem hagy.

Kell jönni egy változásnak, mert ez így nem mehet tovább.

Ehhez azonban összefogás, kitartás kell. *Azt az embert, akit az Isten az ország kocsija mellé rendelt, az utszéleken föl-fülgörgető ostoba legények akadályozni próbálják hivatásának teljesítésében.* Huszár végül hosszasan polemizált a zajos közbeszólókkal.

Vass József

népjóléti miniszter szólott ezután. A bajokat — ugymond — amelyek beennünket minden oldalról szorítanak, két pontba lehet összefoglalni. Első a gazdasági szempont. Nekem, mint miniszternek, a külpolitikai kérdésekről óvatosan kell nyilatkoznom. *Nincs senki, aki bele-nyugodna a helyzetbe, amelyben ma vagyunk.* Meg kell azonban önkönnel érteniük a kormány tartózkodó, mérsékelt álláspontját, amelyet a külpolitikai téren elfoglal.

A fenyegetéskedés határozottan visszataszító,

különösen akkor, ha nincs a hátam mögött kellő hatalom. Nincsen elég tőkénk, amely a gazdasági élet vérkeringését meg tudná indítani. *A kormány gondoskodásának legfőbb tárgya, hogy megtalálja a szükséges hitelforrásokat.* Nagy bajnak látom, hogy amikor az állam rendbeszedi a maga költségvetését, ugyanakkor a magángazdaság tönkremegy.

En szivesebben látok deficités állami költségvetést, mint elpusztult magángazdaságot.

A kormánynak vannak tervei a hitelkrízis megoldására. Az állami építkezésekre juniustól kezdve nagyobb hitelek állanak rendelkezésre. *En még meg sem fogtam a pénz fülét, az építkezéseket máris megkezdtém. Régen nem volt olyan pénzügyminisztere az országnak, mint a jelenlegi.* Még nem fejeztem be vele a tárgyalásokat, máris szinte helybenhagyottnak kell azokat tekintenem.

Az új házakra a békebeli adómentességet, továbbá az új lakások teljes függetlenítését máris befejezettnek lehet tekinteni.

Végül a kincstári haszonrészesezésnek progresszív alapra való helyezése vagy teljes eltörlése szintén folyamatban van. A munkahiány problémájának megoldásán is dolgozunk. Megmondtam a kormányban is, hogy

a dolgokkal nem mindenben vagyok megelégedve.

Az azonban figyelembe kell venni, hogy a megoldás elé az akadályok egész hegyláncolata torlódik. Elérkeztünk odáig, hogy nem értünk többé egyet azokkal, akikkel 1920-ban egy program, egy célkitűzés alapján szövetségünk. Azóta megnövekedtek azok is, akik sohasem akartak velünk egyetérteni. *Értsék meg a jobboldalról ezen figyelmeztető szavaimat.*

RÉSZLETFIZETÉSRE

is adunk készpénzárban üveg-, porcellán- és zománccédfényeket, alpakka-, acél-, alumíniumevőeszközöket. Háztartási, vas- és bádógarukat, kefe- és kosárárukat, konyhabutorokat, teknőt, standert, letrát és az összes háztartási faárukat

Csiky Lajos

konyhafőszerelelési szaküzlet

Budapest VIII. Rákóczi tér 6. Telefon József 114-11
Mielőtt bárhol vásárol, győződjön meg áraink olcsóságáról!

A hordó tetejéről való piszkolódással nem szolgálják a haza ügyét.

A másik intelmet *balfelé* szól. Nem bánom, ha az újságok meg is írják ezt. Ez a kormány 1921 óta óriási politikai áldozatot hozott a konszolidáció és belső béke érdekében. *Ez azt eredményezte, hogy a szociáldemokrata frakció 25 taggal vonult be a parlamentbe. A zsidók pedig félelem nélkül járhatnak az utcákon.* Ennek az ára a keresztény tömegek előtt a kormány népszerűségének óriási százaléka volt. *En is úgy álltam hosszú ideig a keresztény tömegek előtt, mint áruló.* Értse meg ezt a szociáldemokrata párt és értse meg a zsidóság, amely mindjobban agresszívvé kezd válni. Értse meg, hogy ezért

hálával és csöndességgel tartozik.

— **Ujabb tarifaemelés az Államvasutaknál.**

A szanálás vasfogat, mint ismeretes, az Államvasutak sem kerülhették ki. Az ujjáépítő akció leépítette a tisztviselői státust, aranyalapa helyezte a költségvetést és *önálló kereskedelmi vállalatá alakította át az egész intézményt.* Az Államvasutak kereskedelmi üzemmé való átalakítása már megtörtént a hivatalos lapban — de a valóságban még nem. *A Reggel* információja szerint e héten kezdődnek meg az erre vonatkozó munkálatok az Államvasutak igazgatóságánál. *A bekövetkező változások első eredménye, ami a közönséget leginkább érdekli, az újabb tarifaemelés.* A díjszabási osztály már lázasan dolgozik az új tarifaemelés előkészítésén. Az eddigi diszpozíciók szerint az új tarifát április 1-én léptetik életbe. Amint értesülünk, az új tarifa főképpen a *személyszállítást drágítja meg; átlag 25%-kal lesz drágább az utazás, az áruszállítási díjszabás tételeinél azonban alig lesz változás.* A forgalmi újítások során egyébként *több vonal megszüntetését* tervezik a mellékágazatokban. A fővonalakon egyelőre a forgalom korlátozására nem gondolnak.

— **Betörték egy fehéreműraktárba.** Vasárnap reggel észrevették, hogy a Nyár-utca 25. számú házban *Friedmann Géza* fehéreműkereskedő raktárába betörték és onnan 150 millió korona értékű fehéreműt elloptak. A tettes a pinceablakon levő dróthálóat lefeszítette és így jutott be a raktárba. A defektívek megállták ezen a dróthálón a betörő ruhájának ottmaradt foszlányait. A rendőrség a nyomozást megindította.

**Vászon
Sifón
Karton
Delén
Csipke
Selyem
Szalag
Szövet
Bélés**

legolesőbb áron

Klein Antal

divatáruházában

Király-utca 53 (Akácfa-utca sarok)

„Ki kell söprözni azokat, akik Budapestet keresztény jelszavakkal ide juttatták!”

Batthyány Tivadar, Rupert Rezső, Nagy Vince, Balla Aladár, Buza Barna, Vámbéry Rusztem beszédei a Kossuth-párt vasárnapi nagygyűlésén

(A Reggel tudósítójától.) A fővárosi választások előkészítésére a Kossuth-párt vasárnap délelőtt nagygyűlést tartott a Lloyd-palota dísztermében. A terem zsúfolásig megtelt érdeklődőkkel, amikor Balla Aladár megnyitotta a gyűlést.

— Az egykor amerikai méretekkel fejlődő Budapest — mondotta — öt év óta mindinkább visszafejlődik.

A magyar nemzet örök szegényére bevonulhatott a városházára a Wolff-Petrovácz társaság,

amely a legújabb időkig a Bethlen-kormány dédelgetett kedvence volt. Világhírre tett szert a mi Budapestünk: a világ legdrágább városa lett, amelyet még hozzá komisszáriussal kormányoznak. Eljön a nap, amikor Budapest népe számonkéri sáfarkodásukat, itélkezni fog a városházi reakció ötvenes rémuralma fölött

és ez a nagy leszámolás a közéleti tisztaság, a közszabadságok és nemzeti ideálok jegyében fog megtörténni.

Balla után

Rupert Rezső

beszélt:

— Az a munka, amely öt esztendő óta itt folyik, csak segítségültséget ellenségeinknek: mi magunk marcongljuk sőt önmagunkat. Elhitették, hogy ennek a nemzetnek sorstragédiáját egy osztály, egy felekezet okozta.

Milliókat uszítottak gyöngye százezrek ellen, hogy a kurzuspolitika ennek a nemzetnek nyakába ülhessen.

De ma már ébred az igazi nemzeti érzés, az igazi nemzeti öntudat, amelynek meg van az ereje, hogy legyőzze a sötét hatalmokat. Szélsőségeknek neveznek bennünket, nekünk semmi sem szabad, de mindent szabad a Dénes Istvánoknak, akik otthagyták a küzdő ellenzékét és a kormány kedvencei lettek. Pedig mi egyébként szélsőségek nem vagyunk, mint a józanságban és mérsékletben.

Ha mi a fővárost demokratizálni tudjuk, akkor őrjárást tétünk az országos demokrácia kivívása terén.

Ezután

Batthyány Tivadar

emelkedett szövegre.

— Külföldi vendégem volt a napokban — mondotta — és Ripka programját látta az asztalomon. A Ripka után fölszóvalok között egy csomó kormányfőtanácsos neve volt. Kérdezte angol vendégem:

ki az, mi az a kormányfőtanácsos?

Igyekeztem megmagyarázni — nem nagyon sikerült (Derültég) — és ekkor kérdezte, hogy én kormányfőtanácsos vagyok-e? Azt feleltem: Apaga satanas! (Viharos derültég.) Amikor pedig elmondta, hogy Ripka keresztény nemzeti politikát kíván a fővárosban, angol vendégem azal fordult hozzám: miért oly piszkosak Budapest utcái, amilyeneket az egész világon egy fővárosban sem látott. Igen, itt az utcáoprésztől kezdve a villamosforgalmon keresztül a házépítésig olyan mulasztásokat követtek el, hogy más nem használ, mint

seprűt vennél a kézbe és kiséprűzni azokat, akik Budapestet keresztény jelszavakkal ide juttatták.

En jó keresztény, vallásos ember vagyok, de tiltakozom az ellen, hogy ezek az urak usurpálják a kereszténységet. A kereszténység a főváros vezetésében nem lehet egyéb, mint a tisztesség uralma és a panamák üldözése.

A nagygyűlés közönsége percekig tapsolt Batthyány beszéde után. A következő szónok

Nagy Vince

volt.

— Ha a fővárosi törvényhozásba a demokratikus elemek fognak többségben bekerülni, akkor ez példaadás lesz ennek a lomha nemzetgyűlésnek is. Nézzük a hasonló sorsban szenvedő Németországot, amelyet a háború óta egy szígyártólegényből lett államférfi vezetett, ott Bauer

Ottó, a megtévedt volt kancellár hordáregedélyt váltott. Ha nálunk az ingyenszavak elfogadói ezt tennék, akkor

minden utcasarok tele volna kurzuspollitkusokból lett hordárokkal.

En arra kérem erről a helyről a velünk szövetséges demokrata és szocialista pártokat, hogy ne keressenek új szövetségeseket. Hagyjunk föl a liberális különítmények hozadék csábításával és

ne igyekezzünk Ugronékat, Heinrichéket a mi listáinkon biztonságba helyezni.

A következő szónok,

Buza Barna

azzal kezdi beszédét, hogy ebben az országban még a cukor is keserű.

— Nálunk — folytatja — egy kockacukorban meg lehet ismerni a főváros és az ország helyzetét. Az a cukor, amely Bécsben 10.000, itt 17.000 koronába kerül. Nincs még egy nemzet a világon, amely eltűné, hogy így fosztogassék! Eddig mindig Wolff-Haller-pártról beszéltek, most

mintha kezdenék elhagyni a Haller nevét.

A Haller-Wolff-féle kereszténység és a miénk között az a különbség, hogy mi nem csinálunk és nem tűrünk panamákat. Mi is voltunk kormányon, a mi számunkra is megnyílt a panamák lejjel-mézzel folyó Kádanja, de mi sohasem léptük át ennek kapuját. En öt éven keresztül hazatértem és Haller volt a fajmagyar. Mindenki magyar, aki magyarnak érzi magát, de mégis csak furesa, hogy

előáll Wolff, Petrovácz, Haller, Friedrich, Lehner, Ullah és verik a mellüket, hogy ők az igazi magyarok, de Balla, Batthyány, Buza, Nagy, azok nem magyarok.

Wolffék, Ripkákék, Heinrichék egyek és testvérek Bethlen Istvánban. Ezek csak a nyílt színben gyilkolják egymást, de az a titkos jelszavuk, hogy

gyilkosság után a dus lakománál találkozunk.

A közönség ezután Vámbéry Rusztemet kívánta hallani.

— Budapest közlekedése — mondotta Vámbéry — eretemeszedésben szenved. A barna villamoskocsikat átfestették sárgára, a pesti villamosok irigylük a külföldi közlekedést. Wolffék irányzatának az felelt volna meg legjobban, hogy a villamos visszafelé menjen, de ők ezt mégsem merték megvalósítani, megcsinálták hát az egyhelyben álló villamos mintaszerű intézményét. Ha pedig járnak néha, akkor félóránként csoportosan jönnek, mintha Budapest közbiztonsága oly rossz volna, hogy még

a villamosok sem mernek egyedül járni. (Nagy derültég.)

— Kiszéledett a német vasutassztrájk. Berlinből táviratozzák A Reggelnek: A helyzet az éj folyamán kiélesedett. A vasutassztrájk vezetőket és az igazgatóság közötti tárgyalások eredménytelenül végződtek. Ugy Berlinben, mint Szászországban és Középnémetországban kiszéledett a sztrájkmozgalom. Az áruszállítás nagyon sokat szenved a sztrájk miatt.

— Mőtorosónakjártat Újpest és a Római-fürdő között. A Római-fürdő esőnaksporlindületével kapcsolatban tavasztól kezdve állandó mőtorosónakjártatokat létesítenek Újpest és a Római-fürdő között. Az első mőtorosónak már május elsején forgalomba lép s a közlekedést a két-part között a kora reggeli óráktól éjjelig fogja lebonyolítani.

— A Magyarországi Újságírók Egyesülete ma, hétfőn délután 4 órákor rendkívüli közgyűlést tart, amelynek napirendjén bizonyos újságíróellenes bírósági tendenciák szerepelnek. Az Újságírók Egyesülete nem a közelmúlt sajtópörök elsőfokú ítéleteivel óhajt foglalkozni, csupán konkrét panaszok alapján, azokkal a formahibákkal, amelyek ellentétben a Btk. szellemével és rendelkezéseivel, a sajtópörök tárgyalásainál új, a sajtóra és az újságíróra egyaránt sérelmes rendszert látszanak meghonosítani. E legújabb gyakorlatra jellemző, hogy csak a közelmúlt hónapokban a törvényszék két tanácsa összesen 6 esztendő és 191 millió büntetést rótt ki a sajtópörök újságíró vádlottaira...

— Lelki kapocs, mint kártérítési indok. Egy ismert budapesti filmszínész pörében érdekes ítéletet hozott a napokban dr. Jellinek Ede járásbíró. A szép star keresetlevele semmiben sem különbözik a sokezer más keresettől. Egy bon valorizált ellenértékét követelte. A bont 1923. január havában egy gyárostól kapta a filmművésznő. A tárgyaláson a gyáros képviselője, Szőke Sándor dr. ügyvéd elismerte, hogy a gyáros a művésznőnek átadta a bont, de ezt azért tette, mert éveken át benső barátság állt fenn közöttük és miután barátságuk megszüntével nagyobb összegekkel támogatta a volt barátját, a bont kiegyenlítette. Különbben is — érvelt az ügyvéd — a bíróság a követeléshez nem adhat jogsegélyt; turpis causa esete forog fenn. A művésznő képviselője azonban ragaszkodott a követeléshez, mert a bont végkielégítést kapta annak fejében, hogy lemond a filmművészi pályáról. A járásbíró ezek után megítélte a művésznő követelését azzal az indoklással, hogy az al-pöröst lelki kapcsolatok fűzték a fölpöröshöz, amelyek arra kötelezték, saját bevallása szerint, hogy volt barátját, olválás után is, támogassa, az ilyen barátság pedig tulmegy azon a viszonyon, amely nem igényelhet elhíkat kötelezettségeket. A gyáros most föllebbezésben tiltakozik az ítélet ellen, mert szerinte ez az ítélet a házasság intézményét alapjaiban támadja meg azzal, hogy elismert a volt barátját kártérítés iránti jogát. Az ügyvédek körében Jellinek bíró ítélete föltűnést keltett és most érdeklődéssel várják a föllebbezési bíróság döntését.

— Minden Párisba érkező idegen ezután adót fizet. Párisból táviratozza A Reggel munkatársa: A francia nemzetgyűlés e héten szavazta meg azt a törvényt, amely kimondja, hogy a Párisba érkező és ott időző idegen, nemzetiségére való tekintet nélkül, 200 frank tartózkodási engedélyt kénytelen ezután fizetni. Ez a törvény több országban máris általános fölzudulást váltott ki. Legelső sorban az angol közvélemény elégedetlenkedik persze, hiszen az angolok megszokták, hogy úgy járjanak át az olesó valutájú Párisba és a francia fürdőhelyekre, akár egy közeli kirándulóhelyre. Az angol lapok fölhívják honfitársaikat, hogy lépjenek sztrájkba a rendelet ellen és bojkottálják Franciaországot. Azután a belgák zudulnak föl az új törvény ellen. Hol van a híres francia vendégszeretet? Kérdezik a franciáktól. A belgáknak valójában az fáj, hogy nem tesznek különbséget köztük és más nemzetiségek között és hogy a közel jövőben éppen annyit fognak fizetni, mint a — németek. (p. i.)

— Egy világhírű orvostanár svájci hallgatóival tanulmányozza a pesti klinikákat. Két nap előtt minden előzetes bejelentés nélkül érdekes vendégek érkeztek Svájcba Budapestre. De Quervain berni sebésztanár, akinek nevét világszerte ismerik, 15 hallgatójával a magyar fővárosba jött, hogy az itteni klinikákat végiglátogassák, berendezésüket és kezelési módszereiket tanulmányozzák. Megnézték az összes klinikai telepeket, ahol a magyar orvostanár természetesen a legnagyobb örömmel fogadták illusztris svájci kollegájukat, aki tanítványával együtt nagy elismeréssel nyilatkozott a nehé viszonyokkal küzdő magyar tudományos buvárkodás eredményéről. A svájciak ma utaznak el Budapestről.

— Autó-, mőtor-, kerékpáralkatrészek, pneumatik. Automobil és Pneumatik Rt., Budapest, Jókai-tér 5. sz. Telefon: 88-36, 175-98.

X. Prágai

Nemzetközi Vásár

1925 március 22—29-ig

A csehszlovák kormány főnhatósága alatti beutazás vízum nélkül jelentékeny utazási kedvezmények

Fölvilágosítást ad:

Hivatalos képviselő Magyarországra részére:

TANZER MIKSA

Budapest, VII. ker., Akácia-utca 50. szám

Telefon: József 106—31

HALLÓ! Ön még mindig nem látta a

**HALLÓ,
AMERIKA!**

CIMÜ REVÜT A FŐVÁROSI OPERÉTSZÍNHÁZBAN?

KÖZGAZDASÁG

Megszüntetik az igazságtalan 17.000-es szorzószámot

Ismét papirkoronás költségvetés készül
Kevesebb lesz az adó és a házbér — Rendezik a tisztviselők illetményeit

(A Reggel tudósítójától.) A miniszteriumokban már megindultak a jövő, 1925/26. évi költségvetés előmunkálatai. Egyelőre csak az anyag összegyűjtéséről van szó, mert most várják a pénzügyminiszterium általános rendeletét, amely

viszaállítja a papirkoronás költségvetést

és direktívákat ad az új budget összeállítására. Erre vonatkozólag illetékes helyen a következő információkat kaptuk:

— A pénzügyminiszter nehezen szánta el magát az aranykoronás költségvetés elrejtésére, mert zavaroktól féltette az államháztartást. De be kellett látnia, hogy lehetetlen a reális életől távolálló, fiktív pénzgésséggel dolgozni a jövőben s így hozzájárult a papirkoronás költségvetéshez. Ennek első és fő előnye az lesz, hogy

kiküszöböli azt a sok igazságtalanságot, amely az aranykorona szorzószámának túl magas megállapításával az adózó közönséget sújtotta.

Ezen a kormány az állami tisztviselők illetményei miatt nem tudott segíteni, noha belátta, hogy az amugyis elviselhetetlen aranykoronás adókat nem méltányos ezáltal még fokozni. Így

az aranykorona megszűnésével 15–20%-os adócsökkenésre van kilátás.

— A leginkább százalékszerűen megállapított adók egyébként változást nem szenvednek. Az adóalapot a papirkoronás bevétel fogja képezni. Egyedül a földadónál kell valami megoldást találni, mert itt az adóalap az aranykoronának vett békebeli kataszteri tiszta jövedelem 25%-a. Ezt is papirkoronás alapot kell átváltoztatni. Erre vonatkozóan tárgyalások vannak folyamatban. Az is lehetséges, hogy ebben az évben meghagyják az aranykoronás adókat, mert a kivetések ezen az alapon eszközlik, a szorzószámot azonban a tényleges értéknek megfelelően leszállítják.

Az állami tisztviselők illetményeit július 1-től újból rendezik és papirkoronában állapítják meg.

A rendezés alapja a mostani aranykoronás illetmény lesz, amelyet a 17.000-es szorzószám mellett változtatnak át papirkoronára és az új költségvetés szerint várható jövedelemtöbblet-höz mérten fölemelnek.

Csökkenni fognak a házbérterhek is.

amelyeket nem fiktív szorzószám alapján, hanem az aranykorona valódi értékének megfelelően kell papirkoronában fizetni. A további előnye pedig az lesz a papirkoronás költségvetésnek, hogy kiküszöböli azt a sok munkát, amelyet az aranykorona átszámítása okozott úgy az államnál, mint magánosoknál.

× Miért? Régen voltak a pesti polgárnak olyan bus vasárnapjai, mint mostanában. A szürke alkonyati órákban, mint gyöttrő kísértetek merednek a sulyos kérdések elébe: *Miből? Miből? Miből?* Miből fizesse a házbért? Miből tartsa el a családját? Miből fizesse ki hitelezőit? Meddig bírja ezt a küzdelmet? E kérdésekre vigasztaló válasz csak egy van. Hála Istennek, neki rosszul megy ugyan a sora és az életét nehéz gondok között tengeti napról-napra, anélkül, hogy arra merne gondolni, mikor tehet félre valamit öreg napjaira, *viszont a magyar állam pénzügyei külön, sőt rózsás rendben vannak s a magyar kormány első eménsként tündöklő Genfben, valahányszor megjelenik a Népszövetség tanácsa előtt, hogy jó magaviseletéről bizonyosságot tegyen.* Nem tudja a pesti polgár, hogy mit kérdezik Genfben a magyar miniszterelnöktől, de ha elolvassa a Népszövetség megbízottjának a szomorú január haváról szóló jelentését, akkor jókedvében bizonyára ilyen kérdéseket intézne a nagyméltóságú magyar királyi összkormányhoz:

— Miért, ó, miért van az, hogy amíg a forgalom visszamegy és a boltom üres, a forgalmi adóm emelkedik? Miért van az, hogy a normális forgalomra szabott adóbevétel havi 11,4 millióra van megszabva és januárban mégis sikerült belőlünk 18,6 milliót kivenni? Miért van az, hogy a genfi gyámok nem kívántak tőlünk fogyasztási adóban többet, mint havi 2,5 milliót és januárban mégis 7 milliót vettek be rajtunk? Miért van az, hogy vámokban 2 milliót kellett volna bevinnünk s a bevétel 10 millió volt? Miért kell Magyarországon minden iparcikknek és minden élelmiszernek drágábbnak lennie, mint Ausztriában? Miért nem lehet e fogyasztási adókat és a vámoikat leszállítani, legalább annyira, hogy fölöslegmentesen záruljon az államháztartás? Miért nem igyekeznek ugyanúgy takarékoskodni az urak, mint ahogyan adót tudnak behajtani? Miért nem folytatják az államhivatalnokok szánának a csökkentését? Miért csökkenti a Jegybank továbbra is a váltóállományát, amikor januárhavi megszorításokkal a bankjegyforgalmat összesen 1½%-kal tudta leszorítani? Miért nem törleszti gyorsabban az állam 1,9 milliárdnyi függő adósságát a Jegybanknál, hogy ezzel arányban a leszállított váltók összegét lehessen fölemelni?

S e kérdések mögött lassan és félelmetesen emelkedik az utolsó, a legnagyobb kérdés. *Miért történik mindez? Mi cél lappang e látszólag érthetetlen politika mögött? Kinek az érdekében történik mindez?*

× A Hitelbank elnöke: Scitovszky Tibor, vezérigazgatója: báró Kornfeld Pál. A Hitelbank vezérének, báró Ullmann Adolfnak hallála óta, pénzügyi köröket és az újságokat állandóan az a kérdés foglalkoztatta, *ki kerül az ország leghatalmasabb pénzintézetének élére? E nagyjelentőségű személyi probléma megoldása természetesen a legváltozatosabb kombinációkra adott alkalmat. A Reggel értékelése szerint a találgatások, tippek és taná-*

csok nem aktuálisak többé. A Hitelbank elnöke (tehát nem vezérigazgatója, amint tudni vélték) valóban Scitovszky Tibor külügyminiszter lesz, vezérigazgatója pedig báró Kornfeld Pál, aki Ullmann báró örökét a vécsi Creditanstaltnál már el is foglalta. A Hitelbank igazgatóságának többi, nyílt személyi kérdéseit már Scitovszky Tibor és báró Kornfeld Pál fogják megoldani.

× A Morgan-csoport átvesz százezer Kereskedelmi Bank-részcéget. Londonból jelentik *A Reggelenek:* Azok a tárgyalások, amelyek Weiss Fülöp, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank elnöke és a Morgan-csoport megbízottjai között napokkal ezelőtt megindultak, hír szerint, eredményre vezettek: a Morgan-csoport átvesz százezer darab Kereskedelmi Bank-részcéget. Befejezéséhez közelednek azok a tárgyalások is, amelyek azt célozzák, hogy a Morgan-csoport vegyen át a Kereskedelmi Bank konszernjéhez tartozó bányavállalatok részvényeiből 100.000 darabot.

× Pesti Hazai Első Takarékpénztár-Egyesület közgyűlése elhatározta, hogy 1924-re a 12,4 milliárd nyereségből 70.000 K osztalék fizetessék, a külön tartalékalapnak 500 millió, a nyugdíjalapnak 1 milliárd, a tisztviselők jutalmazására 750 millió fordítsanak, a jövő évre 201 millió vitessék elő. Az igazgatóság kiemeli, hogy a betétállomány nagyon előnyös fejlődést tüntet föl, jeleként a takarékoság újraéledésének és annak a bizalomnak, amellyel a közönség az intézet iránt viseltetik. Az igen kielégítő üzleteredmény lehetővé tette a tavalyi osztalék 3½-szeresét, ami — ismerve az intézet konzervatív osztalékpolitikáját — ugy a részvényesek érdeke, mint az arányos fejlődés szempontjából biztató. Új tagokként az igazgatóságba gróf Teleki Pál, a választmányba pedig dr. Bartha Gábor, Beliczey Géza és Payr Vilmos kerültek.

× A Hazai Bank Rt. igazgatósága megállapította az 1924. évi mérleget, amely 26.509.188,387 K bruttóbevételt és 18.772.056,373 K kiadást, ennek megfelelően 7.737.082,214 K tiszta nyereséget tüntet föl és elhatározta, hogy az e hó 14-iki közgyűlésnek 7000 K osztalék kifizetését fogja javasolni.

× A Belsővárosi Takarékpénztár Rt. március 7-én tartotta meg évi rendes közgyűlését Székely Ferenc udvari tanácsos elnöke alatt. A közgyűlés az igazgatóság által előterjesztett javaslatokat elfogadta és a kimutatott 3.289.155,879 korona tiszta nyereségből 1500 korona (150%) osztalék kifizetését határozta el az elmúlt üzletévre.

AUTÓ 4 üléses, alig használt, elsőrangú gyártmány, előnyös fizetési feltételek mellett eladó. VIII, Tisza Kálmán-tér 24. szám, az udvarban
Telefon: József 11-37

SZAKORVOSI rendelő vár- és nemibetegtek részére. EZÜST SALVÁRSÁG OLTÁS
Rendelés egész nap. Rákóczi-ut 32. I. em. I. Bókussal szemben

XYLOS-BUTOR Különleges butorok villa- és nyári lakások berendezésére!
Hazai Fatermelő Rt. városi üzlete V., Nádor-utca 18
Telefon: 8-79

Tanuljatok fényképezni!

Képzeld el, mily érdekes lenne, ha önállóan fényképezni családját, rokonait és ismerőseit. Örömet szereznél vele önmagának, rokonainak és barátainak. A fényképezést könnyen meglehet tanulni és nem drága szórakozás. Az

Agfa-Foto-Tankönyv kezdők részére

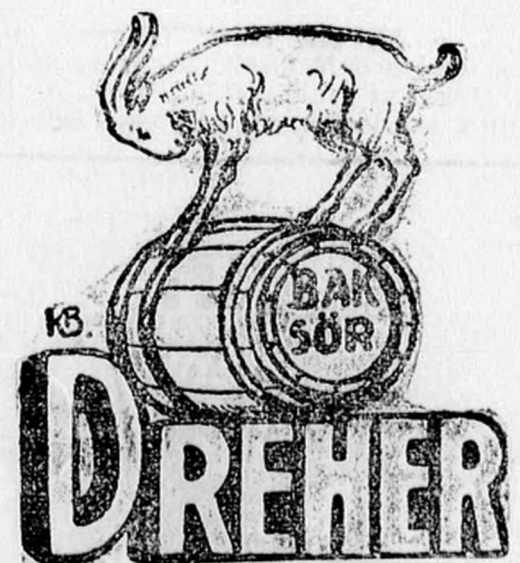
rövid idő alatt megtanítja fényképezni. Az I. Agfa-Foto-Tankönyvet ingyen adjuk. — Kérje azonnal!

ifj. Stern Bernát és Tsai cégtől, Budapest VI, Ó-utca 6

BRILLIÁNSOKAT gyöngyöket, réz- és ezüstérméket bárkinél drágábban vesz. Tel.: J. 103-35 (Teréz-templ. szemb.)
Székely Emil Király 51 utca

DIATTO AUTOMOBIL
kötő, kevés üzemanyagot fogyaszt, olcsó. Rendkívül előnyös fizetési feltételek!
Vezérképviselő: STEINITZ ERNŐ
V, Nádor-utca 11. Telefon: 11-14.

Hálószoba topoly, teljes berendezés 3-5 millióért
Ebédlő tölgy, vitrines komplett, 4-5 millióért külön külön is átadó együtt 13-5 millió K-ért
Urishoba klubgarnitúrával! Podmaniczky-utca 15. szám

STOEWER Kérjen ajánlatot a vezérképviselőtől: V, Vilmos császár-ut 60. Telefon: 48-65
az írógépek királya

Nagy készletünk folyton meglepő olcsó árban árusítunk minőségben
garancia mellett különleges háló-, gyermek-, leány-szobáinkat részletfizetésre készpénzárban
Házai Fatermelő Rt. városi üzlete V., Nádor-utca 18
Telefon: 8-79

Levél a nizzai karneválról és virágcsatáról, ahol mindenki boldog és mindenki nevet

Nizza, március 6.

(A Reggel alkalmi tudósítójától.) Minden a fejetején áll. A karneváli hangulat elementáris erővel dühög. Fölvonulások, multságos és művészetlen, kasirozott kompozíciók kedvéért az idegenek tömegei váltják be a dollárokat és fontokat rossz francia frankra, hogy résztvegyenek a nagy gyerekek részére esztendőről-tesztendőre kitalált multságokon. Minden csak arra megy, hogy pénzt lehessen kiadni.

A BATAILLE DE FLEURS, a híres nizzai virágkorzó és csata a mimóza és a szegfű jegyében folyt le.

Már 40 frankért lehetett kapni kis doboz virágot, hogy megdobálják a kocsiakat és a benne ülő vállalkozó szellemű, arcátlanul jókedvű hölgyeket. Remek autókarszériákat logikátlanul átalakítottak csónakká. Egy humcut amerikai a 60 HP. S. kocsiját zöldségekkel díszítette. Idei salátával, karfiollal, sárgarépával és póréval képviselte az amerikai humort.

A Casino Municipalban mindenki ezüstszalagokkal díszített cseresznyepiros jelmezben jelent meg. Vorschrift volt a cseresznyepiros szín. Az újabb és újabb konfetti-transzportokat már reggel szállítják teherkocsikon az utcán, hogy aztán felelőtlenül a színes szemetet befojzhatják az ember szájába és szemébe... Reggel kilenckor jelmezes emberek szaladgálnak a városban. A kutya sem törődik velük.

Kis 4-5 éves gyermekeken ujjnyi vastagon a festék.

Hallani, amint rágja az olesó pirosító az ártatlan arcbőrüket. Az áruházakban lapátolják az alarcokat. Tülből pierottgallérokat árulnak ezerszámra. Husz frankért felöltözhet az ember valódi pierottnak és bolondnak maszkirozhatja magát. A Hotel de Suisse előtt a német pirotechnika csodás csillagszórói és rafinált tűzijátékában gyönyörködött

millió ember.

Több század katonaság fákljásmenettel vonult végig a konfettis utcákon. Üvöltöttek az emberek... A saxophonos zenekarok gyorsütemű slágerindulót játszanak. Az idei karnevál hivatalos muzsikáját. Annyit hallja az ember, hogy nem bírja a melódiát kipiszkalni a füléből. A nizzai prolik megőrülnek érte. Már reggel ezt kukorékolják a kakasok. A nagy hotelok halljában igazán internacionális élet nyüzsgő. Magyarok is tulzott számban. Az elite világ kottájai minden emberi képzeletet meghaladó eleganciájukkal, megjelenésükkel és semmittevésükkel tipikusan érdekes képet varázsolnak már délelőtt 11-kor a királyi kényelemmel berendezett hotelhalkokban és terrászokon. Senki nem hord szalmakalapot. A világegyetem! A festékek ujjnyi vastagon tapadnak az éjszakázástól sápadt, rossz arcbőrökön. A hamis ékszerek szemtelenül versenyt csillognak a valódiakkal. A Promenade des Anglais ragyogó korzóján a júniusi tropikus melegben, Karlsbad jut eszembe.

Folyton magyarul hallom gesztikulálni az embereket.

A Casino JETEE előtt magyar újságárusszony árulja a Reggelt. Nizza az idén nagyon drága. Hogy az ember mindenhol ott legyen és elsőrangú szállodában lakjon, 300-400 frank

kell. Naponta. Otthon azt mondták: „Kérlek szépen 40-50 frankért teljes panziót kapsz a Ruhlban vagy a Negrescoban, olesóbban élsz, mint Pesten...“ Erre kiderül, hogy egy tea 20 frank a Negrescoban, egy super 50-70 frank és a szobák ára is 60-180 frank között váltakozik. Lehet 40-50 frankért kapni teljes panziót. De akkor le kell mondani minden kulturigényről és rettenetes monakói konyhán ronthatja el a gyomrát. Egy aranyos kis amerikai kutya, tulajdonosával és annak leányával, hetenként kerek 10.000 frankot fizet ki itt a Negrescoban. Mi az neki?! Ebéd előtt hárman 180 frankért isznak Aperitiv-et. Étvágyesináló italt. Szemrebbenés nélkül fizetnek és még az étvágyuk sem megy el ilyen zsarolás után. Igaz, hogy minden van egy ilyen hotelben. Autó- és röpülőgépgarázs áll a publikum rendelkezésére.

A hotel röpülőgépe egész nap cirkál a város fölött

az azurkék platónon. Olyan az ég, amint azt a

levelezőlapokon látja az ember. Naponta tömegesen érkeznek eroplánon Cannesból, Mentonból vagy Monte Carloból. Ide a Negrescoba csak finom emberek röpülnek. Három zenekar játszik. Egy az ebédhez, egy jassband és egy vad orosz szimfonikus a teához és souperhoz. A hotel saját varietéprogramja szórakoztatja a közönséget. Már háromkor délután Pittsbourghban készült villanykefe veszedelmes sikossá és fényessé vikszeli a táncparkettot. Egy hófehér ruhás kokotte, aki nemrégén még mezítláb szolgált valahol, lelkesedve és megdöbbenve csodálja a technika szédítő vívmányát. A patent-vikszelőtől alig lehet elhuzni. A hotel direkcója ugy hirdeti a hallt, mint a „világ legszebb hallja“. Öt óraker délután ember-ember hátán szorong. A táncmánia átragad mindenkire. Sok ezer kis villanylámpa cerise és ezüst színben ragyog le a mennyezetről. Egy démont ma már az ötödik remek ruhában figyelek meg. Ez belcőrül egyszer az öltözködésbe! Két kis angol fiú, testvérek, az egyik 69, a másik 70 éves, tejet isznak a rumliban. Ártatlanul euclizzák a tejet, olyan pirosposztságok, napbarnítottak, hogy meg kell csókolni őket. Egy híres, szép bécsi asszony csak ananászt kosztol. Ettől akar lő-fogni.

Itt mindenki boldog, mindenki nevet!...

Angelo

„Édes anyuka, ne tessék engem sehol se keresni!“

Egy 11 éves kis diák világgá ment, hogy moziszinész lehessen

(A Reggel tudósítójától.) A főkapitányság eltűnési osztálya vezetőjének, dr. Risztics Lázár rendőrtanácsosnak előszobájában nap-nap után könnyes szemű emberek, siránkozó anyák, panaszos szavu apák jelentik be, hogy gyermekük vagy egyéb hozzátartozójuk eltűnt. Az öngyilkosságokkal arányosan szaporodik az eltűnések száma is. Legújabbán Patonay Mihály gépjárári üzemvezető jelentette be, hogy fia, Patonay Károly, 11 éves realiskolai tanuló Liliom-utca 33. számú lakásukról esütörtökön reggel eltűnt. Fölkerestük az eltűnt gyermek családját. Kis udvari szobában ülnek a rokonok, siratják az eltűnt kisfiút és mesélnék róla:

— Károlyka 11 esztendő, a Horánszky-utcai realiskolának a tanulója, okos, kedves, szép gyerek. Csütörtökön reggel, amikor az iskolába kellett volna mennie, könyvek helyett ruháit vette magához és elindult hazulról, hogy soha többet vissza ne jöjjön. Levelet hagyott hátra, amely szóról-szóra így hangzik: „Édes anyuka, vidékre utaztam, állást kaptam, ott is fogok iskolába járni, ne tessék engem sehol se keresni.“ Magával vitte apjának kedvezményes jegy vásárlására jogosító vasuti igazolványát, magához vette a 11 esztendő kisfiú a vasuti utmutatót és kitépte földrajzi atlaszából Magyarország vasutvonalainak térképét.

— Mi azt hisszük — mesélik tovább a kis Patonay Karesi szülei —, hogy filmszinészekkel szökött meg vidékre. Lakásunkhoz közel van ugyanis a Corvin-filmgyár, itt töltötte minden szabad idejét a kisfiú. Jóba volt a portással, a bufféssal. Nagyon szép gyerek, biztos elesáltak.

Bubifrizurát visel, a szeme barna, az arca szép kerek. Mindig filmszinész akart lenni és talán most megkísérelte valóra váltani álmait. Eltűnése napján szürke katonazubbonyból készült kabátot, sötétszürke öves kiskabátot, rövid nadrágot, drapp sapkát, sárga harisnyát és fekete cipőt viselt. A rendőrség az összes vidéki városokat értesítette a kis Patonay Károly eltűnéséről és remélik, hogy rövidesen visszahozzák szüleikhez a mozi ifju szerelmesét.

Vasárnap hajnalban a gyorsvonat halálra gázolt egy jól öltözött fiatalembert

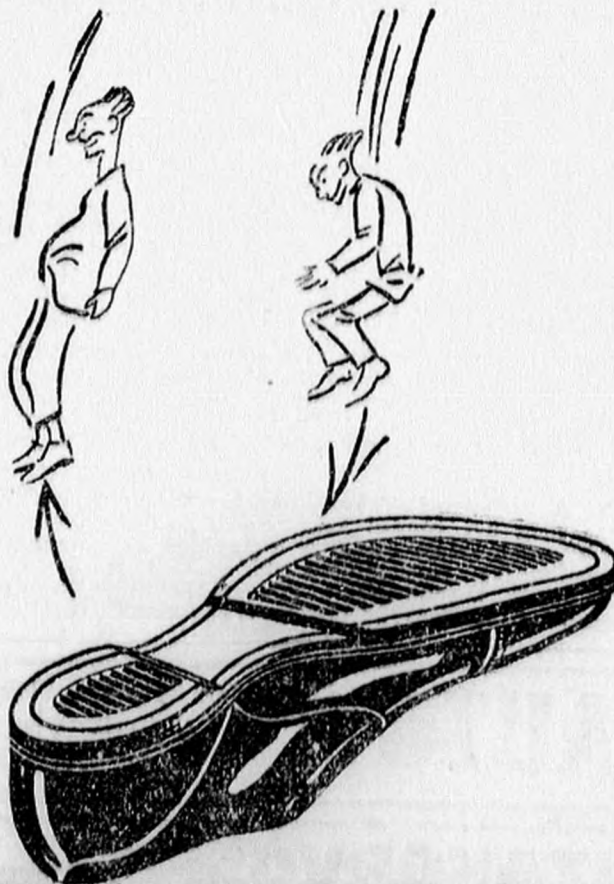
(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap reggel 5 óraker a Kőbánya-felsőpályaudvaron szolgálatot teljesítő rendőrszemnek jelentették, hogy Kőbánya és Rákos állomás között a vasuti fővonalon,

a sinek között 25 év körüli fiatalembert összeroncalt holtteste fekszik.

Azonnal rendőri bizottság szállott ki a helyszínre. A rendőrorvos konstatálta, hogy a fiatalembert a vonat kerekei fölismerhetetlené roncsolták széjjel. Személyazonosságát nem is tudták megállapítani, csupán a ruházatról adtak ki jelentést. Eszerint a barna haju 25 éves fiatalembere barna ruha volt, fekete rövid kabáttal. Barna magasszaru gumitalpu cipőt viselt, kék harisnyával. Kék-fehér csikos finom ing volt rajta, puha barna kalap feküdt mellette; a zsebeiben egy levelet találtak, amelyen a következő címzés állott: Krizsa János, Polgári Serfözde, Kádarműhely. A levélben egy leány találkat kér a címzettől. A fiatalembert valószínűleg öngyilkossági szándékból vetette magát a hajnali gyorsvonat elé.

MEINL
UJTERMESÜ TEA

PALMA
kaucsuksarok
„kaucsuktalp“
vizhatlan, ruganyos, higienikus

BUDAPESTI

NEMZETKÖZI VÁSÁR

1925 április 18-27-ig

Rendezői a

Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara
Magyaránny vízum- és utazási kedvezmény a bel- és külföldi vásárlásra is
Lakáselőjegyzés

Kiállítók jelentkezhetnek és fölvilágosítás nyerhető a
Vásártrodánál, V. Szemere-utca 6

SZÍNHÁZ

Ami az Intim Pistából kimaradt

Mondja, kedves Intim Pista,

Magát is?

— Mi az, hogy engem is?

— Magát is megcsalják, mint a Renaissance „Téged is!” című darabjában Blandel urat?

— Mondja, kérem, lehet, hogy ennek a Blandelnek valóban igaza van és engem is, magát is — „Téged is!”, szóval mindenkit megcsalnak az asszonyok?

— Csakis, nemes barátom, Bendegúz. Amióta a világ világ, azóta ez mindig így volt és így is lesz. Csak hogy a francia szerző kissé elnagyolta a remek bohózat témát, feleslegesen indokolatlan szentimentalizmussal, fölösleges lírával, egy kicsit bőbeszédű is, úgy hogy ha a darabnak sikere lesz, azt itt is elsősorban a színészi játékának köszönheti majd a színház. Ezek között is elsősorban Simónyi Mária, akinek némelykor oly fáradt alakján ezúttal annyi meleg szín ragyog, mint egy májusi reggel tavaszi táján. Bájos, kellemes, helyenként szinte ígérő. Sikere van tengerészeti uniformisával (lásd: Pierre Loti!) és szelid férfiaságával partnerének is, de az előadás igazi meglepetése egy fiatal hölgy, aki néhány szavas szerepét annyi bájjal, eleganciával játssza, hogy nagy színpadi jövőjében percig sem kételkedünk. A neve: Sebestyén Ilona. Kabos Gyuláról külön nem is beszélek. Egyszerűen lökéletes volt.

— Óriási!

— Utána — két hét múlva lesz a bemutató — Pierre Wolff „Après l'amour” című drámája következik, akinek a „Titok” és a „Bábjáték” című darabja a Nemzeti Színháznak volt nagy sikere.

— Érdekes! Na és mi van többi drámai műintézetekkel?

— Mindenekelőtt egy mulasztást óhajtok pótolni. A múlt héten nem beszélgettünk Surányi Miklós darabjáról, amelynek renaissance ornamentum oly méltó díszei a Nemzeti Színház színpadánál. A tiszta tehetségű író máris új darabon dolgozik, még pedig modern társadalmi drámán, amelyet máris leköltött a Magyar Színház. A Magyar Színház egyébként — amióta Csontos meggyógyult s újból átvette szerepét a „Csibi”-ben — egyedül nem kapott lélek a néhány hét óta újból tomboló színházi dekonjunktura viharában. A Vig a Zilahy-darabot próbálja, amelynek 21-én lesz a bemutatója, s már megvan a következő újdonsága is az új Fiers-Croisset-darabban, amelyet Heltai Jenő fordít s női főszerepét Darvas fogja játszani. Jób Dániel egyébként vasárnap délelőtt érkezett meg Berlinből, ahonnan Páris és London megkerülésével egyre több darab kerül Budapestre. Így elhozta magával Sontont Vane nevű angol írónak „Outward bound” című darabját, amely odakint a legnagyobb siker. A darab címe egy angol tengerészeti szakkijezés, magyarra le sem lehet fordítani, a darab nyílt tengeren játszik, egy hajó bárjában s magyar címe Hevesi Sándor fordításában „A nértelen hajó” lesz. Ez lesz a Vig-színház tavaszi szezonjának egyik újdonsága.

— Na és mi újság van még Berlinben?

— Van egy nagy operettsiker, a „Mamsell Nitouche” — a Nebántsvirág —, amelynek külön érdekessége, hogy a női főszerepét egy 22 éves magyar színésznő, Erika von Telmann játssza, akinek a szülei 10 évvel ezelőtt vándoroltak ki Berlinbe s aki Jób szerint a legtömegesebb operett-tehetség, lökéletesen beszél magyarul is s nincs kizárva, hogy a jövő szezonban Pesten is fog játszani.

— Na és mi lesz a jövő hét magyar operett-premierjeivel?

— Azt csak Allah tudja, aki a mezők Frasquitéira és a Császárné apródjaira, valamint Faragó Jenő egyéb operettjeire gondot visel. A „Frasquita” szép előadása érdemrend a lelkes Sebestyén Géza önéreztetés mellett, de viszont erre a darabra is áll az a kipróbált teória, hogy szerzőn és színházon túl legelső sorban a színésztől függ a siker. Itt Seráktól, Sziklaytól, Gábertől és a esterszögű kis Molnár Verától. De ide kell írni tisztelettel Karácsonyi Ily nevét is, aki a darab második előadásán egyetlen próba után vette át a rekordi Serák szerepét s a nehéz énekpartitkát, valamint a darab drámai produkcióját sikerrel énekelte és játszotta végig. Az ilyen színésznőt meg kell becsülni. Ami a „Császárné apródja”-t illeti: március 21-én lesz a bemutató, ezzel szemben egy nappal előbb a Blaha mutatja be új operett-

jét, amelynek hangsúlya az újabban nagyon is kapós Vaady kisasszony billeri bájain s az operettől ideiglenesen bucsuzó Somogyi Nusi láncain lesz, aki a Stolz-operett után a Belvárosi Színházban lép föl Pirandello „L'uomo la bestia e la verto” című darabjában. Egy olyan hölgyet fog játszani, akivel — szerintem egészen érthetetlenül — senki sem akar kikezdeni s aki közben titokban anyai örömeinek néz elébe.

— Römök.

— A Királyban ma este kezdődnek a Grand Guignol-játékok, ma két bohózat és egy dráma kerül színre. Az egyik bohózat Pierre Veberé, címe „Le bonheur” — „A szerencse” — s röviden arról van benne szó, hogy egy szegény házaspár egy gazdag amerikai rokon látogatását várja, fantasztikus terveket szőnek, hogy mi mindent fognak maguknak vásárolni s a végén kislül, hogy a gazdag rokonnak egy vasa sincs.

— Hát ez gyengus egy kicsit.

— Annál retentesebb (egy t-vel) a dráma, amelynek címe „Le Chateau de la mort lente”, vagyis „A lassu halál kastélya”. André de Lorde, a rémdrámák klasszikus atyjamestere, írta ezt a darabot, ő ebben a busfekte Párisban. A darabban arról van szó, hogy van egy kastély Amerikában, a mexikói haláron, ahol csupa milliárdos él. Ebbe a kastélyba éjnek idején betör egy elegáns kalandor, hogy kiraboljon egy nőt. Behatol a nő hálószobájába, megöli, elrabolja gyémántjait, de amikor szökni akar, üldözőbe veszi egy csomó fekete-darcos férfi. Elfogják, halálra ítélik s a halálos ítélet végrehajtása az, hogy az egyik fekete-darcos megcsókolja. Ezek tudnillik valamennyien leprások s most neki is itt kell élnie czentul lözöttük, halálra ítéltve.

— Orrridsi!

— A harmadik megint bohózat, ez már mulatságosabb: egy gyermektelen szegény házaspárról szól, akik nagyon szeretnének egy gyermeket, mert akkor nagy vagyont örökölnének. Tanakodnak, hogy mit csinálhatnának a gyermek érdekében, végül is az asszony elhatározza, hogy föllaldozza magát és eltölt egy éjszakát a házmasterrel, akinek tizenkét gyermeke van. A végén kislül, hogy a házmaster egy Cocu magnifique s egyik gyermekének sem ő az apja.

— Römök, römök, römök.

— Na még egy szót az Apolló-kabaréről...

— Ajajaj, mi lesz itt most!

— Semmi. Meg akarom dicsérni Haraszthy Micit, Súlyom Janka szárait és Pólnay Magdának egy kis jelenetét, aki lassanként teljes értékű színésznővé serdült föl Váci-utcai fél-színésznői művöltéből. És most egy pletykát, anélkül, hogy kérné: A budapesti női divatszalonokban máris lázasan dolgoznak azokon a szenzációsabbnál szenzációsabb toaletteken, amelyekben a pesti divathölgyek a szezonnak mindig legragyogóbb mulatságán, a színészbálon tündökölni óhajtának. Az egyik ismert pesti átmilliódos és áldszentri babaszép felesége is csináltatott magának egy toalettet a la Roseray et Capella, akik tudvalegőleg táncosok és öltözékük klasszikus meztelenségével ragadtatják el esténként a Royal-Orfeumnak föllépésük óta tulnyomóan mágnásokból álló publikumát. A napokban a hölgy fönn volt próbálni a szabójánál s idejött érte a férje, aki megdöbbenve szemlélte nejét a láthatatlan divatkrációban. A szemtanúk állítása szerint röviden az

történt, hogy a különben rendkívül jómodoru férj ott helyben, a felesége derekán darabokra tépte dühében a toalettesodát. Ugyancsak szemtanúk állítják, hogy öngyűsége észre sem lehetett venni, hogy férjeura letépte róla a ruhát: egy csöppel sem volt rajta kevesebb mez, mint néhány perccel ezelőtt, amikor a ruha még rajta volt.

* Káldor Boriska és Balogh Emma táncmatinéja. Vasárnap délelőtt a Renaissance-Színházban táncmatiné rendezett két nagyon tehetséges urileány: Káldor Boriska és Balogh Emma. A színházat megtöltő közönség elismerő tapsokkal honorálta a két művésznő produkcióját; Káldor Boriskának különösen Moszkowszki Pas de edux-jével és Chopin Nektarnos-jával, Balogh Emmának Sauer Bra-vour-Galoppjával és Poldini Rongybábjával volt megérdemelt nagy sikere.

* Karinth Frigyes szerzői estje vasárnap, március 15-én, 9 órakor a Zeneakadémián. Sándor Erzsé, Somlay, Törzs, Darvas Lili, Pécsi Blanka, Hátkai, Palló, Kiss Ferenc, Baló, Pethes, Dénes, Guthy Erzsé, Ascher és a szerző. Bevezetői Heltai Jenő. Jegyek: Hangversenyiroda, Váci-utca 1.

* Annit nevet a közönség a „Csibi” előadásain a Magyar Színházban, mint egyetlen más darabban sem, és páratlanul kedves és vidám „Csibi” különösen Bajor Gizi és Csontos Gyulának nyújt alkalmat olyan mulatságos kabintalaktásokra, amelyről ma már egész Pest mint a vidám színházszász tetejéről beszél. Mészáros Giza, Z. Molnár László, a vendég Latabár Arpad, Vendrey Ferenc vigjátéki együttese a legkülönb. A „Csibi” hétfőn, kedden, csütörtökön, pénteken és vasárnap kerül színre.

* A Vig-színház jövő hetét a színház legújabb sikerei váltakozva töltik be. A műsor így alakul: Hétfőn, szerdán és pénteken: I. „A főpénztáros ur”, II. „Csendőlet”. Kedden, csütörtökön, szombaton és vasárnap: „Ezüstlakodalom”. Vasárnap délután a „Nyn” kerül színre.

* Ismét Serák Márta énekl „Fraskitá”-t, a Városi Színház diadalmas Lehar-operettjének címszerepét, amely az ő ragyogóan lökéletes tolmácsolásában hódította meg Berlin, Bécs és München közönségét. A kiváló művésznő a budapesti bemutatón is osztatlan és lelkes ovációval fogadták s bizonyos, hogy ez az ováció meg fog újulni most, amikor betegségéből fölépülve, átveszi híres szerepét. A világot bejárt pompás Lehar-újdonosság előadása egyébként is nagyszerű teljesítménye a Városi Színháznak. Gábor József, Sziklai és Molnár Vera briliáns és vidám együttese, a díszletek és jelmezek pazar kiállítás, a táncatrakciók változatos meglepetése, Mimi Shorp, a tüneményes táncfenomené tangóancsa s a rendezés ezer derűs trükkje feledhetetlen emlékké avatják a „Fraskitá” előadását. A mai jótékonycélu hangverseny kivételével minden este a szenzációs Lehar-operett díszíti a Városi Színház játékrendjét.

* Grand Guignol-hét a Király-színházban. A Király-színház e heti estét a Grand Guignol előadásai töltik ki. A világhírű párisi színház, amelynek specialitása a szenzációs drámák, diadalmas olaszországi és bécsi vendéglátó után érkezik a Király-színházba, hogy a magyar közönségnek olyan színpadi produkciót nyújtson, amilyenben annak még sosem volt része. Legjobb párisi darabok, legjobb párisi színészek. Legújabb párisi dekorációk, legújabb párisi kosztümkrációk. A francia darabok magyar szövege a Magyar Színpadban. Rendes hely-árak, elővételi díj nincs.

VI. Révay-u. 18 KIS KOMÉDIA Telefon: 14-22
A legjobb műsor! JELLINEK és KETTESBEN A 2-BEN
Kezdete 7/9 órakor

* Kiss Ferenc és Kürti József az Ujságkiadók matinéján. Az Ujságkiadók üzveg- és árvaalapja javára március hó 22-én, délelőtt 10 órakor a Király-színházban matiné lesz annyi szenzációsan gazdag műsorral fogja szolgálni a neves célt. A műsor értékesebből értékesebb számból ez-uttal kiemeljük azt, hogy az előadáson föl fog lépni Kiss Ferenc, a Nemzeti Színház tagja, azonkívül Kürti József akinek nemes veretű művészete most a Vig-színház színpadán szólal meg naponta. Jegyek előjegyezhetők az egyesület Otthonában délután 5-8 óra között: VII. Erzsébet-körút 49. Telefon: József 119-37 és József 56-63.

* A Belvárosi Színház heti műsorát a színház nagy vigjátékikerei töltik ki. Fodor László páratlanul mulatságos vigjátéka, „A nagyságos asszonyt már láttam valahol”, kedden, pénteken és vasárnap; a szenzációsan vidám „Ki bábja vagyok én” hétfőn és csütörtökön; a nagyszerű „Fej vagy írás” szerdán és szombaton kerül színre, nöbbsi lesz a vidám komédia 25-ik előadása.

* Blaha Lujza-Színház minden este a mesés szépségű keleti daljáték, a „Szulamit”.

* Holló Klára, Baló Elemér közreműködésével e hó 25-én este 7/9 órakor tartja II. chanson- és szavalóestélyét a Zeneművészeti Főiskola nagytermében.

* A Városi Színház műsora: Hétfő: Jótékonycélu művésztély; kedd: „Fraskitá”; szerda: „Fraskitá”; csütörtök: „Fraskitá”; péntek: „Fraskitá”; szombat: „Fraskitá”; vasárnap délután: „Cigány”; este: „Fraskitá”.

* A legkiválóbb művésznők és művészek lépnek föl a Városi Színház mai jótékonycélu művésztélyén. Színpadon kerül Walter Rózsi, Palló Imre, Oeskey Koronél, Sziklay József, Sárosy Andor föllépésével a „Bajazzók”, ezt követi Rózsahegy Kálmán, Mihályfy Károly és Szőke Lajos föllépésével Zilahy Lajos parasztkomédiája, a „Birtok politikai”. Az utána következő díszhangversenyen föllépnek: Alpar Gitta, Biller Irén, Molnár Vera, Péchy Erzsé, Relle Gabriella, Vigh Manci, Mimi Shorp, Balázs Arpad, Halmay Tibor, Sziklay József, Székely Mihály, Konferát: Harsányi Zsolt. Az egyes száموkat Ábrányi Emil, Márkus Dezső és Stefanidesz Károly kísérik.

Kacagtató!
Merész!
Párisi!

TÉGED IS!

A RENAISSANCE SZÍNHÁZBAN

Simónyi Mária, Kabos Gyula és Berczy Géza

Uj népvándorlás

— Irta Szász Zoltán —

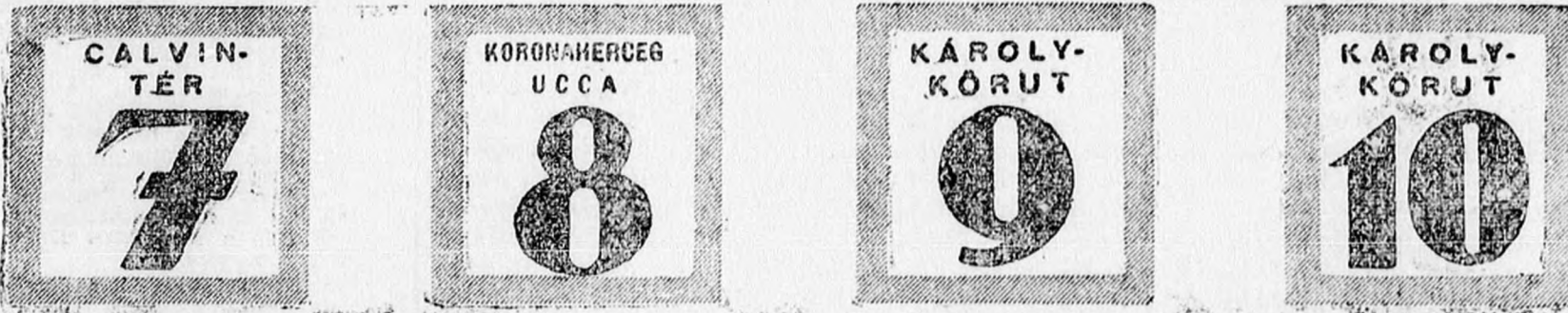
Karl Krauss, a német nyelv legélesebb szavú pámlétistája, egy szatirikusan tulsó, de épp e szatirikus jellege folytán nem szóról szóra veendő s így alapjában nem bántó mondásában így jellemzi a budapestiek egyre gyarapodó bécsi térfoglalását: „In Wien ist eine neue Pest ausgebrochen: Budapest.“ Ismétlem, ebben az élesség és a gunyos tulsó a tréfás célzat szám-lájára irandó s a lényeg minden formai barát-ságtalanság dacára ebben a mondásban is annak elismerése marad, hogy Bécsben a magyar-rok hódítása már nemcsak szörványos tünet, hanem tömeg-jelenség. Különben megjegy-zendő, hogy itt Krauss áldozata lett annak a gondolkodásnak, melyet ő maga jellemzett egy-szer ilyenformán: „Bécs egy kétmillió lakó-ságú kisváros.“ Mert az idegengyűlölet, a nem éppen a szomszéd utcában született, hanem a tá-volabbról származott emberekkel szemben való huzódózás tipikusan kisvárosi jelenség. Az al-földi falvakban, sőt az u. n. városokban is „gyütt-ment“ már az is, aki a szomszéd megyé-ből költözött át. Mivel pedig az egész világ egy falu, ez a falusi vonás mindenütt kiütközik. Hol Kiskun-törökszentmáradarason, hol Bécsben. Igaz viszont, hogy az öslakosságnak — amely különben rendszeren jórészt szintén nem ő — szerte a világon egyre több alkalma van az ilyen beözönlésekkel szemben a maga dőre zár-közöttségével reagálni. Már jóval a háboru

előtt feltünővé vált a Kelet egyéneinek állandó szívárgása a Nyugat felé. Nemcsak művészek és írók s nemcsak budapestiek, hanem az egész Bécsből kelet felé eső szellemi és gazdasági élet ontotta a maga tehetségeit és vállalkozó szelle-meit Nyugat felé. Nagy szerepe volt ebben terméskézesen a keleti zsidóságnak, mely mióta jó száz éve nagy részében leveletette az ortho-doxia láncait, egyre szaporábban küldte a maga emberrajait a Nyugat nagy városaiba, sőt Amerikába is. Az tehát, hogy magyar szí-nészek, írók, zenészek, tudósok, de gazdasági emberek is egyre nagyobb számban nyűzsög-nek és pedig sikeresen nyűzsögnek Bécs, Ber-lin, Páris és Newyork aszfaltján, kereskedelmi irodáiban és szalonjaiban nem is holmi sajátos, illetve kizárólagos magyar vagy pesti siker-tűnet, hanem részletjelensége annak az álla-lános népvándorlásszerű áramlatnak, mellyel a Kelet előzönl a Nyugatot. S ennek mélyebb művelődéstörténeti értelme van. A Kelet társadalmilag, gazdaságilag, politikailag hátramara-dott, szegény, fejletlen; egyéneiben, emberci-nek velükszületett képességei tekintetében el-leben nagy értékeket rejt. A germán nyugat-tal szemben egyenesen azt lehet mondani, hogy a Kelet emberanyaga tehetségesebb, ölle-tesebb, művészebb hajlandósága. Mi sem termé-szetesebb tehát, hogy az a sok keleti tehetség, aki hazájában kibontakozni nem tud, Nyugat felé áramlik s itt a fejlettebb gazdasági és szo-cialis viszonyok közt megtalálja a maga érvé-nyesülését.

A háboru, amely éppen itt Keleten fölbont-tott egy csomó állami szerkezetet, össze-vissza toltta a társadalmi rétegeket s esőkentette a fő-

leg szellemi érvényesülési lehetőségeket, még ki-élezte azt a nagy ellentétet s fokozta ezt az áramlást. Nemcsak Bécsben és Berlinben, de Párisban is egyre több hódító keleti ember tü-nik föl. Páris művészi életében a keleti zsidók mellett az oroszok, akik alatt nemcsak szlávok-at, de mindenféle kaukázusi félekszotikus né-peket is kell érteni, az örmények, a románok, a görögök is nagy szerepet játszanak. A legünne-peltebb francia író, Noaille hercegnő, Bi-besco-leány s román származású. Egyik leg-dívatosabb francia színész, Popesco kisasz-szony, szintén az. Román zsidó volt de Max, a nagy tragikus színész is. A francia államsér-fiak legclimertebb nemzetközi jogi szakértője egy Polititis nevű görög politikus. A távoli Keletről, a hindukról, kínaiakról, japánokról nem is szólok.

Egy új, egyéni vállalkozásokban megnyilat-kozó népvándorlás ez, melynek nyomán azon-ban nem lemezárótt népek és fölggyújtott fal-vak, hanem gazdasági föllandulás és kulturális virulás támad. Aggasztó csupán az, hogy a Ke-let társadalmi imigyen legjobbjaitól meg-fosztottan még mélyebbre süllyednek a maguk társadalmi és szellemi nyomorába. Különösen Magyarországot fenyegeti ez a veszedelem. Szép, szép a magyarok külföldi diadalutja, baj volna azonban, ha ez oda vezetne, hogy a kül-földi magyarok végül is többet érjenek, mint az itthonmaradottak. Udvösebb volna tehát, ha itthon támadnának olyan gazdasági és politi-kai viszonyok, melyek nemcsak hogy lehetővé tennék minden magyar talajon fakadt tehet-ség érvényesülését, de még ide is vonzanák az idegenben született értékeket.

FENYVES DEZSŐ RT

Delén és zefir
legszebb divatszinekbek

13.500_K

Himzett grenadin
és fehér azsuros függönyetamin

16.500_K

Eponge kelme
legszebb minták, 100 cm szélesek

49.000_K

Gyapjuszövetosztály:

- Kabátkoverkó, tiszta gyapju, 145 cm széles **175.000**
- Kitünő használati öltönykelmék **85.000**
- Divatmintás öltönykelmék ... **120.000**
- Eredeti angol öltönykelmék .. **135.000**
- Raglánkelmék **157.000**
- Schottis női ruhakelmék **48.000**
- Gyapju seviot, duplaszéles **89.000**
- Kombinált öltönykellékesomag **175.000**
(tartalmaz egy öltönyhöz szükséges béléanyagokat)

Konfekciósztály:
(Csak Calvin-téri áruházunkban)

- Női koverkókabát, legújabb fazón **580.000**
- Angol Homespun női kabát, tavaszi ujdonság .. **820.000**
- Divatcsikos aljak **89.000**
- Trikózsempér, műselyemből, minden színben **150.000**
- Fehér svájci grenadinbluz ... **115.000**
- Férfi gumi esőköpeny **450.000**

Selyemosztály:

- Csikos műselyem, ujdonság, 80 cm széles **59.000**
- Tiszta selyem, 85 cm széles, minden színben **68.000**
- Liberty-selyem ruhára, minden színben **86.000**
- Crepe de Chine, nehéz minőségű... **128.000**
- Selyem-marocain, legdívatosabb minták **133.000**
Ruhaszelymekben óriási választék

Vászonosztály:

- Fenyves mosott sifon és pamut-vászon .. **16.500**
- Bőrerős angin **21.000**
- Kitünő alsónadrággöpper **25.000**
- Batisztsifon, 80 cm széles **24.980**
- Batisztsifon, 130 cm széles **38.850**
- Pamut lepedővászon, 150 cm széles **45.350**
- Pamut paplanlepedővászon 180cm széles **53.650**
- Kitünő törülközők **19.450**
- Flanell portörölő **7.800**
- Pohártörölő **14.800**
- Kávészakozó, damaszt, 6 személyes **146.150**
- Étkezéskészlet, lendamaszt, 6 személyes **299.000**

Kötött- és szövöttáruosztály:
(Csak Calvin-téri áruházunkban)

- Női harisnyák, minden színben **9.000**
- Kitünő kötött női harisnyák **20.000**
dupla talp- és sarokkal minden színben ..
- Fátyol női harisnyák, minden színben .. **37.000**
- Férfizoknik, tartós minőség .. **7.600**
- Férfizokni, flór, kitünő minőség ... **23.000**
- Férfi svédkeztüü **25.900**
- Női svédkeztüü, selyem, kivarrással, csattal **30.000**
- Női gyapjumellény, minden színben **170.000**
- Női kötöttkabát, tiszta gyapju **242.000**

Női fehérneműosztály:
(Csak Calvin-téri áruházunkban)

- Női batisztszabkendő azsurral **5.600**
- Női nappali ing, azsurral ... **35.000**
- Női nadrág, azsurral **35.000**
- Női hálóing, azsurral **79.550**
- Ing és nadrág batisztkészlet, himezvo **100.000**
- Batiszt szoknyakombiné, kézi, azsurral **90.600**
- Pamutvászon párnahuzat **71.830**
- Pamutvászon paplanhuzat **196.100**
- Színes paplan, kitünő minőségű ... **215.000**
- Valancien-csipke **500**

Menyasszonyi és babakelengyékben nagy választék

Férfifehérneműosztály:
(Csak Calvin-téri áruházunkban)

- Színes nappali ing, két külön gal-lérral **74.000**
- Flanell sport férfling két gallérral **85.000**
- Pikémellü ing, fehér **92.500**
- Kitünő hosszú hálóing **103.600**
- Hosszu alsónadrág, köpperből **64.750**
- Rövid alsónadrág, kitünő minőség . **31.500**
- Pyjama öltönyök, nagy választékban **214.600**

2, 2 1/2, 3 és 4 méteres szövet-, selyem- és mosó-

maradékrok
példátlan olcsón

Mintákat

kívánságra készséggel küldünk

MOZI

Ifjabb Intim a moziban

Maga ne tudná, Intim Ioán

Mi az oka annak, hogy újból olyan kegyetlenül szigorú a filmcenzúra, mint egy középkori véstörvényesség egy egy modern sajtóbírósdó?

Ha nem is ilyen nagyon szigorú, azért mindenestre elég kegyetlen. S aztán nehéz eltalálni az ízlést, mert egy-egy cenzurabizottsági ülésen annyian vesznek részt, hogy például Ausztriában az egész filmcenzurainstanczának összesen nincs annyi hivatalnok... A bizottság egyik szigorú tagjának indítványára tiltották be a „Korunk leányai” című amerikai filmet, amelynek címe bizonyára nagyon sokat sejtet. Am téved, aki pikantériára gondol: a film Amerikában alkohol-ellenes propaganda-filmnek készült és a meséje olyan naiv és ártatlan, mint egy megszületett californiai bárány... Igaz, hogy a címe... tessék máskor a címe és a fölratolva vigyázni, hátha a „Fehér cím” megpuhítja a sprúd cenzurabírók szívét is!

A napi hírek közt olvastam, hogy az egyik filmváltalati raktárban tűz ütött ki...

Egyik Rákóczi-úti filmraktárban égelt el egy film, amelynek éppen valamelyik másodrangú elsőhetes moziban kellett volna megjelennie. Ugy hallom, a sors különös kegye a mozi és a közönség iránt ez a kis tüzet.

Most az egyszer legalább nem a mozi égelt, hanem a rossz film...

Mit szól a körüli sárkánytorokhoz, amely olyan népszerű teszi a mozi előadásokat, mintha ebben a házban is valami gyilkosságot fedeztek volna föl?

Edes doktorom, akármint beszélnek és hiába állítanak föl filmcenzurát, hiába akarnak színházi cenzurát: Pest mégis csak megmutatja, hogy inkább Nyugaton a helye, mint a Balkánon! Sokan jöhetnek hozzánk színházi és mozikulturát tanulni. Föl kell jegyezni, mert megérdemli: a „Nibelungok” előadását úgy szervezték, hogy még a berlini előadás is messze a pesti mögött maradjon.

De viszont...

De viszont doktor úr, legyen nyugodt, vannak még, akik nem veszik észre az idők eddőzését. A nemzetgyűlésen avattat panaszok, hogy fölbujránzott a leánykereskedelmek — és ugyanez a leánykereskedelmek elleni liga elnöke minden ambíciója Harry Piel és hasonló filmszűrészek népszerűsítésében merül ki. E héten is egy pótkávét, akaron mondanai, egy pótkávét („Orient” a címe) forszíroznak, pedig hát Istencem, mit tagadjuk... a film olyan gyöngye, hogy a közös cím miatt még a pótkávét is megsértődhet...

Beregi Oszkár mégis játszik Budapesten!

Pár év előtt, Petőfi Sándor és Madách Imre centennáriusának évében, meghatódottan láthattuk: mint állanak be az ünneplők sorába a világ nagy népei épp úgy, mint a kis-csöcs és elesettek.

Hiába kutatónk utána, nem találunk népet a fajok nagy rengetegében, amely elzárkózott volna a maroknyi magyarság két monumentális jelentőségű alakjának méltó ünneplése elől. A franciák épp úgy, mint az angolok s a németek épp úgy, mint az olaszok: egyformán a maguk ünnepeinek is tekintették a két magyar halhatatlan születésének százéves fordulóját. A kultúra — ez bizonyosodott be fényesen a nagyszerű jelenségből — nem ismer elválasztó határokat, nem ismer fajt, vallást, nemzetiséget, ha a világ kulturájának óriásairól van szó!

Es kiderült a két centennáriusmal kapcsolatban annak a tételnek elvitathatatlan igazsága is, hogy: Nagyjából él a nemzet! A mi kis népünk csak önmagát becsüli meg akkor, ha óriási emlékének méltóképpen áldoz. Most ismét centennáris évben élünk. A halhatatlan magyar mesemondó, Jókai Mórnak százéves születési évfordulóját éljük. Természetes tehát, hogy minden magyar és fékint minden magyar intézmény méltó keretekben, méltó fénytel és ragyogással öhajlja megülni az elhunyt évszázad harmadik magyar halhatatlanságának emlékünnepét. Az egész évre kiterjedő ünnepek már elkezdődtek, de korántsem értek véget még! Nem is érhetnek. Az ünnepekhez most keszdenek csatlakozni a világ nagy népei és nemzetei is!

Magyarországban természetesen minden kultúrtevéző ezúttal programja a Jókai-év. Jéggyében alakult. A színházak Jókai-heteket tartottak és tartanak, az irodalmi és kultúrarsaságok fölolvasszák és nagyszabású ünnepek keretében áldoznak Jókai halhatatlan emlékének.

Most aztán belépnek az ünneplők sorába a magyar mozik is. A sort az Uránia Színház nyitja meg, amely a héten színrehozza Jókai Mór két világhíres regénye: az „Aranyember” és a „Névtelen vár” nyomán készült két gyönyörű, izgató-érdekes magyar filmalkotást: a hasonló című két Corvin-filmet, amelyek mind-egyike mintegy életretámasztja a halhatatlan magyar regényíró regényeinek betűjét és mondatait.

A film főszerepeit Beregi Oszkár és Lenkeffy Tea alakítják, lökéletesen a Jókai-regények szellemében. Mellettük nagy szerep jutott Lukács Pálnak, Rajnay Gábornak, Cartoriszky Móriának, akik valamennyien tehetségük legjavát nyújtják a világ megbecsülését élvező magyar mesemondó regényének tökéletes érvényrejuttatása érdekében.

3 hét — előre eladott táblás házak

Utcán, kávéházban, társaságban bármiről esszen is szó a megjelentek között, mostanában az ötödik-hatodik kérdés biztosan így hangzik: — Látta már „A fehér apácát”?

Négy hét óta immár: esemény a magyar főváros közönségének Lilian Gish csodálatosan nagyszerű, fölemelő hatású filmje. Mint valami színházi és színészi esoda: bevonult a közönség, ott él és nincs erő, ami leküzdhetné gyorsan és biztosan elfoglalt pozíciójáról. Igaz, hogy ok sincsen rá és így aztán nem is történhet ilyesfajta kísérlet. De jellemző erre a cinikus, kegyetlen városra, hogy mennyire igaz a közmondás:

— Kapard meg egy kicsit a cinizmust — és kibúvik alóla a szív.

Ez történt Budapesten „A fehér apácát”-val.

Megkaparta — nem is kicsit, de nagyon! — a cinizmusunkat és alóla föltárhathatatlannal kibúvik — a szívünk. Ennek a ténynek köszönheti a Corvin-Színház, hogy bár hetek óta fut a diadalmas film, de

Jegyet még ma is csak elővételben lehet kapni.

Az idek. eseményekben oly gazdag szezonban sem volt még ilyen közönség-sikere filmalkotásnak és bizonyos az, hogy egyhamar nem is lesz. Lilian Gish föltárhathatatlannal bevonult a közönség szívébe, Budapesten is, — mint a világ minden részén, ahol addig ezt a filmjét bemutatták. Az „Orient” filmkereskedelmi Rt.-nek sok

diadala után egyik legértékesebb diadalát hozta meg a „A fehér apaca”, amelynek előadásához Duráczky Alszéked igazgató költséget nem kimelve, látványosság-számában első kerület készített.

Mindent összevetve: „A fehér apaca” az idei filmszezon egyik legmaradandóbb értékű sikerét jelenti.

Újra itt van Buster Keaton!

Buster Keaton ma már fogalom a magyar főváros moziélméletközönsége előtt, mint ahogy fogalom a világ legnagyobb metropolisainak közönsége körében. Ahol ez a jégarcú skót megjelenik, ott ellenállhatatlanul bugygyan ki a nevetés, a jókedv, az istenáldotta derű.

Ma nincs még egy komikus a világon, akit a közönség olyan egyöntetűen fogadott volna kegyeibe, mint ezt a jóhízemű, kedves megjelenésű, utolérhetetlen humort jelentő félszeg embert, akinek ártatlanul csodálkozó szemében a jószág békés derüje csak fokozza a ferde és tragikomikus helyzetek ellenállhatatlanul humoros hatását.

Most ismét új filmben fog bemutatkozni Budapest közönségének. „A három korcsok” című film tele van a legellenértékesebb helyzetekkel. Előbb a római korban lép elénk. Ott is az, aki ma, jégarcú, jóhízemű, szeretetre-méltó, kedves — és ellenállhatatlanul humoros jelenség. De Buster Keaton nem áll meg ott, tovább megy életének utjain — a Középkorba, ahol aztán úgy utközik össze mindennel és mindenkivel, ahogyan látán még sohasem utközött össze ember: tragédia nélkül, csak humorosan. Innen jön aztán a korunkba, a modern életbe, ahol bizony, épp oly kacagtató jelenség, mint amilyen volt a megelőző korokban.

A néző ki nem fogy a kacagásból, amíg a film pereg. — a nevetélművek szünet belezajdulnak a nagy munkába, amit számukra Buster Keaton minden megjelenése jelent. Kétségtelen, hogy nem volt még Buster Keaton-film, amely annyira tele lenne humorral, nevető jókedvvel, mint ez a mostani, amely a Corvin-Színházban kerül bemutatásra.

Egy film, amelyet betiltott a cenzura Nagy, látványos revü — filmen

Amerikában — alkoholtólalom, Magyarországon ezzel szemben — filmcenzúra van. Amerikában, a közszabadságok hazájában nem szabad megrészesedni az alkoholtól, — Magyarországon nem szabad olyan filmet megnézni, amely esetleg... no igen: nem való fölmenteknek sem. Viszont szabad lerészegedni, ami viszont az amerikai „száraz törvény” szerint is: öl, butít és pusztít.

Mi az összefüggés az elleutmondások közt, nem kutatjuk, de bizony az, hogy a Capitol-

Filmopalota e heti várva-várt attrakciója, a „Korunk leányai” című alkoholelles film bemutatója elmaradt, — mert a cenzura betiltotta a film budapesti előadását.

Arra a fölesigazott érdeklődésre való tekintettel, amelylyel a magyar főváros közönsége ennek a cenzurabizottságunk bemutatásáért várta, a Capitol Filmopalota agilis igazgatósága egy másik, nem kevésbé szenzációs filmről gondoskodott. A betiltott film helyett a „Nagy, fehér ut” című látványos látványos amerikai revü került bemutatásra és a kronikas, aki hűdegen, objektív szemekkel nézi az eseményeket, kegytelen megállapítani, hogy a cenzurabizottság helyett hozott új szenzációs látványosság mindenben elfeledtette a közönséggel a cenzurabizottság által okozott csalódást. Amit egy nagy, látványos színházi revü nyújthat, megköszönözva, meghatózóva adja közönségének a Capitol Filmopalota „Nagy, fehér ut” című látványos amerikai revüje. Együtt van itt: a színház, sport, tánc, látványosság, boxversenyek, lövészek, futball — és minden más, ami a közönség fantáziáját izgatja. Pazar kiállítás, káprázatos látványok, minden együtt.

A film előtt B. Szepes Lóna, a csodálatos szépségű táncművésznő lép föl, személyesen, klasszikus táncok keretében, igen nagy sikerrel. Végül a műsoron szerepel még Baby Peggy „Csak egy kislány” című, ellenállhatatlan vígjátékával. A műsor sikerére jellemző, hogy a jegyek — elővételben kelnek el!

Budapest kedvence

MARY PICKFORD

már a jövő héten föllép

LUBITSCH: ROSITÁJÁBAN

Ragályos betegségeknek nélkülözhetetlen a

Magyar Agrár- és Járadékbank Rt. vetőmagosztálya

Budapest, V. Nádor-utca 16. — Telefon: 72-01

Sürgőnycim: Agrár Budapest

Vesz a legmagasabb napi áron lóhere- és lucernamagot és egyéb gazdasági magvakat Mintázott ajánlatokat kér

Mérték után készítünk

Tiszta gyapjú női tavaszi kabátot.....	850.000 K
Tiszta gyapjú férdraglánt	1.200.000 K
Tiszta gyapjú férdöltényt	1.400.000 K

kényelmes részletfizetésre

ERZSÉKVÁROSI TEXIL- ÉS DIVATÁRHÁZ RT

VII, Dohány-utca 36 (Nagydiófa-utca sarok)

Brilliánsokat, gyöngyöket

és régi ezüsttárgyakat Schmalczor Bánó Károly-kúrián 20. sz. (Köztejes értékben vásárol Schmalczor ponti városház főkapunál)

Mielőtt

butorszövetet, matracgrádlit, paplanszaténokat

vásárol, saját érdekében tekintse meg

BACK és GERŐ cég

dusan fölszerelt raktárát

Belváros, IV. kerület, Hajó-utca 12-14. sz.

Minden idők legnagyobb sikere

Libelungok

Kamara (1/6, 2/8, 10)

Mindkét színházban megerősített zenekar

Royal-Azollo

VASÁRNAPI SPORT

Kemény, férfias küzdelem folyt a Vasasok és az ujestiek között

Vasas-UTE 1:1 (1:1) — Orthot kiállították — A BTC legyőzte a ferencvárosiakat, de mérkőzésüket megsemmisítik

(A Reggel tudósítójától.) A vasárnapi bajnoki mérkőzésekre a pompás tavaszi időben nagyszámú közönség zarándokolt ki. A legnagyobb érdeklődés természetesen a Vasas-UTE-viaszkodás felé fordult, amely mindvégig magas színvonalú volt.

Igazi nagy meccs

zajlott le a Hungária-uton a két kiváló ellenfél között, akik közül az ujestiek bizonyultak jobbaknak, úgy hogy az eredmény nem fődíj teljesen az erőviszonyokat.

*

Vasas-UTE 1:1 (1:1). Hungária-ut. — 15.000 néző. — Biró: Nagy László. Az első félidő egyenlő erejű ellenfelek fair és szép küzdelmét hozta. Mindkét oldalon a védelmek nagyszerűen működtek és a kitűnően kombináló csatárok akciót sorra szétrombolták. A kapusok nagyszerűen védtek hálójukat. A kapott gólokat nem védheték. A vezetést a Vasasok ragadták magukhoz a 13. percben Szentmiklóssy révén, aki egy középre adott labdát 20 méterről a kapu jobb felső sarkába lött. 1:0. A 37. percben

Csonlos-Jeszmás-Priboj mintaszerű összejátekából a „Panyu” védhetetlen lövéssel kiegyenlített. 1:1.

A félidő utolsó percében a Vasasok eredménytelen korent rugnak. Félidő: 1:1.

A második 45 perc óriási iramban folyik és az ujesti csatárok sokszor perceként át a Vasasok kapuja előtt tanyáznak, de Kutrucz nemcsak kitűnően, de szerencsével is véd és így az eredmény nem változik meg. Őszi eredmény: 3:0 az UTE javára.

MTK-III. ker. TVE 3:0 (1:0). Hungária-ut. — 20.000 néző. Biró: Gerő Ferenc. A két csapat ütközete alig nyújtott valami szepet. A vezető gólt a 14. percben Braun passzából Molnár lötte. 1:0. Ez az eredmény a félidő végéig megmarad, bár a budai vívók lefutásokkal többször megkísérik a kiegyenlítést, de eredménytelenül. Félidő: 1:0. A mérkőzés második felében, a 15. percben a bíró Vernezt (III. ker.) kiállítja, amely után a játék mindkét részről eldurvul.

A közönség Orthot is szidalmazza, aki izgalomban a sértegetők felé tart. A bíró ezért kiállítja.

A 40. percben Jenny, majd nemsokára Nádler lö gólt 3:1. Ezután a bíró a budai Drösslert, Göttlert és Mayhert is kiállította.

Őszi eredmény: 2:1 az MTK javára.

FC-BTC 0:1 (0:0). Üllői-ut. — 8000 néző. — Biró: Fodor Endre. A piros-fehérek a szövetség tilalma ellenére szerepeltették az Olaszországból hazatért Horváth II-t és Orbánt, akiknek segítségével sikerült is a győzelmet kivívniuk, bár az FTC volt általában fölényben.

A mérkőzést emiatt megsemmisítik, sőt még két büntető pontot is levonnak a BTC eddigi eredményéből, úgy hogy föltétlenül kiesik az első osztályból.

A győztes gólt Rupricht hibájából Horváth II. lötte a második félidő 42. percében. Őszi eredmény: 2:0 az FTC javára.

KAC-Törekvés 2:1 (0:1). Üllői-ut. — Biró: Fényes Miklós. A vezető gólt a Vasutasok lölték a 16. percben. Lengyel a kapu előtt 20 méterrel elgáncsolták. A megítélt szabadrugást Lengyel Szántóhoz passzolja, aki pompás gólt lö. 0:1. — A mérkőzés második 45 percében a KAC a többet támadó fél. A 21. percben Ölvédy kicseseli az egész védelmet és védhetetlenül kiegyenlít. 1:1. A győztes gól Bűrster érdeme (42. p.). Őszi eredmény: 3:1 a KAC javára.

VAC-Zugló 2:2 (1:1). Lóverseny-tér. — Biró: Schissler József. Az első gól a 26. percben Klopfer révén Engl II. lövéséből ért 1:0, amelyet Sefesik-Vaczekek-Kittl összejátekából Kittl közvetlen közelből egyenlítő 1:1. — A második félidő 13. percében Boross az egész védelmet magára vonja, majd Engl II.-hoz passzol, aki újabb gólt lö. 2:1. Végül a 24. percben egy Jakubovits lábáról lepattanó labdával Sefesik védhetetlenül kiegyenlít. 2:2. Őszi eredmény: 2:1 a VAC javára.

NSC-BEAC 1:0 (0:0). Lágymányos. — Biró: Iváncsics Mihály. Unalmas mérkőzésben mindkét csapat formáján alul szerepelt. A 11. percben egy tizenegyest Török a kapu fölé lött. A mérkőzés egyetlen gólját Rémay III. lötte. 1:0. Egy hands miatt megítélt tizenegyest Pluhár a háló fölé lött. Őszi eredmény: 6:2 az NSC javára.

Az EKSzereszek vereséget szenvedtek. „33” FC-EKSzereszek 2:0! A mérkőzés után az EKSzereszek köréből Szűsz Hugo bíró megsejtették. — Husos-MAC 2:0, Postások-KTE 3:1, TTC-ETC 1:0, Föv. TK-EMTK 1:1, UTSE-BAK 1:1, KAOE-UMTE 2:1.

A bajnokság állása. Első osztály: 1. MTK 27 pont (44:9), 2. Vasas 20 p. (27:15), 3. FTC 18 p. (27:21), 4. NSC 18 p. (23:19), 5. KAC 17 p. (16:11), 6. III. ker. TVE 16 p. (13:14), 7. VAC 15 p. (14:17), 8. UTE 13 p. (16:13), 9. Törekvés II p. (24:23), 10. Zugló 11 p. (17:28), 11. BTC 7 p. (9:26), 12. BEAC 6 p. (7:39). — A másodosztályban az EKSzereszek vezetnek 26 ponttal. 2. TTC 25 p. 3. Husiparosok 24 p. 4. „33” FC 23 p. — A zárófelvonás levő számok a gólarányt jelzik. — Az FTC és az MTK egy mérkőzéssel kevesebbet játszottak, mint a többiek.

A Vianna megyerie a Hakoht. (A Reggel hécsi tudósítójának telefonintérese.) A nemamator-liga mérkőzése során: Vianna-Hakoht 3:1 (1:0), Rapid-WAC 3:5 (2:1), Amateure-Rudolfshügel 0:0, WSC-Admira 2:2, Slovan-Simmering 2:1 (1:0).

A svájci-magyar válogatott mérkőzésre, nemzetközi és bajnoki meccsre leszállított helyek mellett — állandó helybiztosítással — előjegyzéseket elfogad a „Stop” nemzetközi sportiroda (V. Nádor-utca 24. Telefon: 57-62).

Uruguay bajnokcsapata legyőzte Páris válogatottait

Az európai turára megérkezett Uruguay bajnokcsapata — amelyben 7 olimpiai győztes játékos szerepelt —, vasárnap Páris válogatottaival mérkőzött és azt

3:1 (1:1) arányban legyőzte.

A vasárnapi érdekes viaskodásról a következő távirati tudósításunk számol be:

Páris, március 8.

(Érkezett éjjel 12 óra 40 perckor.)

— A Reggel tudósítójának expressztávirata. —

Az uruguayi bajnokcsapat a colombesi stadionban ragyogó napsugaras időben 30.000 néző előtt ütközött meg Páris válogatottáival Slavick bíró vezetésével. A vezető gólt Petrone kisköcs után lötte a 10. percben. A franciák a 40. percben egyenlítették ki. Félidő: 1:1. A második félidő 11. percében Romano pompás összejátekából újabb gólt lött 2:1. Pár perc múlva Uridinaran előretört és védhetetlenül rugta be a harmadik gólt. 3:1. — A győztes csapatban a csatársor brilirozott, a védelem azonban gyöngye volt. Nazali és Andrade voltak a mezőny legjobb emberei.

Pallós István

Somogyi legyőzte Némethyt a BTC II. oszt. senior mezeli versenyén, amely vasárnap délelőtt a Népligetben 4 tízes csapat részvételével körülbelül 4 kilométeres távolságon folyt le. A csapatversenyben is az MTK átlétal győzedelmeskedtek.

Részletes eredmény:

1. Somogyi István (MTK) 14 p. 38.8 mp. 2. Némethy (FTC) 14 p. 47.6 mp. 3. Kovalik (MTE) 14 p. 48 mp. — Csapatversenyben: 1. MTK 115 ponttal. 2. FTC 144 p. 3. MTE 216 p. 4. BTC 614 p.

Többezer ember nézte végig az ügétő premiert

Vasárnap délután a Ligetben tul, az Erzsébet királyné-úti pályán, beköszöntött az 1925. évi versenyszezon. A néptelenség e gondterhes városában újra előkerültek a játékosok és utra keltek premiert nézni az ügétőn. Konfliktusok vígan ballagtak a Trieszti nő irányában és délután 2 órára a játékosok szükséges pénz a föld alól is, de mégis csak előkerült. A megdrágult versenyprogram, majd háromszorosra emelt belépti díj és ring-jegy, nem befolyásolta a forgalmat, rengeteg ember volt odakint, úgy hogy amire még nem volt példa, magában a ringben közel 200 jegyet adtak ki. A pályát átalakították, a bukmékereket a két hely bejárata közé ékeltek. A ringen alaposan meglátogatták a szanálási folyamatot, a tavalyi 16 könyves helyett most csak 8 foglalatokodott, élelken Balassával, a számban megcsappant társaság jelenlétével. A ring a nagyobb forgalom ellenére is valami tisztább, nyugalmasabb képet mutatott, a régi bántó zaj elült és az a finomabb tónus mintha az egész nézőtérre visszaköltözött volna. A nap sport szempontjából ritka sikerültnek mondható, a nagy díj maga pedig egyenesen szenzációs versenyt hozott. A Tavasz handieap startjához 8 ló állt ki. A lovak nyugtalansága és a hajtók fejtelensége föltette megnöveztette az indító munkáját. Számtalan sikertelen start után az egyik hajtó, Deák, behajtott az istállóba, így az agyonfeszített állatok némi pihenőhöz jutottak. A második föllállásnál Orosz ezredes is lejtött az intézőség páholyából, hogy a nagy fejtelenségben rendet teremtsen. A figyelmetlen hajtókat: Benköt, Deákot és Tomann ott a helyszínen nyomban meg is büntette, valamennyit startmeghúsitás címén 300.000-300.000 koronára, Deakot, aki engedély nélkül elhagyta a pályát, még külön 200.000 koronára. A starter piros zászlóval, Orosz ezredes botjával kommandírozta most már a startot és az három újabb sikertelen kísérlet után végre elég jól sikerült. A verseny mindvégig izgalmas lefolyású volt. Volt idő, amikor Flóta löszött komoly nyerveknek, a második körben Jobban mutogatta oroszlankörmeit. A nagy favorit Erzerum és a másodosorban fogadott Bajnok, vágasáikkal sok izgalmas perccel szereztek hívóknak. A cél előtt Jobban lehalt és a favoritnak volt kénytelen átengedni az elsőséget. Erzerum jó és gondosan előkészített ló nyerte meg a díjat. A verseny lefutása után a közönség lelkesen ünnepelte hajtóját, a kitűnő Czelothot, aki jól beosztott, bravuros hajtásával az elismerést méltán kiérdemelte.

A megnyitónap részletes eredménye:

I. Háromévesek versenye: 1. Angelica (1½) Kallinka, 2. Belle Helene (4) Cassolini, 3. Alt Wien (4) Tomann, Fm.: Vádló, Boston (disqu. harmadik), Jóska, Nadragulya. Angelica végig vezetve könnyen nyer, a favorit Jóska vág, az utolsó körben Belle Helene tör előre. Tot.: 10:26; helyre 10:11, 16, 13. — II. Szentlőrinci díj: 1. Ormuz (1½) Maszár F., 2. Rendetlen (2) Tomann, 3. Commune (3) Kallinka, Fm.: Bankár, Samu, Diák. Bankár veszi a legjobb startot, Diák vág, Commune nem nagyon erőködik, az első kör közepén Ormuz veszi át a vezetést és könnyen nyer. Rendetlen mögötte másodikk, a ki nem hajtott Commune harmadikk. Tot.: 10:14; helyre 10:19, 28. — III. Bélyi díj: 1. Adonis (3) Stehmann, 2. Rodosto (1½) Novák, 3. Noesak (4) Kallinka, Fm.: Dida, H. Leon. A jó startot vett Dida vezet, H. Leon végig táncol, a második körben már Rodosto van elől. A célegyenesben hibáz és a föllyomuló Adonis biztosan nyer. Tot.: 10:13; helyre 10:17, 18. — IV. Tavasz handieap: 1. Erzerum (½) Czeloth (1.29), 2. Jobban (6) Deák, 3. Bajnok (1½) Kallinka, 4. Flóta (2½) Cassolini, Fm.: Láncoz (8), G. Jóska (6), Katica (6), Arvalegény (12). A start hosszasan elhúzódik, Láncoz, Katica csurom viz, Bajnok pedig tarka a habtól. A lovak már egészen kimerülnek a sok forgásban, úgy hogy egy kis pihenőt kapnak. A második föllállásnál három sikertelen forgás után elindul a mezőny. Láncoz van elől, de Flóta vette a legjobb startot, viszont Bajnok kissé lemaradt. Az első körben Katica vág. A célban szemben már Flóta van az élen. Az első kör végén Erzerum is hibáz és visszacsúszik. Itt már Flótát elhagyja a hátrébb előretört Jobban és már ez látszik valószínű nyerveknek. Most Bajnok is hibáz. A célegyenesben fordulva még Jobban van elől, de Erzerum újít és némi küzdelem után elűti Jobbant az elsőségtől. Az utolsó pillanatokban előretört Bajnok a célban biztosítja magának a harmadik helyet. Tot.: 10:18; helyre 10:14, 22, 15. — V. Tabáni díj: 1. Burzus (1½) Cassolini, 2. Miki (6) Novák, 3. Uraság (4) Capellari, Fm.: Paulette, Mutyi, Ilyen nines, Faluszepe P., Ildiko, Jupiter, Eitoll, Burzus az éle megy és számtalan hosszal győz Miki és az utolsó körben föllyomuló Uraság ellen. Tot.: 10:16; helyre 10:12, 12, 21. VI. Amateur-hajtás: 1. Keskenő (2½) Wampetich, 2. Xanten (1½) Hegedüs, 3. Csavargó (1½) Orosz, Fm. Irma, Ezredes, Ezredes vezet, majd Xanten váltja föl, a célban Keskenő leverí a vezetőt. Tot.: 10:36; helyre 10:17, 14.

Felelős kiadó: Róna Ödön igazgató

„Világosság”-könyvnyomda rt. Budapest, VIII. Conti-u. 4. Műszaki igazgató: Deutsch D.

Petschauer Attila minden ellenfelét legyőzte a Nemzeti Vivó Club viadalán

Új tehetség tűnt föl a törversenyen — Az ötös zsüri kitűnően működött

(A Reggel munkatársától.) A Nemzeti Vivó-Club háromnapos kizárásos versenye nagyszerű sportbeli sikerrel járt. A törversenyen új vivótehetség tűnt föl Upor László (NVC, Fodor-iskola) személyében, aki a döntőben a kvalitásos Dunayval szemben csak az utolsó tusson vesztette el a versenyt. A kardverseny nívója rendkívül emelkedett azáltal, hogy az utolsó pillanatban beszállt

Petschauer Attila (NVC, Fodor-iskola), a tavalyi győztes, aki összes ellenfeivel fölényesen bánt el.

Az ötös zsüri dr. Hajdu Marcel elnöklésével kitűnően oldotta meg föladatát. Bogen Albert, Dénes Károly.

Dunay Bertalan, Garay János, dr. Gerde Oszkár, Glykais Gyula, Grauer Sándor, Kóczy Aladár, Kun Sándor, Lehner Artur, Mészáros László, Parragh Béla, dr. Posta Sándor, Rády József, dr. Rozgonyi György és Schwarz Tibor a nehéz mérkőzésekben nagy szakértelemmel bíráskodtak.

Részletes eredmény:

I. Törversenyben: 1. Dunay András (BBTE), 2. Upor László (NVC, Fodor-iskola), 3. dr. Gombos Sándor (Tisza István VC, Santelli-iskola).

II. Kardversenyben: 1. Petschauer Attila (NVC, Fodor-iskola) 9 győzelemmel, 2. Dr. Szelényi (BBTE) 6 győzelemmel, 3. Dr. Kovács György (Tisza István VC, Santelli-iskola) 5 győzelemmel, 4. Kalnár (MAFC) 5 győzelemmel, 5. Dr. Szűcs Géza (NVC) 5 győzelemmel, 6. Dr. Gombos (Tisza István VC) 4 győzelemmel, 7. Dr. Polányi (MAC) 4 győzelemmel, 8. Ványi (OTE) 3 győzelemmel, 9. Czeiner (BBTE) 2 győzelemmel, 10. Weiszberger (VAC) 1 győzelemmel.

A verseny befejezése után dr. Hajdu Marcel, az NVC elnöke, tartalmas beszéd kíséretében osztotta ki az érmeket és az értékes tiszteletdíjakat.

A hírközcsapataibajnokság második fordulója vasárnap késő este a Baresay-utcai gimnázium tornacsarnokában a következő eredményekkel zárult: Vasas-MTK 16:3, BAK-MAC 11:10, Testvériség-MAV 15:3, Törekvés-UTE 18:2.

A kék-sárga atléták győztek Székesfehérvár cross-country bajnokságában

(A Reggel kiküldött tudósítójától.) Vasárnap délelőtt Székesfehérváron az Alba Regia rendezésében dőlt el a város cross-country bajnoksága, amelyért a fővárosi atléták színe-java küzdött.

Győztek a MAC versenyzői

a pompásan küzdő ESC és a székesfehérvári versenyzők előtt.

Részletes eredmény:

1. Kulcsár István (MAC) 16 p. 43.2 mp. 2. Belloni (MAC) 25 méterrel, 3. Király (ESC) továbbí 120 méterrel, 4. Majzik (ESC) 30 méterrel, 5. dr. Posch (Székesfehérvár) és Kádár (ESC) 2 méterrel. — Csapatversenyben 1. MAC 22 ponttal, 2. ESC 36 p. 3. Alba Regia (Székesfehérvár) 88 p. 4. Déli Vasuti Előre (Szf.) 92 p. 5. MAV (Szf.) 133 p. — Táv körülbelül 5 km. — Indult 5 csapat.

Munkásatléta győzött az MTE mezeli versenyén. Vereséget szenvedett a favorit Weiler (MTK) az MTE II. osztályú mezeli versenyén, amely szintén a Népligetben folyt le. Indult 5 ötöses csapat. A táv körülbelül 4½ km. volt.

Részletes eredmény:

1. Huszár (MTE) 15 p. 25.4 mp. 2. Sugár (MTK), 3. Weiler (MTK), 4. Besznyák (FTC). — Csapatversenyben: 1. MTK 27 ponttal, 2. MTE 41 p. 3. FTC 98 p.

Ki győz Svájc ellen?

Az osztrákok vagy a magyarok?

Meisl Hugó nyilatkozata a

KÉPES SPORTLAP

keddi számában

Szerkeszti: Bus Fekete László

Ára 5000 korona